rijksuniversiteit groningen

2019 Jaarverslag

Rijksuniversiteit Groningen

Inhoud

Voorzijde: Spinozaprijs voor Amina Helmi

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. Jaarverslag

1. Profiel en positie
1.1 Missie en visie
1.2 Allianties en samenwerking
1.3 Alumnirelaties en fondsenwerving

2. Onderzoek
2.1 Fundamenteel onderzoek
2.2 Maatschappelijke thema's
2.3 Onderzoekomgeving
2.4 Kwaliteitszorg
2.5 Resultaten

3. Onderwijs
3.1 Actief leren
3.2 Sociale inclusie
3.3 Onderzoekgestuurd onderwijs
3.4 Internationalisering
3.5 Voorbereiding op de arbeidsmarkt
3.6 Kwaliteitszorg
3.7 Studievoorschotmiddel
3.8 Studievoorschotmiddele
3.9 Reflectie centrale medezeggenschap
3.10 Duurzame geesteswetenschappen (DGW)

4. Maatschappelijke impact
4.1 Ondernemerschap
4.2 Infrastructuur
4.3 Maatschappelijke thema's
4.4 Interactie en samenwerking
4.5 Resultaten IP en Start-ups
4.6 Contractonderzoek en -onderwijs

5. Talentontwikkeling
5.1 Strategisch HR-beleid
5.2 Personeelsbestand
5.3 Gezondheid en vitaliteit
5.4 Rechtszekerheid
5.5 Integriteit

6. Voorzieningen
6.1 Cultuur en sport
6.2 Duurzaamheid
6.3 Inkoopmanagement
6.4 Huisvesting
6.5 Universiteitsbibliotheek
6.6 Centrum voor Informatietechnologie

7. Governance
7.1 Corporate Governance
7.2 Notitie helderheid
7.3 Treasury
7.4 Topinkomens en remuneratie

8. Continuïteitsparagraaf
8.1 Studentaantallen en personele bezetting
8.2 Toelichting bij exploitatie- en balanscijfers
8.3 Intern risicobeheersings- en controlesysteem
8.4 Risico's en onzekerheden
8.5 Rapportage toezichthoudend orgaan

9. Jaaruitkomsten
9.1 Analyse
9.1 Majeure ontwikkelingen

II. Jaarrekening 2019

III. Overig

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Kerncijfers en kengetallen

Bijlagen
A. Organogram
B. Achtergronden bestuurders
I. Leden College van Bestuur
II. Leden Raad van Toezicht
III. Benoemingstermijnen
IV. Nevenfuncties

3

Bericht van de Raad van Toezicht

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Het Coronavirus (COVID-19) dat zich in Europa en de rest van de wereld verspreidt, beïnvloedt de economische omstandigheden overal. De ontwikkelingen van het virus en de maatregelen die regeringen in dit verband nemen, hebben ook behoorlijke impact op de activiteiten van de RUG, waaronder het onderwijs en het onderzoek. Vanaf medio juni is de RUG weer op beperkte schaal gestart met het aanbieden van fysiek onderwijs waarbij de prioriteit ligt bij praktijkonderwijs en begeleiding van studenten. Ook is onder stringente voorwaarden een deel van het labonderzoek bij een aantal faculteiten inmiddels weer opgestart. De Raad spreekt zijn grote waardering en dankbaarheid uit voor de inspanningen die iedereen onder deze omstandigheden pleegt, zowel medewerkers als studenten. Inspanningen die leiden naar een gezonde academische gemeenschap waarin studenten, wetenschappers, docenten en alle overige medewerkers zich veilig voelen, werken, onderwijs volgen, onderzoek doen en zich weer zo vrij mogelijk kunnen bewegen. Er is inmiddels wat meer mogelijk, maar we zijn er op dit moment nog niet.

In het verslagjaar 2019 is de Raad van Toezicht zesmaal bijeengeweest. Met het College van Bestuur, maar ook met de Universiteitsraad en met het College van Decanen is een groot aantal actuele onderwerpen besproken. De belangrijkste onderwerpen die aan de orde zijn geweest waren: de nasleep van het stopzetten van het programma Voorbereiding branch-campus Yantai; de selectie en benoeming van de nieuwe Rector Magnificus en het nieuwe lid van het College van Bestuur; de vastgoedinvesteringen; de instellingstoets kwaliteitszorg onderwijs met daarbij de kwaliteitsafspraken onderwijs; de voorbereidingen van het nieuwe strategisch plan; en de consequenties van het rapport van de commissie Van Rijn.

Begin 2019 heeft de visitatie Instellingstoets Kwaliteitszorg Onderwijs plaatsgevonden. Het verheugt de Raad dat de RUG de Instellingstoets met een positief resultaat heeft afgesloten. De toetscommissie heeft tevens positief geadviseerd over de inzet van de studievoorschotmiddelen voor de (verdere) verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. De Raad is ingenomen met de goede samenwerking met de Universiteitsraad en de betrokkenheid en bevlogenheid van de academische gemeenschap bij het proces om te komen tot de invulling van deze kwaliteitsafspraken.

Op het terrein van de bedrijfsvoering en faciliteiten heeft de Raad ook in 2019 veel aandacht besteed aan het Lange Termijn Huisvestingsplan van de universiteit. Met name de bouw van de Feringa Building, als vervanging van het huidige Nijenborgh 4, heeft vanwege de omvang grote gevolgen voor de toekomstige financiële positie van de instelling. De governance en de risicobeheersing van dit project vergen de nodige aandacht. De bouw is in de zomer van 2019 van start gegaan. Ook de ontwikkeling van de Healthy Ageing Campus, waarbij nauw wordt samengewerkt met het UMCG, heeft de aandacht van de Raad. Daarnaast stond in 2019 het proces om per 1 januari 2020 een nieuw bedrijfsvoeringssysteem voor human resources en financiën in te voeren, hoog op de agenda.

Zorgen heeft de Raad over de door de commissie Van Rijn in 2019 uitgebrachte adviezen met betrekking tot de bekostiging van het hoger onderwijs. De verschuiving van middelen van de alfa-, gamma- en medische opleidingen ten gunste van bèta/techniek-opleidingen kan voor onze brede klassieke universiteit grote ongewenste gevolgen hebben en de hoge kwaliteit van onderwijs en onderzoek in deze faculteiten onder druk zetten. Daarbij zullen de adviezen van de commissie geen oplossing bieden voor de problemen waarmee

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

de sector al enige jaren kampt als de hoge werkdruk van het wetenschappelijk personeel en de achterblijvende bekostiging per student.

Zorgen ontstonden begin 2019 ook over de financiering van het NOHA-programma van de faculteit der Letteren. Een externe partij heeft in opdracht van het College van Bestuur onderzoek gedaan en begin 2020 werden de bevindingen bekend. Gebleken is dat een aantal medewerkers van de faculteit een vehikel hebben gecreëerd om subsidiegelden voor dit programma buiten de RUG en daarmee buiten de interne regels en controlemechanismen van de universiteit te houden. De RUG heeft passende maatregelen getroffen tegen de betrokkenen. De RUG heeft duidelijke regels voor (wetenschappelijke) integriteit en het is van groot belang dat medewerkers zich naar deze regels gedragen.

Hoewel begin 2018 besloten is de voorbereidingen voor de aanvraag bij het ministerie van OCW voor transnationaal onderwijs in Yantai stop te zetten, vraagt de afronding van dit dossier nog de nodige aandacht. De Raad heeft de aanbevelingen uit het begin 2019 verschenen rapport van Ecorys overgenomen en opgevolgd. Dit betrof het onderzoek naar de financiering van de aanloopkosten van het project. Eind 2019 is een evaluatie onder extern voorzitterschap gestart, die zich richt op de besluitvorming rond dit project. De uitkomsten worden in de loop van 2020 verwacht.

In juni 2019 vierde de RUG haar 405-jarig bestaan. Het thema van het 81e lustrum was All Inclusive. Met dit thema werd niet alleen iedereen uitgenodigd om het lustrum mee te vieren, maar stelt de universiteit zichzelf ook een opdracht voor de toekomst. Excellent onderwijs en onderzoek is gebaat bij een open academische gemeenschap, die bestaat uit veel verschillende talenten. Verschil hoort erbij en maakt sterker. Die kracht van diversiteit komt alleen tot zijn recht als iedereen –student en medewerker- ook echt mee kan doen en zich thuis voelt. Tijdens het lustrum heeft de RUG op 14 juni 2019 afscheid genomen van Elmer Sterken die ruim acht jaar met groot enthousiasme en verbindende kracht de functie van Rector Magnificus heeft vervuld. Wij spreken onze grote erkentelijkheid en waardering uit voor zijn visie en inzet die belangrijk waren voor de verdere ontwikkeling van de universiteit en ertoe hebben bijgedragen dat de instelling nationaal en internationaal een uitstekende positie heeft.

Op 15 november 2019 heeft de universiteit na een periode van bijna acht jaar tevens afscheid genomen van Jan de Jeu. Met de benoeming van De Jeu als lid en vicevoorzitter van het College van Bestuur brak de RUG met de traditie dat bestuurders uit eigen gelederen werden geworven. Hij stond vooral bekend als de financiële man. Met zijn analytisch vermogen, besluitvaardigheid en overredingskracht leidde hij een aantal beslissende ontwikkelingen in en was hij onmisbaar in een van de daadkrachtigste Colleges van de laatste decennia. De Raad spreekt zijn grote erkentelijkheid en waardering hiervoor uit.

Per 1 september 2019 heeft de Raad van Toezicht Cisca Wijmenga als eerste vrouwelijke Rector Magnificus van de RUG en Hans Biemans als lid van het College van Bestuur benoemd. Beiden hebben ons volledige vertrouwen en wij wensen hen alle succes toe. De Rijksuniversiteit Groningen is ambitieus en bewezen succesvol. Zij beschikt over een betrokken en enthousiaste wetenschappelijke staf en een levendige studentengemeenschap, met een kritische en vitale medezeggenschap. Zij heeft een omvangrijk investeringsprogramma op het terrein van vastgoed en vernieuwt haar ondersteunende bedrijfsvoeringsystemen. Na het positieve resultaat op de Instellingstoets Kwaliteitszorg Onderwijs is medio 2019 het proces gestart om te komen tot een nieuw strategisch plan voor de periode 2020-2025. Verheugend is dat bij de ontwikkeling van dit plan de voltallige academische gemeenschap betrokken is. Dit geeft vertrouwen voor de toekomst.

De Raad van Toezicht concludeert dat de Rijksuniversiteit Groningen een prima uitgangspositie heeft om de toekomst met vertrouwen tegemoet te zien. Dit is de gezamenlijke verdienste van bestuurders, medewerkers, maar ook studenten. Ieder heeft hier vanuit een eigen rol en verantwoordelijkheid aan bijgedragen. Wij hebben het volste vertrouwen dat de universiteit zich in de komende jaren verder zal weten te ontwikkelen en te verbeteren.

T.H.J. Joustra
Voorzitter Raad van Toezicht

Voorwoord College van Bestuur

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Op het moment van schrijven is de wereld volledig in de greep van de corona-pandemie. Studenten en medewerkers van onze universiteit zijn terecht zeer bezorgd over hun gezondheid en het welzijn van familie, vrienden en geliefden (niet zelden in een ver buitenland). Het fysieke onderwijs en onderzoek aan onze instelling is noodgedwongen voorlopig volledig stopgezet. Deze ontwrichtende kracht van het coronavirus werd in 2019 nog door niemand voorzien, maar de gevolgen zullen merkbaar zijn in heel 2020 en mogelijk tot ver in de jaren daarna. Daarom willen wij ons medeleven betuigen met al diegenen die ernstig door de crisis getroffen zijn, of het nu persoonlijk of zakelijk is. De Rijksuniversiteit Groningen zal alles doen wat in haar vermogen ligt om de impact voor studenten, medewerkers, partners en andere relaties tot een minimum te beperken. De handelwijze van de RUG is in lijn met de richtlijnen van het ministerie van OCW conform het afwegingskader dat OCW in het servicedocument Hoger Onderwijs – Aanpak Coronavirus COVID-19 heeft vastgelegd. Met dit servicedocument wordt beoogd instellingen een handreiking te bieden waarmee in de praktijk invulling kan worden gegeven aan de maatregelen die zijn aangekondigd voor het hoger onderwijs om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan.

Het College van Bestuur hanteert, ook als er discussie ontstaat over de inhoud van het besluit in het licht van de WHW en/of interne regelgeving als de OER, het volgende afwegingskader:

- Publieke gezondheid
- Zo goed mogelijk aansluiten bij de richtlijnen van het RIVM
- Belang (waaronder veiligheid en gezondheid) studenten en medewerkers
- Inspanningsverplichting continuïteit (online) onderwijsproces en organisatie (dus geen resultaatsverplichting) gericht op diplomering en doorstroming
- Zorgvuldige motivering
- Uitvoerbaarheid/ Administratieve beheersbaarheid
- Concentratie op kerntaken
- Duidelijkheid en rust

Het is nu te vroeg ook maar enigszins de balans op te maken, maar de wereld van na de crisis zal verschillen van de wereld van voor de crisis. Ook, en misschien wel juist, in deze nieuwe situatie is een belangrijke rol voor een brede universiteit zoals de onze weggelegd, bijvoorbeeld om medicijnen, vaccins en therapieën te ontwikkelen. Ook zal de RUG zich inspannen bij te dragen aan de oplossing van andere problemen die de 1,5 meter afstandssamenleving het hoofd moet bieden, (sociaal-)economisch en anderszins. Er zullen ook nieuwe mogelijkheden ontstaan en zich nieuwe kansen voordoen. Op dit moment zien wij hoe allerlei mooie initiatieven van studenten en medewerkers tot stand komen en – veelal digitale – samenwerking wordt gezocht. We doen lessen op over de mogelijkheden van online onderwijs, online tentamineren, online promoveren, online proefstuderen, en online open dagen bezoeken. Dat vervult ons met moed en trots. En we spreken graag onze grote dank en waardering uit voor alle medewerkers die hun uiterste best doen de universiteit zo goed mogelijk draaiende te houden, vanaf hun thuiswerkplek of elders.

De duur en omvang van de coronacrisis zijn nog niet duidelijk en daardoor is het moeilijk concrete uitspraken te doen over de impact, consequenties en implicaties. Er zullen nieuwe kaders ontstaan, financieel en anderszins, waarbinnen de universiteit moet opereren en zich kan voorbereiden op de toekomst. Daarnaast heeft de RUG rekening te houden met het beleid van de Nederlandse overheid. De adviezen van de Commissie Van Rijn over de bekostiging van het hoger onderwijs vormen lastige randvoorwaarden, zeker in de huidige situatie waarin onze brede universiteit met interdisciplinaire samenwerking op allerlei wetenschapsgebieden van een duidelijke meerwaarde kan zijn.

Van het heden en de toekomst richten we nu onze blik op het afgelopen jaar. Het verdient hoe dan ook een plaats in de annalen, omdat onze universiteit een lustrumjaar had. We vierden het 405-jarige bestaan tijdens festiviteiten die als thema All Inclusive hadden. Was de lustrumweek een hoogtepunt, dat geldt zeker ook voor de dag waarop bekend werd dat sterrenkundige Amina Helmi de prestigieuze Spinozaprijs was toegekend. Zij is een van onze toponderzoekers en vervult een voorbeeldrol voor jonge collega's en tevens voor vrouwen in de wetenschap in het algemeen. In dat kader werd

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

ze ook nog bekroond met de mondiale Suffrage Science Award. Het verheugt me zeer dat de bijdrage van vrouwen in academia – zij het nog lang niet snel genoeg – aan het toenemen is.

In 2019 werd de RUG helaas geconfronteerd met een mogelijke subsidiefraude bij de faculteit der Letteren. Een bedrag van € 1,2 mln aan subsidies en collegegeld bleek niet naar de RUG te zijn gegaan, maar naar de stichting NOHA Groningen. Deze stichting was in 2014 buiten medeweten van de RUG opgericht. Het College hecht eraan te benadrukken dat het initiatief met de beste bedoelingen tot stand kwam, klein begon en door betrokkenen vooral werd gezien om op een ogenschijnlijk slagvaardige manier het programma NOHA uit te voeren. Het initiëren van oplossingen voor problemen past uiteraard in zijn aard bij onze universiteit, maar het verleggen van geldstromen buiten de universiteit past niet en is in strijd met de regels zoals die zijn vastgesteld en voor iedereen gelden. Die regels zijn expliciet bedoeld om transparantie te waarborgen en in het verlengde daarvan volledige verantwoording aan de samenleving af te leggen. Daarom heeft het College van Bestuur maatregelen tegen de betrokken medewerkers moeten nemen, hoezeer het de persoonlijke consequenties voor hen ook erkent en betreurt.

Positief was dat de Minister van OCW de vervolgaanvraag van het experiment promotieonderwijs heeft goedgekeurd. Dit betekent dat de RUG nog maximaal 650 promotiestudenten gedurende drie jaren mag aantrekken, bovenop de 850 uit de eerste aanvraag. In dit programma hebben promovendi de status van student, kunnen ze hun onderzoek in hoge mate zelf vormgeven en worden ze gericht opgeleid voor een carrière na hun promotie. De ervaringen tot dusver hebben laten zien dat promotiestudenten een aanwinst zijn voor het promotiestelsel.

Verder gaf de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO) de RUG in de zomer een positieve beoordeling over de Instellingstoets Kwaliteitszorg. Een prachtige erkenning voor het onderwijs aan de RUG en een bekroning voor de samenwerking van faculteiten, medezeggenschap en bestuur. Het positieve oordeel bevestigt dat het onderwijs aan de RUG van hoog niveau is en dat we de kwaliteitszorg goed op orde hebben. Met de nuttige aanbevelingen van de visitatiecommissie en de NVAO kunnen we ons blijven verbeteren. Eerder in het jaar prolongeerde de RUG ook al haar positie als beste algemene masteruniversiteit van Nederland, op een gedeelde eerste plaats met de Universiteit Maastricht.

In 2019 zijn we begonnen met het ontwikkelen van het Strategisch Plan 2020-2025, in nauw overleg met de universitaire gemeenschap en andere stakeholders. We hopen dat proces in de loop van 2020 af te ronden, maar ook in dit geval is het niet ondenkbaar dat de coronacrisis perspectieven en ambities zal veranderen. De kern zal in ieder geval bestaan in het versterken en uitbreiden van verbinding en samenwerking: binnen de universiteit, maar ook daarbuiten. Centraal staan maatschappelijke thema's die bij uitstek vragen om een interdisciplinaire benadering en die relevant zijn voor de regio en ver daarbuiten. Het zijn mondiale uitdagingen en de RUG heeft hiervoor de benodigde kritische massa wat betreft aanwezige kennis en onderzoek.

De maatschappij vraagt meer en meer om betekenisvolle bijdragen van de universiteit. Daarom ontwikkelt de RUG zich in de richting van een open academische gemeenschap met sterke relaties in de regio. Dit leidt tot enthousiasme en vruchtbare initiatieven. Zo realiseren we samen met de provincie Drenthe en TVM een IT-hub in Hoogeveen, zijn er ideeën voor samenwerking tussen onderwijsinstellingen en bedrijven in Emmen en is de sinds kort bestaande bachelor Global Responsibility and Leadership van de Campus Fryslân al aangemerkt als topopleiding.

In dit kader heeft de RUG belangrijke stappen gezet in de richting van de Universiteit van het Noorden (UvhN), een samenwerkingsverband met Hanzehogeschool, Van Hall Larenstein en NHL Stenden Hogeschool. Met financiële ondersteuning van de Nederlandse overheid wil de UvhN zich richten op drie gebieden: energietransitie met het accent op waterstof & groene chemie, public health en digitalisering. Samen met het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld kunnen we de economische kracht van Noord-Nederland volledig benutten en vergroten.

De Rijksuniversiteit Groningen betreedt een nieuw decennium, dat als gevolg van het coronavirus onder een ongunstig gesternte is

begonnen. Toch zijn we hoopvol gestemd over de toekomst. Onze instelling en haar organisatie is vitaal en veerkrachtig. In haar lange geschiedenis heeft de RUG meer beproevingen overleefd, mede dankzij een stevig fundament, en ze is er, door zich tijdig aan te passen, telkens sterker uitgekomen. We zien bij studenten, medewerkers en partners een groot enthousiasme, elan en verbinding. Gezamenlijk zullen we bouwen aan het succes van onze universiteit in de jaren twintig van deze eeuw.

Het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen,

Prof. dr. Jouke de Vries
Voorzitter

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

rijksuniversiteit
groningen

I. Jaarverslag

Lustrum: opening Universiteitsmuseum, 5 juni 2019

1 Profiel en positie

Lustrum: Opening Universiteitsmuseum, 5 juni 2019

1. Profiel en positie

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

1.1 Missie en visie

De Rijksuniversiteit Groningen is een ambitieuze internationale researchuniversiteit, die stevig geworteld is in het noorden van Nederland. De universiteit creëert en deelt kennis via onderzoek, onderwijs en wetenschapsbeoefening op hoog niveau. De RUG heeft een academische traditie die teruggaat tot 1614 en kent een rijk verleden. Hierdoor is de universiteit uitgegroeid tot een academische gemeenschap met een sterk besef van lokale en maatschappelijke verbondenheid en een cultuur van innovatief onderwijs en onderzoek.

Het onderzoek en onderwijs worden gedreven door nieuwsgierigheid en sluit aan bij de behoeften van de mondiale samenleving. Het onderzoek is gebaseerd op krachtige kerndisciplines. De universitaire gemeenschap in Groningen is ervan overtuigd dat uitzonderlijk onderwijs en onderzoek alleen kan plaatsvinden in een gevarieerde academische gemeenschap, die bestaat uit vele verschillende nationaliteiten en talenten. Het internationale karakter van de universiteit wordt weerspiegeld in de manier waarop docenten onderwijs geven aan een diverse groep studenten.

Onderzoek, maatschappelijke impact en onderwijs van de universiteit zijn nauw verweven en vinden plaats in een omgeving van academische vrijheid. Daarom worden de studenten in staat gesteld zich te ontwikkelen tot actieve, onafhankelijke, kritische en verantwoordelijke wereldburgers, die een bijdrage leveren aan de oplossing van de wetenschappelijke en maatschappelijke problemen van de toekomst.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

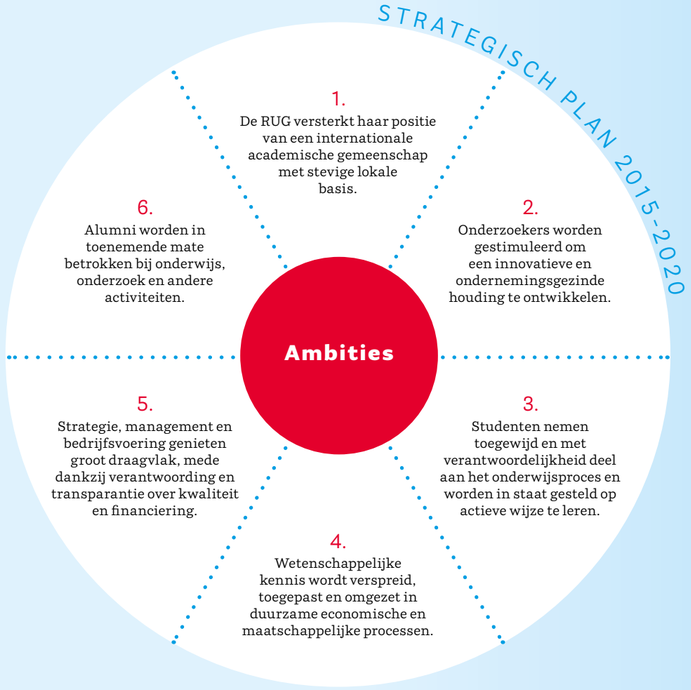

Het nieuwe Strategisch Plan

In 2019 is de voorbereiding van het Strategisch Plan 2020-2025 begonnen. Allereerst is in opdracht van het College van Bestuur het Strategisch Plan 2015-2020 geëvalueerd met de faculteitsbesturen, deans en directies van diensten. De uitkomsten hiervan zijn gedeeld met de universitaire medezeggenschap.

Vervolgens zijn er in 2019 in opdracht van het College van Bestuur diverse open space bijeenkomsten georganiseerd. Hierin konden studenten en medewerkers input leveren voor het RUG Strategisch Plan 2020-2025. Vervolgens hebben het College van Bestuur en de decanen in verschillende strategische sessies gezamenlijk inhoudelijke en financiële kaders vastgesteld.

Deze strategische kaders worden in het voorjaar van 2020 besproken met de externe stakeholders van de RUG, waaronder overheden, bedrijfsleven en overige maatschappelijke partners. Tot slot worden deze kaders na consultatie van de universitaire medezeggenschap in doelstellingen uitgewerkt en in facultaire strategische plannen geconcretiseerd. De verwachting is dat de plannen in de loop van 2020 gereed zijn.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

1.2 Allianties en samenwerking

De universitaire processen leiden tot een continue doorstroming van personen en kennis. De RUG werkt hierbij samen met vele partners en maakt onderdeel uit van grote netwerken. Belangrijke contacten zijn er onder meer met instellingen van het vwo en hbo, waaruit veel studenten naar de universiteit gaan. Ook zijn er op dit gebied contacten met zusteruniversiteiten in binnen- en buitenland.

In het wetenschappelijke onderzoek is de RUG partner in veel en diverse samenwerkingsverbanden, met andere kennisinstellingen, overheden en het bedrijfsleven. Ook de faculteiten zetten zwaar in op de uitbreiding en versteviging van hun nationale en internationale netwerken om de basis van hun onderzoek en profiel te verstevigen. Daarbij kijkt men naar zowel nieuwe academische als industriële partners en stafuitwisseling.

Akkoord van Groningen

De RUG werkt samen met de Gemeente Groningen, de Hanzehogeschool Groningen en het UMCG in wat het Akkoord van Groningen genoemd wordt. Er zijn afspraken over de voorzieningen en de positionering van de stad Groningen als kennisstad. Onderwerpen zijn onder meer het creëren en aantrekken van nieuwe kennisintensieve bedrijven en kennisinitiatieven, het nemen van verkeersmaatregelen die de verschillende vestigingsgebieden in de stad bereikbaar houden, (internationale) studentenhuisvesting en ICT-voorzieningen op stadsniveau.

UMCG

Het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG) is het samenwerkingsverband dat op 13 januari 2005 is ontstaan tussen het voormalige Academisch Ziekenhuis Groningen (AZG) en de Faculteit Medische Wetenschappen van de RUG. Het uitgangspunt was dat de universiteit verantwoordelijk is voor het onderzoek- en onderwijsbeleid, terwijl het academische ziekenhuis dat is voor patiëntenzorg, werkplaatsfunctie en de opleiding tot medisch specialist. Deze taken zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Binnen de kaders van het UMCG wordt een geïntegreerd beleid gevoerd voor onderwijs, onderzoek, patiëntenzorg en specialistenopleiding. Bij de vorming van het UMCG hebben AZG en RUG een financiële regeling afgesproken. Deze regeling is in 2019 geactualiseerd. Op 5 december 2019 heeft het Gemeenschappelijk Beleidsorgaan, ingevolge artikel 12.21 van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek, de volledige regeling vastgesteld.

Voor 2020 is op 6 december 2019 het plandocument AZG/RUG vastgesteld door het Gemeenschappelijk Beleidsorgaan, Dit document regelt de onderlinge afstemming van de werkzaamheden op het gebied van het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek en de daaraan gerelateerde patiëntenzorg en -opleidingstaken.

De Raad van Bestuur van het UMCG heeft het onderwijsprogramma voor het academisch jaar 2019-2020 vastgesteld. Daarbij is rekening gehouden met de personele en logistieke consequenties voor het ziekenhuisdeel van het UMCG. Het ziekenhuisdeel van het UMCG verschaft, onder voorwaarden, de voor het klinisch onderwijs noodzakelijke faciliteiten. Het maakt het mogelijk de opleiding zodanig in te richten, dat deze voldoet aan de eindtermen van het ‘Besluit opleidingseisen arts’ in het kader van de BIG-wetgeving.

Campus Fryslân

De provincie Fryslân en de stad Leeuwarden staan garant voor de kosten van de opbouw van Campus Fryslân. De jongste faculteit van de RUG heeft haar intrek genomen in de Beurs, het gerenoveerde faculteitsgebouw in het historische centrum van Leeuwarden. In september openden de deuren voor studenten van de bachelor Global Responsibility & Leadership, de bachelor Rechtsgeleerdheid en de masters Sustainable Entrepreneurship, Governance and Law in Digital Society, Cultural Geography (Tourism and Planning) en Multilingualism.

Het aantal studenten is 163, van wie 107 een van de twee opleidingen van Campus Fryslân volgen. In 2020 zetten we in op de ontwikkeling van nieuwe programma’s en een verdere groei van de studentenaantallen. In 2019 werden vier promotieprojecten afgerond.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

De Graduate School is in 2019 gegroeid tot 24 reguliere voltijds-promovendi en 13 buitenpromovendi. De Graduate School heeft vier centrale onderzoeksthema's ('flagships'): Culture, Language & Technology, Governance, Sustainable Economy en Health & Food en een overkoepelend thema Data Driven Science. Op Culture, Language & Technology na zijn de flagships voorzien van een leerstoel of UHD-positie. Het streven is de overblijvende positie in 2020 in te vullen.

Campus Fryslân organiseert inspirerende evenementen en lezingen voor jong en oud. In 2019 waren er 24 publieksevenementen die ongeveer 3.000 bezoekers trokken. Op steeds jongere leeftijd komen de inwoners van Friesland in contact met de wetenschap. In 2019 is daarnaast voor de eerste keer een reeks wetenschapscolleges georganiseerd voor professionals onder de naam 'Succesvol ondernemen in een circulaire economie'.

1.3 Alumnirelaties en fondsenwerving

Alumnirelaties en Fondsenwerving (A&F) is verantwoordelijk voor het alumnibeleid en de relatieontwikkeling van de RUG. De afdeling organiseert activiteiten en diensten voor oud-studenten op centraal niveau en faciliteert op decentraal niveau de faculteiten.

Alumnibeleid

Betrokkenheid van oud-studenten is belangrijk voor onze universiteit. Dankzij hun feedback kan de universiteit haar onderwijs verbeteren. Alumni helpen nieuwe generaties studenten door bijvoorbeeld mentor te worden of een gastles te geven over hun werkervaringen. Of ze steunen studenten en onderzoekers door geld of hun netwerk ter beschikking te stellen.
De universiteit houdt contact met en informeert haar oud-studenten via verschillende kanalen, zoals het alumnimagazine Broerstraat 5 en de Engelstalige World Wide Newsletter.

Samen met vele enthousiaste alumni organiseert A&F nationaal en internationaal bijeenkomsten voor oud-studenten, waar naast ruimte voor gezelligheid en nostalgie ook aandacht is voor de onderzoeksthema's van de RUG. Voorbeelden zijn de alumnibijeenkomst in San Francisco in het kader van het nationale promotieprogramma Holland in the Valley; de drukbezochte bijeenkomst bij De Nederlandsche Bank met DNB-president Klaas Knot en onderzoeksjournalist Jeroen Smit als sprekers; en de alumnibijeenkomst met minister Stientje van Veldhoven in Den Haag.

Voor afgestudeerden tot 35 jaar is er het Young Alumni Network, dat activiteiten en workshops organiseert veelal gericht op loopbaanondersteuning en persoonlijke ontwikkeling. In het kader van de internationalisering en de werving van buitenlandse studenten worden jaarlijks pas-afgestudeerden uit verschillende landen gevraagd ambassadeur te zijn van de RUG. Deze International Alumni Ambassadors dragen de identiteit van onze universiteit lokaal uit, helpen als vrijwilliger bij onder meer de werving van aankomende studenten in hun land en fungeren als steun en toeverlaat voor buitenlandse studenten in Nederland.

Het 405-jarig bestaan van de RUG werd ook door oud-studenten gevierd in verschillende steden, overal ter wereld. In Groningen zelf namen meer dan 600 alumni deel aan de lustrumfestiviteiten. Christiaan Triebert werd verkozen tot Alumnus van het Jaar. Triebert is visual investigating journalist bij de New York Times en Bellingcat en internationaal een van de grondleggers van een nieuw soort onderzoeksjournalistiek.

Extra aandacht was er voor de ontwikkeling van een nieuw alumnibeleid, samen met de faculteiten. Dat moet leiden tot meer samenhang en een intensievere samenwerking. Daarnaast blijft A&F zich richten op de internationalisering van de universiteit en dus ook van het alumnibestand. Daarbij hoort een bredere inzet van nieuwe en bestaande communicatiemiddelen in nauwe aansluiting bij de algemene RUG-communicatie.

Fondsenwerving

A&F ondersteunt het Ubbo Emmius Fonds (UEF) en – vooralsnog in mindere mate – het Groninger Universiteitsfonds bij het werven van fondsen voor wetenschappelijk onderwijs en onderzoek. Het UEF is in 1996 opgericht om de onderlinge betrokkenheid tussen samenleving en universiteit te vergroten en fondsen te werven voor

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

onderzoeks- en onderwijsprojecten. Het UEF heeft een onafhankelijk en onbezoldigd bestuur van alumni en relaties die de universiteit een warm hart toedragen. Voorzitter is Paul Polman, de voormalige CEO van Unilever.

De RUG en het UEF kunnen al jarenlang rekenen op de steun van alumni, medewerkers, studenten en relaties. Er wordt geld geworven via gerichte fondsenwervingscampagnes en ook ontvangt het fonds gelden uit nalatenschappen, legaten, dividenden en rente. Een van de UEF-projecten is het Eric Bleumink Fonds (EBF), dat talentvolle studenten uit ontwikkelingslanden de mogelijkheid geeft in Groningen te studeren. In 2019 konden vijf nieuwe bursalen van start gaan.

In 2019 had het UEF bijna 1873 unieke donateurs, waarvan 975 vast en 898 eenmalig. De inkomsten van het UEF bedroegen € 6,1 mln. UEF keerde aan de RUG € 5,3 mln uit ten behoeve van onderwijs en onderzoek. Voor medisch onderwijs en onderzoek keerde UEF in totaal € 0,6 mln uit aan het UMCG O&O, dat onderdeel uitmaakt van het Universitair Medische Centrum Groningen. Aan beurzen en prijzen werd een bedrag van € 0,06 mln aan studenten en medewerkers uitgekeerd. De totale uitkeringen aan onderwijs en onderzoek komen hiermee uit op € 6 mln. Daarnaast heeft het UEF nog uitgaven (€ 0,02 mln) gedaan die niet rechtstreeks het onderwijs en onderzoek ondersteunen, zoals het inwinnen van juridische adviezen in verband met vermogensvorming bij het UEF.

De afgelopen jaren is een begin gemaakt met een nauwere samenwerking met het Groninger Universiteitsfonds (GUF), wat concreet geleid heeft tot ondersteuning bij het reisbeurzenprogramma van het GUF. Studenten wordt nu de mogelijkheid geboden te crowdfunden via de website www.rugsteunt.nl, waarbij het GUF een deel van het opgehaalde geld verdubbelt. In 2019 kregen dertig studenten op deze manier een reisbeurs.

rijksuniversiteit
groningen

2
Onderzoek

Lustrum: Opening Universiteitsmuseum, 5 juni 2019

2. Onderzoek

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

De RUG bevindt zich in de Europese top van wetenschappelijk onderzoek. Dit succes komt voort uit de innovatieve toepassing van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek om maatschappelijke en door belangstelling gedreven vraagstukken op te lossen. Hiervoor neemt de RUG deel aan vele nationale en internationale onderzoeksprogramma's. Groningse onderzoekers werken dagelijks samen met collega's overal ter wereld. Deze aanpak is een weerspiegeling van de onderzoeksmissie van de RUG om goed en excellent onderzoek te stimuleren en uit te voeren en daarmee bij te dragen aan:

- het functioneren en welzijn van de maatschappij, lokaal, nationaal en internationaal, door het creëren van inzichten, doorbraken en innovaties in de wetenschap en door het werken aan actuele maatschappelijke vraagstukken
- de beste opleiding voor studenten, door ze in aanraking te laten komen met het meest innovatieve en actuele onderzoek in hun discipline.

In 2019 is de RUG begonnen met de voorbereiding van het Strategisch Plan 2021-2026, dat medio 2020 gereed zal zijn. Op onderzoekgebied zal veel aandacht uitgaan naar een sterkere inzet op en grotere zichtbaarheid van interdisciplinair onderzoek, door het creëren van interfacultaire samenwerkingsverbanden. Zij worden gedragen door de sterke disciplinaire pijlers in de faculteiten. Samen met de faculteiten zal een scherpe inhoudelijke invulling worden gegeven, gericht op de grote maatschappelijke thema's, zoals de thematiek uit de Green Deal van de EU. De samenwerkingsverbanden zullen nauw samenwerken met maatschappelijke partners.

2.1 Fundamenteel onderzoek

Investeringsagenda

In 2014 heeft het College van Bestuur besloten tot een investeringsagenda om onderwijs en onderzoek te versterken, met het accent op onderzoek. Voor de uitvoering van de investeringsagenda is een bedrag van € 35 mln gereserveerd en zijn 28 facultaire plannen uitgewerkt. In september 2015 is de implementatie van deze plannen begonnen.

Uit de rapportages over 2019 blijkt dat zowel de ingezette onderwijsactiviteiten als de versterking van het onderzoek nog steeds niet de verwachte opbrengsten realiseren. Ook zijn projecten wederom vertraagd wegens problemen met het aantrekken van staf en met aanbestedingsprocedures. Omdat structurele inbedding van de projecten gebaseerd is op deze opbrengsten van onderwijs en/of onderzoek, blijft het de vraag hoeverre de projecten na afloop van de investeringsagenda worden gecontinueerd. De investeringsagenda is voor de meeste projecten afgelopen na 2020.

In het bestuurlijk voorjaarsoverleg van 2019 is de inbedding en continuering van de projecten en de inzet van de aangetrokken staf onderwerp van gesprek geweest. Hierbij is ook gesproken over de oorzaken van de moeizame dan wel de (te) beperkte realisatie van de projecten om hier lering uit te trekken voor de toekomst (zowel procesmatig als inhoudelijk).

Talentbeleid

Als onderdeel van de versterking van het onderzoek besteedt de RUG veel aandacht aan talentbeleid van researchmasterfase tot hoogleraar. Dit gebeurt zowel centraal als in de faculteiten. Belangrijke aspecten hiervan zijn het tenure track-programma, het

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Rosalind Franklinprogramma, het programma Promotieonderwijs in de Graduate Schools, de Young Academy Groningen en de Dean Talent Development. In 2019 heeft de RUG het beleid voor talent verstevigd met het vaststellen van de nota TD 3.0 en met het aantrekken van een nieuwe Chief Talent Officer.

Promotieonderwijs

In het kader van het Experiment Promotieonderwijs van het Ministerie van OCW is de RUG op 1 september 2016 gestart met een programma voor maximaal 850 promotiestudenten. Eind 2019 is een aanvraag voor 650 extra plaatsen ingediend (deze is begin 2020 toegekend). Het totale aantal ingestroomde promotie-studenten op 31 december 2019 was 838. Gedurende 2019 zijn 41 promotiestudenten gestart. Deze instroom was aanzienlijk lager dan in 2017 en 2018, omdat het maximale aantal van 850 bijna bereikt was. Van 99 is het contract beëindigd; 30 daarvan zijn voortijdig gestopt. Ultimo 2019 hadden 739 promotiestudenten een lopend contract. Tot en met december 2019 zijn 14 promotiestudenten gepromoveerd.

Over de hele looptijd van het programma heeft ongeveer 63% van de promotiestudenten een volledige beurs gekregen. De andere 37% betreft internationale beurspromovendi met een beurs uit eigen land die binnen het promotieonderwijsprogramma een ‘top-up’-beurs krijgen, waardoor zij een netto-inkomen krijgen dat op hetzelfde niveau ligt als dat van promotiestudenten met een volledige beurs. De RUG heeft toestemming gekregen per 1 januari 2019 deze ‘top up’-beurzen buiten de tellingen van het experiment te houden. Vanaf die datum starten in het experiment dus uitsluitend promotiestudenten met een volledige beurs.

De wijze van beursbetaling waarvoor de RUG gekozen heeft, garandeert alle promotiestudenten, ook die met een ‘top-up’-beurs, een goede inbedding in het Nederlandse sociale stelsel. Belangrijke aspecten van het Programma Promotieonderwijs zijn dat promotiestudenten hun eigen promotor kiezen, hun eigen onderzoeksvoorstel schrijven en daarnaast een op maat gesneden onderwijsprogramma aangeboden krijgen (de Career Perspectives Series), dat hen voorbereidt op een carrière na hun promotie, binnen of buiten de wetenschap.

Young Academy Groningen

In 2016 is de Young Academy Groningen (YAG) opgericht. De YAG bestaat uit een selecte groep jonge talentvolle en breder georiënteerde wetenschappers aan de RUG. Het doel van de YAG is het opleiden en ontwikkelen van jong wetenschapstalent voor bestuurlijke taken; het ontwikkelen en versterken van publieke activiteiten (‘outreach’) van de universiteit. In 2019 telt de YAG 37 leden. Na de selectieronde in 2020 zal de YAG 44 leden bereiken en vervolgens dalen tot een consistent aantal van ongeveer 35 leden, zodra de oprichtende leden hun vijfjarige ambtstermijn in 2021 hebben beëindigd.

In 2019 heeft het CvB besloten de YAG structureel te financieren, waarmee haar bestaan van voor de komende jaren is verzekerd. College en faculteiten zien een duidelijke meerwaarde van de YAG om de stem van de groep jonge wetenschappers aan de RUG te laten horen. Bovendien speelt de YAG een belangrijke rol bij de versterking van de samenwerking tussen de verschillende disciplines bij de universiteit. De YAG wordt actief betrokken bij de vormgeving van de strategie van de universiteit en de faculteiten.

2.2 Maatschappelijke thema’s

Bij interdisciplinair onderzoek worden de grenzen tussen klassieke disciplines opgeheven. Hierbij is het niet alleen noodzakelijk fundamentele inzichten te verkrijgen, maar ook innovatieve oplossingen te vinden voor de maatschappelijke problemen van vandaag. De RUG zet daarom de komende jaren extra in op de realisatie van interfacultaire samenwerkingsverbanden, mede om de impact van maatschappelijke thema’s te vergroten. Zoals gezegd, zal dit ruime aandacht krijgen in het strategieplan 2021-2026 waarvan de voorbereidingen in 2019 zijn gestart.

In een eerdere uitgebreide interne discussie werd geconcludeerd dat de organisatiestructuur voor de bestaande drie maatschappelijke thema’s het beste bottom-up kan worden ingevuld. Voor het thema Healthy Ageing is dit inmiddels gerealiseerd via de Aletta Jacobs School of Public Health, waarbij ook het UMCG en de Hanzehogeschool zijn betrokken. Bij Sustainable Society is met

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

het aantrekken van een nieuwe wetenschappelijk directeur een soortgelijke structuur gerealiseerd.

De situatie bij het thema Energie is enigszins anders omdat daar tevens de New Energy Coalition, waarin de RUG participeert, een belangrijke rol heeft. De New Energy Coalition is in 2017 gestart als een combinatie van de Energy Academy Europe, het Energy Delta Institute en Energy Valley. In het jaar 2018 vond de juridische fusie plaats.

Sinds 2010 is er het Groninger Energy & Sustainability Platform, met RUG-wetenschappers die zijn betrokken bij energieonderwijs en -onderzoek. In 2019 heeft de RUG besloten het partnerschap van NEC te verlengen voor een periode van tenminste drie jaar. Daarnaast is de RUG actief in het Global Center on Adaptation, dat in het verlengde van het thema Energie ligt. De RUG waardeert studenten en medewerkers die zich inzetten op het terrein van maatschappelijke vraagstukken en zal daarom vanaf 2020 jaarlijks een Impact Award uitreiken.

2.3 Onderzoekomgeving

Een open werkomgeving en goede facilitering van onderzoekers zijn belangrijk voor goed onderzoek met impact. De RUG hecht aan het delen van kennis en het integer vergaren van die kennis en zet daarom in op Open Science, Research data management en Wetenschappelijke Integriteit. Daarbij ondersteunt zij de onderzoekers actief met de benodigde infrastructuur, zoals Pure (het onderzoekinformatiesysteem van de RUG), de Research Workspace, Research Impact Services, het Research Data Office en de Data Federation Hub. Faculteiten zorgen voor facilitering, onder meer met faculty funding officers, ethics boards en aanvullende richtlijnen.

Open Access

In 2019 is het project Open Access Services zijn tweede fase ingegaan. De informatievoorziening over de Read & Publish deals met grote uitgeverijen is sterk uitgebreid en verbeterd. Er zijn diensten ontwikkeld die onderzoekers ondersteunen bij de selectie van open access outlets en bij het indienen van artikelen bij de uitgever. De uptake van OA-artikelen wordt nauwkeurig gemonitord en waar mogelijk worden gemiste kansen achteraf gerepareerd. Daarnaast worden er trainingen en presentaties verzorgd voor onderzoeksgroepen, onderzoeksinstituten en bestuurders. Samen met andere Nederlandse universiteiten zijn in 2019 via het project Taverne 2.800 publicaties open access beschikbaar gemaakt in de eigen instellingsrepository. Taverne wordt als reguliere dienst voortgezet. De University of Groningen Press publiceert inmiddels 20 digitale wetenschappelijke tijdschriften, bij voorkeur OA.

FAIR data

Het researchdata-managementbeleid bij de RUG is er sinds 2015 op gericht onderzoekgegevens ‘FAIR’ (Findable, Accessible, Interoperable en Reusable) te maken, onder meer met de inzet van Pure. In 2019 is dit beleid geëvalueerd met ‘friendly’ audits bij faculteiten en instituten. Op basis daarvan en met het oog op actuele nationale en Europese ontwikkelingen is dit beleid herzien. Daarbij zijn vier aandachtspunten duidelijker benoemd: monitoring van datamanagement plannen, training van onderzoekers en onderzoeksondersteuners, onderzoeksgegevens in het onderwijs en het delen van good practices. Geïnspireerd door de zorgplichten van de instelling op grond van de nieuwe Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit, kunnen onderzoekers die verantwoord willen omgaan met ethische of juridische dilemma’s bij (open) data op ondersteuning rekenen.

Pure

Het onderzoekinformatiesysteem Pure is dé bron voor outputcijfers ten behoeve van Kwaliteitszorg rapportage en voor de RUG-bijdrage aan de landelijke Kengetallen Universitair Onderzoek rapportage van de VSNU. Periodieke updates hebben ervoor gezorgd dat informatie uit steeds meer fasen van de onderzoekcyclus vastgelegd kan worden, hetgeen nieuwe etalage- en rapportagemogelijkheden biedt. Sinds 2019 is het mogelijk ook subsidieaanvragen te registreren, naast subsidietoekenningen en onderzoeksprojecten. Daarnaast is de registratie van activiteiten, prijzen en pers/mediavermeldingen verbeterd, evenals de mogelijkheid alle output en activiteiten in te delen naar beoogde doelgroep (academisch, professioneel of populariserend). Dit is van belang ook de

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

maatschappelijke impact van het onderzoek beter te onderbouwen. Ten slotte verdient de start van het ICT-Meerjarenplan project Research Output 2020 vermelding. De belangrijkste doelen zijn optimalisatie van het administratieve proces, ondersteuning van subsidie-gerelateerde processen en betere publieke toegankelijkheid via de Pure portal.

Research Impact Support

Het Research Analytics Alliance-project is eind 2019 positief geëvalueerd, waarop besloten is de financiering met drie jaar te verlengen. De RUG heeft een loket ingesteld met de naam Research Impact Services. De services zijn gericht op het leveren van verantwoorde gegevens ter onderbouwing van:

- benchmarks voor de kwaliteitszorg onderzoek
- loopbaanevaluaties, talent scouting en werving
- subsidieaanvragen
- samenwerkingsverbanden
- trendanalyses
- sterkte-/zwakteanalyses
- groeimogelijkheden binnen het onderzoek aan de RUG.

Daarnaast is de online tool Altmetric.com toegevoegd. Deze tool maakt het mogelijk meer inzicht te krijgen in de impact van onderzoek buiten de academische wereld, onder meer in internationale kwaliteitskranten, beleidsdocumenten en social media. Dit biedt perspectief op betere onderbouwing van de maatschappelijke impact van RUG-onderzoek.

2.4 Kwaliteitszorg

Systematiek

Alle facultaire onderzoekinstituten worden eens in de zes jaar beoordeeld door commissies van externe deskundigen volgens het landelijke Standaard Evaluatie Protocol (SEP). Deze SEP-visitaties worden afgewisseld met tussentijdse interne evaluaties (midterm reviews). Tijdens de evaluaties worden kwaliteit, maatschappelijke relevantie, levensvatbaarheid, management en leiderschap beoordeeld van de 27 SEP-instituten die primair verantwoordelijk zijn voor het onderzoek van de RUG.

Evaluaties

In 2019 zijn tussentijdse interne evaluaties uitgevoerd van de SEP-instituten van de Faculteiten Letteren (ICOG, CLCG en GIA), Rechtsgeleerdheid (GCLG) en van het FSE-instituut Kapteyn. De rapportages worden begin 2020 verwacht. De midterm reviews van alle vijf UMCG instituten, van de FSE-instituten GRIP en Bernoulli en van SOM (FEB) zijn begin 2019 door het College van Bestuur goedgekeurd na positief advies van de UCW.

In 2019 is het PRC-rapport verschenen met de landelijke SEP-beoordeling van het onderzoek van de Faculteit Wijsbegeerte (GRIPh). Met driemaal 1 (~ excellent op alle drie SEP-criteria Kwaliteit, Maatschappelijke relevantie en Levensvatbaarheid) is GRIPh als beste van de zes instituten beoordeeld. De UCW heeft positief geadviseerd over de bestuurlijke reacties van de faculteit op het PRC-rapport. Daarnaast is het landelijke onderzoek in de Sociologie extern beoordeeld, waaronder dat van onze Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen. Het PRC-rapport daarvan wordt in het voorjaar van 2020 verwacht.

2.5 Resultaten

Promovendi

In 2019 zijn 708 promovendi toegelaten tot een promotietraject tegen 816 in 2018. De start van het Programma Promotieonderwijs op 1 september 2016 heeft (mede) geleid tot een toename van de instroom van gemiddeld ongeveer 670 naar ruim 800. Omdat begin 2019 het toegekende aantal van 850 plaatsen voor promotiestudenten gevuld was, en er nog geen duidelijkheid was over een aanvullend quotum, zijn in 2019 minder promovendi gestart. Het aandeel buitenlandse promovendi in de instroom, dat in 2017 en 2018 rond de 55% lag, is in 2019 teruggegaan naar 51%.

In 2019 vonden in totaal 546 promoties plaats (tegen 507 in 2018), waarvan 22 cum laude (31 in 2018). Het landelijk aandeel is daarmee gestegen naar ongeveer 11%. Het Programma Promotieonderwijs zal naar verwachting op termijn het aantal promoties verhogen naar ongeveer 600 per jaar.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

In 2019 was het aandeel van de verschillende typen promovendi aan de RUG:

- 46% werknemer-promovendi
- 4% promoverende medewerkers
- 29% beurspromovendi
- 9% extern gefinancierde promovendi (onder wie hbo-docenten)
- 12% buitenpromovendi (zonder tijd of geld ten behoeve van de promotie)

Individuele onderzoekers

Ook in 2019 hebben RUG-wetenschappers belangrijke subsidies en prestigieuze prijzen ontvangen en zijn zij gekozen tot leden van belangrijke academische gemeenschappen.

In de Vernieuwingsimpuls heeft de RUG in 2019 de volgende toekenningen gerealiseerd: 13 Veni's (8% van alle toekenningen) en drie Vidi's (4%).

Bij de European Research Council zijn door RUG en UMCG vijf prestigieuze subsidies verworven: drie Starting Grants (6% van de aan Nederland toegekende grants), twee Consolidator Grants (6%) en twee Proof of Concept Grants (25%).

EU-projecten in Horizon 2020

In 2019 werden door onderzoekers van RUG en UMCG 49 nieuwe Horizon 2020 (H2020) projecten opgestart. In totaal waren we in 2019 actief in één project uit het Zevende KaderProgramma en 208 projecten uit H2020. Hiervan vielen 134 projecten onder Pillar 1 (o.a. ERC en Marie Skłodowska Curie Actions). Van 23 consortiumprojecten in H2020 was de RUG of UMCG coördinator.

Reputatie

De RUG staat al enkele jaren in of nabij de mondiale top 100 volgens de meest invloedrijke internationale rankings. In de in 2019 verschenen editie van de gezaghebbende 'Shanghai' ARWU-ranking steeg de RUG één plaats naar 66. In de Times Higher Education-ranking was er een stijging van plaats 79 naar 73 en in de QS-ranking van 120 naar 114.

3 Onderwijs

Lustrum: Huldiging Alumnus van het Jaar, 14 juni 2019

3. Onderwijs

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Het Strategisch Plan 2015-2020 is de leidraad voor de onderwijsthema's in dit hoofdstuk. De voortgang op deze thema's wordt jaarlijks besproken in Bestuurlijke Overleggen tussen het College van Bestuur (CvB) en de faculteitsbesturen, mede aan de hand van prestatie-indicatoren. De vijf thema's zijn:

1. actief leren
2. sociale inclusie
3. onderzoekgestuurd onderwijs
4. internationalisering
5. voorbereiding op de arbeidsmarkt.

Aanvullend wordt melding gemaakt van het systeem van kwaliteitszorg en de resultaten daarvan in 2019 (1.6) en van de besteding van de aan de RUG toegekende middelen op grond van de wet Studievoorschot (1.7).

3.1 Actief leren

Het Strategisch Plan benadrukt het nut van innovatie en moedigt medewerkers en studenten aan vernieuwende didactiek en technieken voor actief leren te gebruiken. Zowel centraal als decentraal waren er in 2019 veel initiatieven tot docentprofessionalisering en om collegereeksen interessanter, actiever en effectiever te maken. Studentparticipatie in het onderwijs wordt gestimuleerd door intensiever gebruik van methoden en middelen als e-learning en formatieve toetsing.

E-learning

Vanuit de studievoorschotmiddelen is in het academisch jaar 2018/2019 voor M€ 2,9 besteed aan onderwijsinnovatieprojecten. Het gaat daarbij om 25 facultaire projecten en de ontwikkeling van 3 interdisciplinaire minoren. De onderwijsdoelen zijn gekoppeld aan het Strategisch Plan van de RUG: actief leren, gepersonaliseerd leren, en gepersonaliseerde feedback. Bij de facultaire projecten is sterk ingezet op e-learning en (verdere) ontwikkeling van 'tooling', zoals Traintool voor communicatievaardigheden, SOWISO voor wiskundeoefeningen, LabBuddy voor laboratoriumcolleges, Short Answer Method voor digitale toetsen, Perusall voor lesvoorbereiding voorafgaand aan colleges, ondersteuningsteams voor e-tools, en ontwikkeling van een gevalideerde digitale toetsdatabase. Voor de invulling van de Kwaliteitsafspraken/Studievoorschotmiddelen voor onderwijsinnovatie vanaf 2019-2020 hebben faculteiten weer nieuwe plannen ingediend. Sommige hiervan bouwen voort op voorgaande pilots en projecten.

De VSNU, de Vereniging Hogescholen en SURF hebben een landelijk Versnellingsplan voor onderwijsinnovatie met ICT opgesteld om kennisdeling en samenwerking tussen instellingen te bevorderen. Het Versnellingsplan kent acht thema's/zones, elk met een eigen versnellingsteam. De RUG werkt mee binnen de versnellingsteams voor Zone 4 'Digitale leermiddelen' en Zone 5 'Veilig en betrouwbaar benutten van studiedata'. Deze zones sluiten aan bij reeds lopende investeringen en onderwijsontwikkelingen bij de RUG. In de versnellingsteams wordt gewerkt aan uitkomsten die voor alle deelnemende instellingen relevant zijn (trainingen voor docenten, documenten, richtlijnen, e-toolontwikkeling).

Docentprofessionalisering

De RUG draagt bij aan permanente professionalisering van docenten door de BKO (Basiskwalificatie Onderwijs), de SKO (Senior Kwalificatie Onderwijs) en de Leergang Onderwijskundig Leiderschap. Die laatste wordt gezamenlijk met de Universiteit Twente georganiseerd.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

In 2019 zijn zeven onderwijskundige leiders bij de RUG gestart met de derde Leergang Onderwijskundig Leiderschap. Tien senior docenten en (onderwijs-) bestuurders ontvingen het certificaat ter afronding van de SKO. Ook werden meer dan 140 BKO-certificaten uitgereikt, een stijging van bijna 30%. Het percentage wetenschappelijke staf met een BKO bedraagt dit jaar 85,3%. Daarnaast wordt in nauwe samenwerking met de Graduate School of Science viermaal per jaar het trainingsprogramma Start to Teach aangeboden aan PhD-ers. Hiermee is er een aanbod voor de gehele onderwijsloopbaan beschikbaar. De volgende stap is het ontwikkelen van beleid en aanbod op het gebied van continue docentprofessionalisering (na de BKO).

De kwaliteit van docentprofessionalisering is een belangrijke factor voor de onderwijskwaliteit en wordt daarom ook gemonitord door de RUG-commissie docentprofessionalisering. Van juni 2019 tot januari 2020 is een rondgang langs de faculteitsbesturen gehouden om de borging van de BKO beter in kaart te brengen. Onderwerpen van gesprek waren de ontwikkeling in de BKO-percentages en de activiteiten en behoeften op het gebied van continue docentprofessionalisering (Permanente Educatie), de SKO en de leergang onderwijskundig leiderschap.

In het verlengde van de VSNU 'peerreview docentprofessionalisering' in 2018, is besloten tot een herontwerp van het BKO-programma. Het nieuwe BKO-ontwerp beoogt de ontwikkeling van de docent sterker te stimuleren en meer ruimte te bieden voor persoonlijke doelen. Het BKO-format wordt minder voorschrijvend.

Toetsing, feedback en studievoortgang

Op aanvraag van het College van Bestuur heeft een RUG interne commissie in 2019 de implementatie van het in 2014 vastgestelde Toetsbeleid geëvalueerd. De commissie heeft dit gedaan in een ronde onder faculteiten. De evaluatie liet zien dat faculteiten in grote lijnen voldoen aan de 15 basisvereisten uit het huidige toetsbeleid. Aandachtspunten zijn de archivering van toetsen en de motivering van de cesuurbepaling.

De commissie beveelt aan de visie op toetsing sterker te verankeren in de onderwijsvisie van de instelling en daarbij aandacht te hebben voor student-centered learning; meer balans tussen formatieve en summatieve toetsing en het bevorderen van dialoog, bijvoorbeeld door het geven en ontvangen van feedback. Eveneens adviseert zij de interne kwaliteitszorg op het gebied van toetsing te versterken door vanuit de bestuurlijke kant meer aandacht te hebben voor de toetscyclus aan de voorkant en borging van de cyclus aan de achterkant. Dit kan door verdere professionalisering van medewerkers. Na consultatie van de universitaire gremia wordt het beleid in 2020 aangepast.

In 2019 zijn er drie intervisiebijeenkomsten georganiseerd voor leden van de examencommissies, evenals een jaarlijkse cursusdag. De intervisiebijeenkomsten en de cursus zijn door respectievelijk 40 en 60 leden bezocht en worden in 2020 voortgezet.

In het lopende project Digitaal Toetsen 2020 worden pilots ondernomen voor authentieker toetsen, digitaal inzien van tentamens en digitaal toetsen voor functiebeperkte studenten. Om de druk op tentamenplekken te reduceren is het aantal tentamenslots uitgebreid en is gewerkt aan uitbreiding van de Aletta Jacobs Hal (2020).

3.2 Sociale inclusie

International Classrooms

De universiteit wil een hechte academische gemeenschap zijn waarin medewerkers en studenten zich betrokken voelen en voortdurend leren van elkaar. Een diversiteit aan disciplinaire, maatschappelijke en culturele achtergronden is hiervoor bevorderlijk. Door kennis te maken met verschillende perspectieven kunnen medewerkers en studenten hun talenten ontwikkelen en zich ontplooien.

In juni 2019 werd een inventarisatie afgerond van de RUG-brede implementatie van de International Classroom (IC). Hieruit bleek onder meer dat er een groeiend bewustzijn is bij de faculteiten van de voorwaarden voor een succesvolle inbedding van International Classrooms in opleidingen. Een nadere analyse heeft duidelijk gemaakt wat de vereisten zijn voor een structurele voortgang in

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

de periode 2020-2025. Hierbij is een wezenlijk bestanddeel de systematische scholing van wetenschappelijke staf; 'Continuous Professional Development' (CPD), op het terrein van International Classrooms.

Na de formele afsluiting van het IC-project in juli 2019 is besloten de werkzaamheden van het projectteam te continueren, waarbij de nadruk wordt gelegd op CPD. Hierbij wordt gebruikgemaakt van het in juni 2019 gelanceerde modulaire programma van het Erasmus+ EQUiiP project (www.equiip.eu).

In december 2019 behaalde EQUiiP een score van 85 uit 100 op door de Europese Commissie vastgestelde criteria en verkreeg hiermee de status 'Erasmus+ Good Practice'. Het CvB heeft financiële middelen beschikbaar gesteld om vanuit RUG-centraal niveau expertondersteuning te kunnen (blijven) bieden aan de faculteiten bij de inzet van EQUiiP-middelen in hun opleidingen. Hiermee wordt bijgedragen aan een verdergaande internationalisering van het curriculum, in lijn met de ambities en strategie van de RUG.

In de periode tot juni 2020 wordt met de voornaamste betrokkenen bij de faculteiten gesproken over hoe de CPD-ondersteuning gestalte moet krijgen. Hiervoor wordt wel de term 'EQUIPPING' gebruikt. In diezelfde tijd wordt gewerkt aan zowel het RUG Strategisch Plan 2020-2025 als de facultaire internationaliseringsplannen. In aansluiting bij de Bestuurlijke Overleggen en het nieuwe Strategisch Plan wordt in juni 2020 besloten of er meer gedetailleerde plannen komen voor intensievere ondersteuning bij het gebruik van EQUiiP op opleidingsniveau en of die ondersteuning structureel geïntegreerd wordt in de RUG-organisatie.

Aansluiting student-studie

De Scholierenacademie (RSA) verzorgt en ondersteunt de uitwisseling van kennis en vaardigheden tussen het Nederlandse primair en secundair onderwijs en wetenschappers aan de RUG. Dat wordt gedaan door aansluitonderwijs aan te bieden, met als primaire focus Noord-Nederland, maar via online activiteiten bereikt de RSA leerlingen en leraren wereldwijd. Via verschillende activiteiten leren zij wetenschappelijke kennis en technieken op waarde te schatten (wetenschapswijsheid). Ook breiden ze hun kennis en (academische) vaardigheden uit en maken ze kennis met de academische taal en cultuur. Op deze manier werkt de RSA mee aan het creëren van draagvlak voor wetenschap en aan aspiratie-ontwikkeling.

Wetenschappelijke staf deelt via de aansluitactiviteiten kennis en kunde met (een deel van) de samenleving en ervaart zo welke vragen, behoeften, kennis en kunde bij dit deel van de samenleving aanwezig zijn. Dit kan vervolgens weer ten goede komen aan het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs.
De RSA ontwikkelt dit aansluitonderwijs samen met leraren en wetenschappers. Zo ontstaan activiteiten (@school, @RUG en online) waarbij actueel wetenschappelijk onderzoek aan de RUG vertaald wordt naar de taal en context van leraren en leerlingen (Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs). De activiteiten zijn activerend en productief. Het afgelopen jaar namen ruim 27.000 leerlingen en leraren deel aan de diverse @RUG, @School en online activiteiten.

De staf van de RSA ondersteunt wetenschappers bij het opzetten van wetenschapseducatieprojecten voor leraren en leerlingen uit het PO en VO en is (mede-)organisator en -uitvoerder van deze activiteiten. Hiervoor beheert en ondersteunt de RSA een uitgebreid netwerk van leraren in Noord-Nederland. Het afgelopen jaar werden ruim 100 wetenschappers bij hun kennisdelingsprojecten met het PO en VO ondersteund. Komend jaar worden de activiteiten uitgebreid, waarbij de beschikbare middelen en staf ingezet worden om via slim organiseren nóg meer leerlingen en leraren te bereiken. De doorlopende leerlijn academische vaardigheden wordt uitgebreid met Junior MOOC's voor het PO en VO en in samenwerking met de Lerarenopleiding (Expertisecentrum Vakdidactiek Noord) en Science LinX wordt het professionaliseringsaanbod voor leraren uitgebreid om zo de aansluiting tussen VO en RUG te bevorderen.

Taal- en cultuurbeleid

In 2019 werd verder gewerkt aan de verbreding en de verdieping van het taal- en cultuurbeleid. De faculteiten en diensten erkennen het belang van het beleid en bouwen verder op het fundament van

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

2017 en 2018 met verdiepende cursussen Engels en interculturele competenties (IC). Een update taalbeleid 2018 heeft richtlijnen gegeven voor communicatie en de gedragscode voertaal voor het gebruik van Engels als onderwijstaal. In september 2019 is een midterm rapportage aan de Universiteitsraad aangeboden. Er is meer aandacht voor taal en samenwerken op de werkvloer. Ook studenten krijgen steeds betere mogelijkheden zich te ontwikkelen op het gebied van Engels en IC, zowel intra- als extracurriculair, bijvoorbeeld via cursussen speciaal voor besturen van studieverenigingen. Internationale studenten hebben daarnaast de mogelijkheid gratis cursussen Nederlands te volgen, en ook internationale staf wordt gestimuleerd zich ten minste enige kennis van het Nederlands eigen te maken.

Veel oorspronkelijke plannen zijn in 2019 afgerond. Andere plannen zijn in de eindfase gekomen. De 'best practice'-bijeenkomsten en masterclasses op het gebied van taal- en cultuurbeleid bieden ruimte voor netwerken, kennisontwikkeling en het delen van ideeën en ervaringen. De Nestorpagina ondersteunt deze uitwisseling.

In de loop van 2019 heeft het Ministerie van Onderwijs gewerkt aan de ontwikkeling van de Wet Taal en Toegankelijkheid (WTT), die ingrijpende consequenties kan hebben voor het RUG-taalbeleid na 2019. Het uitvoeringsplan van de WTT zal bij de RUG zo veel mogelijk worden aangesloten op het huidige taal- en cultuurbeleid.

Differentiatie / excellentie

De RUG vindt het belangrijk dat studenten kansen krijgen hun interesses en talenten te verkennen en te benutten en streeft naar voldoende differentiatie in het opleidingsaanbod voor studenten. Bachelorstudenten kunnen kiezen uit een ruim aanbod van zowel monodisciplinaire als brede interdisciplinaire bachelors. In de masterfase kan gekozen worden tussen een reguliere master, een selectieve master - waaronder alle research masters, en een educatieve master.

Daarnaast kent de RUG een minorenstelsel, dat op basis van evaluatieresultaten een aantal malen is bijgesteld. Sinds 2019 is het minorenbeleid en de coördinatie van de universitaire minorpakketten (i.e. minoren die door studenten van alle faculteiten gevolgd kunnen worden) belegd bij de Strategy department Education and Students. Er is een inventarisatie gemaakt van de instroom bij huidige universitaire minorpakketten en in het kader van de Kwaliteitsafspraken is een aantal interdisciplinaire minorpakketten ontwikkeld. Mede op verzoek van de Universitaire Commissie Onderwijs, die toeziet op het aanbod en de kwaliteit van de universitaire minorpakketten, zijn een procedure en criteria opgesteld voor nieuwe universitaire minorpakketten. Beide zijn gericht op de ontwikkeling van een stabiel minorenaanbod. Nadere strategische keuzen om bestaande en het ontwikkelen van nieuwe universitaire minorpakketten te behouden, zullen mede gebaseerd worden op het RUG Strategisch Plan 2020-2025.

Bachelorstudenten met bovengemiddelde resultaten en/of motivatie kunnen naast hun hoofdopleiding sinds 2009 een extra-curriculair programma van 45 ECTS volgen bij het Honours College. Dit programma is gericht op verdieping, verbreding en talentontwikkeling. Jaarlijks is de instroom ongeveer 325, waaronder een groot aantal internationale studenten. De RUG biedt eveneens een Honours Masteropleiding aan. Deze heeft een instroom van ongeveer 100 studenten per jaar. Het verbindende thema voor de Honours Master is Leiderschap.

Het Honours College zal ook in 2020 intensief samenwerken met de verschillende faculteiten op interdisciplinaire thema's en met het regionale bedrijfsleven in onder meer het programma High Technical Systems and Materials. Daarnaast wordt de facilitering van een community voor excellente docenten gecontinueerd.

Studeren met een functiebeperking

In 2017 is een evaluatie van bestaand beleid gestart, gebaseerd op signalen van studenten, studieadviseurs, studentendecanen, docenten en overige betrokkenen. De evaluatie heeft geresulteerd in een nieuw beleidsplan in 2018 met als kernpunten het verbeteren van voorlichting en informatievoorziening, structurele uitbreiding van de centrale ondersteuning via het Student Service Centrum (studentendecanen en studentenpsychologen, begroot op ca. € 300 K per jaar), standaardisering van procedures, en training van studieadviseurs en docenten. Met de uitvoering van het beleidsplan, dat ook aansluit op de signalen vanuit de NSE, tracht de RUG

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

de ondersteuning van studenten met een functiebeperking te verbeteren. Vanuit de Studievoorschotmiddelen/ Kwaliteitsafspraken worden in 2020 een projectleider en communicatiemedewerker aangesteld om de implementatie van het beleidsplan te versnellen.

De gemiddelde waardering voor de ondersteuning aan studenten volgens de 'themascore functiebeperkt' is in de NSE 2019 (3,37) licht gedaald ten opzichte van 2018 (3,43). De belangrijkste signalen betreffen voorlichting/informatievoorziening en opvang bij start van de studie. De Adviescommissie Functiebeperkte studenten (ACF), een subcommissie van de Universitaire Commissie voor het Onderwijs, monitort en adviseert over het beleid.

3.3 Onderzoekgestuurd onderwijs

Ook in 2019 vormde de verwevenheid van onderwijs en onderzoek in alle fasen de kern van het academisch onderwijs aan de RUG. Alle onderwijsprogramma's, inclusief onze zomer- en winterscholen, zijn gebaseerd op onderzoek. In de bachelor- en masteropleidingen wordt veel aandacht besteed aan het onderwijzen en oefenen van onderzoekvaardigheden, met een doorlopende lijn naar een hoger niveau en meer zelfstandigheid die uitmondt in het schrijven van een academische masterscriptie.

De RUG kent een hoog percentage gepromoveerde wetenschappers die onderwijs geven en in hun onderwijs recent onderzoek kunnen betrekken. In de regel nemen de beste onderzoekers ook deel aan de onderwijsprogramma's. Tevens zijn studenten vaak betrokken bij lopende onderzoeksprojecten. Naast de kernthema's Healthy Ageing, Energy en Sustainable Society, wordt zo veel mogelijk aangesloten bij actuele maatschappelijke onderwerpen. In de Strategische Planperiode 2020-2025 zal er, ter versterking van het onderwijs en onderzoek en voortbouwend op bestaande expertise van de RUG, meer aandacht zijn voor interdisciplinariteit in onderzoek en onderwijs.

3.4 Internationalisering

Internationaliseringsbeleid

De kwaliteit van afgestudeerden en onderwijsprogramma's is gebaat bij internationalisering. In het Strategisch plan is daarvoor de koers uitgezet. Strategische projecten zoals de International Classroom en training van onderwijzend personeel (EQUIIP), Language & Culture Policy en Summer/Winter Schools werken gericht aan ontwikkeling en diversiteit van onderwijsaanbod en competenties.

Een 'global experience' voor studenten als integraal onderdeel van het curriculum is al bij veel programma's mogelijk, of zelfs verplicht. Daarnaast wordt door docentenuitwisseling en staftraining de internationalisering gestimuleerd. De samenwerkingsovereenkomsten met buitenlandse partneruniversiteiten maken een gestructureerde uitwisseling mogelijk en leiden tot gezamenlijke projecten voor onderwijsinnovatie, curriculumontwikkeling, capaciteitsopbouw, ondernemerschap en digitalisering.

Branch-campus Yantai en samenwerking met China

Het project dat ambitieus begon in 2016, maar begin 2018 werd stopgezet, is uitgefaseerd in overleg met het Ministerie OCW en de Chinese partners (zie ook paragraaf 7.1). De bilaterale contacten met de Chinese Agricultural University en andere Chinese universiteiten werden geïntensiveerd en geconsolideerd. Instrumenteel in dit geheel zijn de beurzen van het Chinese Scholarship programma. Hierdoor konden 58 kandidaten in 2019 hun promotieonderzoek aan de RUG starten. In het najaar van 2019 werd in verband met rellen in Hongkong 26 RUG-studenten aangeraden de stad te verlaten. Mondiaal en ook nationaal speelt de discussie over academische vrijheid, wetenschappelijk eigendom en dual use expertiseontwikkeling.

Erasmus+ projecten

Deelname aan Erasmus+ projecten geeft een belangrijke impuls aan onderwijsvernieuwing, capaciteitsopbouw en mobiliteit. Het structureert de activiteiten, draagt bij aan een doelgerichte aanpak en verstevigt de internationale contacten. In totaal was

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

de RUG bij 22 Erasmus+ projecten betrokken als coördinator of partner, waarvan 7 Erasmus Mundus Masterprojecten. Er is een veel omvattende aanvraag voorbereid met het ENLIGHT-consortium voor een European University Netwerk; een pilotproject van de EU. Het consortium bestaat uit 9 leden: de vijf U4-Society leden Groningen-Uppsala-Göttingen-Gent-Tartu en daarnaast: Galway, Comenius/Bratislava, Bordeaux en Bask Countries.

Uitwisseling van studenten en staf

In de meeste studieprogramma's van de RUG is ruimte voor internationale studiepuntenmobiliteit. Dit gebeurt veelal in de vorm van een uitwisseling of stage. Het Erasmus+ programma zorgt voor uitgaande mobiliteitsbeurzen, zowel naar bestemmingen binnen de EU/EER landen als daarbuiten. Het Marco Polo Fonds van de RUG zelf is complementair aan Erasmus+, zodat er voor vrijwel elke student een tegemoetkoming in de kosten is wanneer deze voor een studieonderdeel naar het buitenland gaat.

Het afgelopen jaar liet een stijging zien van het aantal uitgaande RUG-studenten met een beurs van 1374 in 2017/18 naar 1481 in 2018/19; 854 studenten ontvingen een Erasmus+ beurs en 617 een Marco Polo beurs. Studenten die hun verblijf zelf bekostigen of voor een verblijf korter dan 2 maanden naar het buitenland gaan, worden niet geregistreerd. De RUG heeft het Mobility Online-programma aangeschaft in 2019 en is begonnen met de uitrol daarvan bij de RUG. Dit programma moet een adequate registratie van uitgaande studentenmobiliteit waarborgen. Behalve voor het verzamelen van kengetallen en evaluatie van uitwisselingsovereenkomsten is een centraal overzicht van studenten die in het buitenland verblijven nodig in geval van calamiteiten.

Voor gastdocentschappen, coördinatie van bezoeken of training maakten 64 stafleden gebruik van een Erasmus+ of Marco Polo beurs. Met 372 universiteiten in EU/EER heeft de RUG afspraken over studentenuitwisseling. Daarnaast zijn er 200 uitwisselingsovereenkomsten met partners in andere delen van de wereld. De afspraken zijn vaak specifiek voor bepaalde opleidingen of faculteiten. Omdat het bij uitwisselingen gaat om erkenning van studiepunten zijn de facultaire exchange offices een belangrijk schakelpunt tussen partner-student-examencommissie.

Het aantal inkomende gaststudenten in 2019 bedroeg 1672. Hoewel het huisvesten van buitenlandse studenten de bottleneck blijft in het hele internationaliseringsproces, liet 2019 een belangrijke verbetering zien. Door gecoördineerde acties van Gemeente, Universiteit, Hanzehogeschool en corporaties werd goede voortgang geboekt. De website 'at Home in Groningen' is een zeer effectief instrument gebleken. Het intensieve contact met de aankomende studenten en het informeren over mogelijkheden en procedures hielp problemen te voorkomen.

Summer- en winterschools

De RUG streeft ernaar een breed aanbod summer- en winterschools te organiseren. Het afgelopen jaar werden er door de faculteiten in totaal 61 gehouden, in binnen- en buitenland. Deze schools trokken 1623 deelnemers uit 125 landen. Daarmee zijn de schools een uitstekende manier om onderzoeks- en onderwijsprogramma's aan een internationaal publiek te presenteren. Het is een belangrijke tool om RUG-wetenschappers in staat te stellen intensief samen te werken met internationale partners en andere stakeholders. In 2020 zal gewerkt worden aan een nieuwe strategie, met meer aandacht voor interdisciplinaire samenwerking.

3.5 Voorbereiding op de arbeidsmarkt

Een goede verbinding tussen universiteit en samenleving vindt de RUG erg belangrijk. Om onze studenten optimaal voor te bereiden op hun toekomst stimuleert de RUG ontwikkelingsmogelijkheden voor studenten ter voorbereiding op hun loopbaan en hun inzetbaarheid op de arbeidsmarkt (employability).

Op het gebied van loopbaanondersteuning is Career Services het centrale loket van de RUG. In 2019 zijn wederom veel studenten geholpen bij het maken van bewuste keuzes en zijn hen hierbij mogelijkheden geboden om die keuzes te verwezenlijken. Dit doet Career Services onder meer door vacatures en stageplekken te delen, cv-checks, hulp bij sollicitatiebrieven en (gratis) workshops en trainingen aan te bieden, en het geven van persoonlijk advies. Het brede netwerk van Career Services (bestaande uit faculteiten, studie- en alumnivereningingen, werkgevers en een eigen

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

studentenpool) is hierbij van grote waarde. De studenttevredenheid over de arbeidsmarktvoorbereiding en mogelijkheden tot bijstelling worden gemonitord aan de hand van signalen uit de International Student Barometer (ISB), Nationale Alumni Enquête (NAE), Nationale Studenten Enquête (NSE) en de Keuzegids.

In 2019 zijn tevens de eerste bouwstenen gelegd om samenwerking met diverse vakgroepen bij de RUG te bewerkstelligen ten aanzien van de veranderende arbeidsmarkt. Voorbeelden hiervan zijn de vakgroepen bij de Faculteiten Ruimtelijke Wetenschappen en Gedrags- en Maatschappijwetenschappen. In deze vakgroepen worden tal van onderzoeken gedaan naar het thema Employability, Leven Lang Ontwikkelen en Regionale Arbeidsmarktontwikkelingen. Career Services is hierdoor in staat een verbeteringsslag te maken in de dienstverlening voor zowel studenten als faculteiten. De komende jaren zal de RUG de employability strategie waar nodig herzien om aansluiting bij de behoeften van de snel veranderende arbeidsmarkt te versterken.

3.6 Kwaliteitszorg

Instellingstoets kwaliteitszorg

Begin 2019 is de RUG door een commissie van de Nederlands Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) bezocht om de Instellingstoets Kwaliteitszorg (ITK) af te nemen. In maart 2019 vond het verkennend bezoek plaats. In april 2019 volgde een verdiepend bezoek met als onderwerpen:

- Past performance trail bij de bachelor Psychologie, de bachelor Economics and Business Economics en de master International Business and Management
- Toetsing en Examencommissies
- Implementatie onderwijsinnovatie
- Kwaliteitsafspraken

Bij de trail over de kwaliteitsafspraken ging het om de studievoorschotmiddelen die instellingen besteden aan de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Deze trail is geen inhoudelijk onderdeel van de Instellingstoets Kwaliteitszorg, maar werd om praktische redenen door dezelfde commissie beoordeeld. Zowel de standaarden van de Instellingstoets als de Kwaliteitsafspraken zijn door deze commissie als voldoende beoordeeld. Op 17 juli heeft de NVAO op basis van de panelbeoordeling besloten de erkenning ITK te verlenen voor zes jaar. Op 3 december 2019 was de feestelijke uitreiking van het ITK-certificaat door de voorzitter van de NVAO aan het CvB van de RUG.

Op basis van de aanbevelingen van de commissie is een ITK-actieplan opgesteld dat in 2020 verder zijn beslag zal krijgen. De resultaten worden getoetst in de volgende midterm ITK-audit.

Opleidingsaccreditaties

In 2019 werd verlenging van accreditatie aangevraagd voor maar liefst 49 opleidingen. Nog niet alle NVAO-besluiten zijn ontvangen, maar alle commissies die deze opleidingen beoordeelden hebben een positief advies afgegeven aan de NVAO. De verwachting is dus dat deze alle voor de volledige zes jaar geaccrediteerd zullen worden. In 2020 wordt voor 37 opleidingen verlenging van accreditatie aangevraagd en worden de vijf visitaties van opleidingen met een inleverdatum in 2021 voorbereid en georganiseerd.

Kwaliteitszorgsysteem

In 2019 heeft het College van Bestuur de notitie Kwaliteitszorg Onderwijs RUG 2019-2021 vastgesteld met instemming van Universiteitsraad en Raad van Toezicht. Hierin is het beleid aangepast op basis van onder meer:

- een evaluatieronde waarbij faculteiten hun mening gegeven hebben over het Kwaliteitszorgprotocol Onderwijs 2017-2020, zoals aangekondigd in dat protocol; uit de evaluatie onder faculteiten kwam naar voren dat het protocol 2017-2020 te uniform geformuleerd was, en dat dit geen recht deed aan de verschillen per faculteit en daardoor onvoldoende ondersteunend was voor de kwaliteitscultuur;
- de ervaringen met en uitkomsten van externe evaluaties, zowel op opleidingsniveau als op het niveau van de instelling gedurende de jaren 2017, 2018 en 2019;
- kwaliteitsafspraken tussen MOCW en de RUG 2019-2024;
- de uitkomsten van de Instellingstoets Kwaliteitszorg 2019.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

De actualisatie geeft vorm aan verschillende vernieuwingen. De belangrijkste zijn:
> meer ruimte voor faculteiten en opleidingen om eigen keuzes te maken binnen de eigen kwaliteitszorg en de RUG-brede kaders;
> meer ruimte om facultaire documentsystemen te gebruiken voor kwaliteitszorgdoeleinden;
> een visie op kwaliteitscultuur en rol van de RUG als lerende organisatie om onderwijskwaliteit te stimuleren;
> midterm reviews voor instelling en opleidingen;
> beperking van de rapportageomvang in de jaren die liggen tussen visitatie en midterm reviews.

Interne kwaliteitszorg

Ter voorbereiding op het Bestuurlijk Overleg stellen faculteiten een onderwijsmonitor op. De input halen zij uit hun rapportages op opleidingsniveau. Signalen uit de monitor zijn aanleiding voor bespreking tijdens het Bestuurlijk Overleg. In 2019 is op basis van het nieuwe kwaliteitsbeleid een nieuw format vastgesteld voor de facultaire monitor waarin faculteiten uniform op hoofdlijnen zullen rapporteren. De leden van de Universitaire Commissie Onderwijs zijn betrokken bij de analyse van de monitoren en advisering aan het College van Bestuur. Zij adviseren niet alleen naar aanleiding van signalen op facultair niveau, maar adviseren het CvB ook over de overkoepelende signalen uit de facultaire monitoren.

In 2020 wordt gewerkt aan een herziening van de systematiek van de Bestuurlijke Overleggen, op basis van een evaluatie van de afgelopen zes jaar. Hierin worden de ervaringen meegenomen van het College van Bestuur, de faculteitsbesturen en de accountmanagers.

Nationale Studenten Enquête en International Student Barometer
De NSE en ISB zijn voor de RUG belangrijke instrumenten om inzicht te krijgen in ervaringen van studenten. De verwerking van signalen hieruit, die als aanleiding kunnen dienen voor verbeterplannen en veranderingen, wordt gedaan door faculteiten, opleidingen en vooral de Opleidingscommissies.

Bijna 9.500 RUG-studenten namen deel aan de NSE 2019. De respons was daarmee hoger dan in 2018. De algemene score was hoog: 4,01 voor bachelorstudenten en 4,12 voor masterstudenten (op een 1-5 schaal). Net als in eerdere jaren scoort de RUG t.o.v. andere instellingen positief op docenten en studiefaciliteiten, maar blijft voorbereiding op de beroepsloopbaan een aandachtspunt.

In 2019 heeft de RUG voor het eerst meegedaan aan de Global Education Profiler (GEP), een vragenlijst onder studenten en medewerkers over verwachtingen en ervaringen op het gebied van internationalisering. De uitkomsten van deze enquête worden in 2020 geanalyseerd.

3.7 Kwaliteitsafspraken

Eind 2018 zijn na een intensief traject met faculteiten en medezeggenschap heeft het College van Bestuur de RUG-Kwaliteitsafspraken vastgesteld. Het betreft hier voornamelijk facultaire plannen, waarbij de instemming bij de faculteitsraden ligt. Tien procent van de beschikbare middelen is gereserveerd voor vijf bovenfacultaire plannen. In 2019 zijn de RUG-Kwaliteitsafspraken positief beoordeeld door het NVAO-panel. De minister heeft het positieve advies van de NVAO overgenomen en de RUG-Kwaliteitsafspraken goedgekeurd.

Thema's kwaliteitsafspraken

Het Sectorakkoord biedt ruimte voor zes thema's waarin de kwaliteitsafspraken ingevuld konden worden: Onderwijsintensiteit, Begeleiding van studenten, Studiesucces, Onderwijsfaciliteiten, Professionalisering van docenten en Onderwijsdifferentiatie. In overleg met de academische gemeenschap is ervoor gekozen het thema onderwijsdifferentiatie niet uit te werken in de RUG-Kwaliteitsafspraken.

De RUG vindt het belangrijk dat studenten kansen krijgen om hun interesses en talenten te verkennen en te benutten. Daarom zijn hierin al stappen gezet om mogelijkheden tot differentiatie aan te bieden aan de studenten (zie voor meer achtergrond hierover pagina 24-25 van het Zelfevaluatierapport). In de oriëntatiefase kwam naar voren dat de kwaliteitsimpuls waar de RUG naar streeft niet bestaat uit een uitbreiding van de mogelijkheden voor onderwijsdifferentiatie.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Voor 2019 bestaan de RUG-Kwaliteitsafspraken uit het aanstellen van extra formatie om het onderwijs te verbeteren door middel van intensiever kleinschalig onderwijs en meer en betere begeleiding van studenten. In 2019 ontving de RUG hiervoor € 7,7 mln studievoorschotmiddelen. De overige facultaire en bovenfacultaire plannen waarin ook de overige thema's terugkomen starten in 2020 vanuit de oploop in studievoorschotmiddelen vanaf dat jaar.

Voortgang uitvoering

In totaal was er in de begroting 2019 dankzij € 7,3 mln van de studievoorschotmiddelen ruimte voor het aanstellen van 94 fte extra onderwijsformatie. Grotendeels betreft het hier continuering van extra onderwijsformatie die dankzij de studievoorschotmiddelen 2018 kon worden aangesteld. Uiteindelijk is in 2019 daadwerkelijk 97 fte extra onderwijsformatie aangesteld. Hieronder is een specificatie per faculteit opgenomen.

Bij een aantal faculteiten is het niet gelukt de volledige formatie in te vullen. Zij streven er uiteraard naar dit zo spoedig mogelijk alsnog te doen. Andere faculteiten hebben vanuit eigen middelen formatieplekken toegevoegd aan de extra onderwijsformatie vanuit de studievoorschotmiddelen. Door deze extra onderwijsformatie op specifieke onderdelen van het onderwijs in te zetten, wordt een impuls gegeven aan de kwaliteit.

Vervolgproces kwaliteitsafspraken

Na het positieve oordeel van de NVAO is de RUG voortgegaan met het concretiseren van de facultaire en centrale plannen die vanuit de oploop in studievoorschotmiddelen vanaf 2020 worden opgezet en is de wijze van monitoring hierop uitgewerkt. Hiervoor is een procedure vastgesteld, uit te voeren door een ambtelijke werkgroep, waarop een speciale regiegroep toeziet (bestaande uit twee decanen en twee afgevaardigden uit de Universiteitsraad).

	Bedragen in K€			Personeel in fte's		
Faculteit	Toegewezen	Besteed	Afwijking	Begroot	Ingezet	Afwijking
Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap	38	52	14	0,4	0,5	0,1
Wijsbegeerte	63	63	0	1	1,3	0,3
Rechtsgeleerdheid	728	728	0	8,7	7,7	-1
Letteren	1.106	1.106	0	12,2	12,2	0
University College Groningen	70	30	40	1	0,5	-0,5
Economie en Bedrijfskunde	1.535	1.610	75	20,2	21,2	1
Gedrags- en Maatschappijwetenschappen	905	905	0	12	12	0
Ruimtelijke Wetenschappen	198	256	58	2,8	3,8	1
UMCG/O&O	1.182	1.052	-130	12,6	11,6	-1
Science en Engineering	1.434	1.610	176	23	26	3
Totaal	7.259	7.412	153	93,9	96,8	2,9

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

De Faculteitsraden hebben instemmingrecht gehad op de uitgewerkte facultaire plannen en de Universiteitsraad op de gevolgde procedure en op de uitgewerkte centrale projectplannen. Daarom is afgesproken hen goed op de hoogte te houden van de voortgang. Daartoe is een informatiebijeenkomst georganiseerd met Faculteitsraadsleden en een speciale leunstoelvergadering met de Universiteitsraad. Ook met facultaire contactpersonen en de contactpersonen van de bovenfacultaire plannen is in 2019 intensief contact geweest.

De uitgewerkte facultaire projectplannen zijn in het najaar ter instemming voorgelegd aan de faculteitsraden en in december zijn de plannen in het College besproken en samen met de gevolgde procedure aan de Universiteitsraad ter instemming voorgelegd. Ook de bovenfacultaire plannen zijn in de decembervergadering aan de Universiteitsraad voorgelegd. Alle Faculteitsraden hebben ingestemd met de uitgewerkte facultaire plannen en de Universiteitsraad heeft op 14 december ingestemd met de gevolgde procedure en met de bovenfacultaire plannen. In de uitwerkingen zijn geen aanpassingen gedaan aan de oorspronkelijke plannen, uitsluitend een concretisering en een uitwerking van de monitoring.

In 2020 zijn vooralsnog de faculteiten en diensten aan zet om de plannen uit te voeren. De werk- en regiegroep Kwaliteitsafspraken, die de afgelopen twee jaar de planvorming en de uitwerking van de plannen begeleid hebben, blijven echter bestaan om de monitoring en interne en externe verantwoording van de plannen vorm te geven. De werkgroep zal in 2020 regelmatig bijeenkomsten met de contactpersonen van de faculteiten en diensten organiseren om de voortgang van de plannen te bespreken. Ook wordt contact onderhouden met de medezeggenschap over de voortgang en monitoring van de projecten.

Rol medezeggenschap

Met instemming van de Universiteitsraad zijn de middelen doorverdeeld naar de faculteiten. Daarom heeft de decentrale medezeggenschap ook een grote rol gekregen bij de vaststelling van de Kwaliteitsafspraken. Alle faculteitsraden hebben hun positieve gevoelen geuit bij de plannen. Zoals hierboven beschreven zijn de faculteitsraden ook in het vervolgproces in 2019 nauw betrokken geweest en hebben de verschillende medezeggenschapsorganen wederom ingestemd. Dezelfde betrokkenheid en instemming geldt ook voor de centrale Universiteitsraad. De Universiteitsraad heeft een eigen reflectie geschreven op het proces bij de studievoorschotmiddelen (zie 3.9).

3.8 Studievoorschotmiddelen

In 2019 ontving de RUG € 7,7 mln studievoorschotmiddelen, die bedoeld zijn voor beter onderwijs voor de studenten. De RUG heeft gekozen voor het aanstellen van extra formatie om het onderwijs te verbeteren door middel van intensiever kleinschalig onderwijs en meer en betere begeleiding van studenten. Om deze impuls te verduurzamen is de extra onderwijsformatie vanaf 2019 onderdeel geworden van de RUG-Kwaliteitsafspraken.

Rol medezeggenschap

Met instemming van de Universiteitsraad zijn de middelen doorverdeeld naar de faculteiten. Daarom heeft de decentrale medezeggenschap ook een grote rol gehad bij de besteding van de studievoorschotmiddelen. De Universiteitsraad heeft een eigen reflectie geschreven op het proces bij de studievoorschotmiddelen.

Voortgang uitvoering

In totaal was er in de begroting 2019 dankzij de studievoorschot-middelen ruimte voor het aanstellen van 94 fte extra onderwijsformatie. Grotendeels betreft het hier continuering van extra onderwijsformatie, die dankzij de studievoorschotmiddelen 2018 kon worden aangesteld. Uiteindelijk is in 2019 daadwerkelijk 97 fte extra onderwijsformatie aangesteld. Een aantal faculteiten heeft de studievoorschotmiddelen aangevuld met eigen middelen, waardoor er uiteindelijk dus iets meer formatie kon worden aangesteld dan begroot. Door deze extra onderwijsformatie op specifieke onderdelen van het onderwijs in te zetten, wordt een impuls gegeven aan de kwaliteit.

Afronding onderwijsverbeterprojecten 2018

In 2018 zijn met een deel van de studievoorschotmiddelen uit dat jaar 28 facultaire onderwijsverbeterprojecten gestart. In

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

de planvormingsfase is veel tijd en aandacht geïnvesteerd in een bottom-up proces om projectvoorstellen op te halen bij de faculteiten en deze af te stemmen met de centrale uitgangspunten voor activerend leren en gepersonaliseerde feedback. Op deze manier is het gelukt onderwijsverbeterprojecten te definiëren die passen bij de RUG-strategie en aansluiten op de facultaire praktijk. De consequentie is dat de uitvoering en uitputting van de middelen is verschoven van 2018 naar 2019. Ondertussen zijn de projecten afgerond en is van de beschikbare € 2,9 mln in totaal € 2,2 mln uitgeput. 2020 zal in het teken staan van inbedding en disseminatie van de lessen en resultaten van de projecten.

3.9 Reflectie centrale medezeggenschap

Terugblik: Studievoorschotmiddelen 2019

De studievoorschotmiddelen te besteden in 2019 zijn in het verlengde van de ingezette koers in 2018 aangewend. Aan dit besluit is geen uitvoerige inmenging van de Universiteitsraad vooraf gegaan. Het eerste compartiment van de studievoorschotmiddelen, de uitbreiding van de docentformatie, was in 2018 naar tevredenheid van de medezeggenschap ingezet en werd daarom in 2019 gecontinueerd. De besteding van de middelen in het tweede compartiment, de facultaire onderwijsverbeterprojecten, verliep ook grotendeels goed. Echter veel projecten waren nog niet volledig op gang en vroegen om continuering.

Omdat in 2019 vooral veel aandacht in de medezeggenschap was voor de kwaliteitsafspraken en daarmee de inzet van de studievoorschotmiddelen van 2020 en verder, is er voor gekozen het beleid voor 2019 niet verder aan te passen en in dezelfde lijn door te gaan als in 2018.

De Universiteitsraad heeft in maart 2020 een verantwoording ontvangen van de middelen in compartiment 1 en is hier tevreden over. De eindrapportage voor het tweede compartiment is al wel afgerond, maar op moment van schrijven nog niet gedeeld met de Universiteitsraad.

Kwaliteitsafspraken: Inleiding

De Universiteitsraad heeft vroeg in het proces besloten tot een decentrale aanpak van de kwaliteitsafspraken; minimaal 90% van de te besteden middelen ging naar de faculteiten en de overige maximaal 10% kon universiteitsbreed besteed worden. De Universiteitsraad had hierdoor alleen instemming op het proces, op de 10% middelen die universiteitsbreed worden besteed, en het uiteindelijke plan met daarin de facultaire deelplannen waarop de faculteitsraden instemming hadden.

De Universiteitsraad was op verschillende manieren betrokken bij het proces en de totstandkoming van de kwaliteitsafspraken, die in wat volgt kort apart worden besproken.

Regiegroep

De Universiteitsraad is vanaf het begin van het proces betrokken geweest door zitting te nemen in de Regiegroep Kwaliteitsafspraken. De Regiegroep bestond uit twee leden van de Universiteitsraad (een personeels- en een studentlid) en twee decanen, en vergaderde regelmatig met de Werkgroep Kwaliteitsafspraken, gevormd door medewerkers van het bureau. De regiegroep besprak de voortgang en plannen met de werkgroep, gaf feedback op het proces, was aanwezig bij rondetafelgesprekken, en gaf waar nodig ook uitleg en feedback aan faculteitsraden over het proces.

Rondetafelgesprekken

Er is door leden van de werkgroep in samenwerking met de regiegroep een reeks rondetafelgesprekken georganiseerd over de kwaliteitsafspraken, met vertegenwoordigers van binnen en buiten de universiteit. Tijdens deze bijeenkomsten konden de deelnemers na een inleidende presentatie, met ruimte voor vragen, in discussie over de invulling van de kwaliteitsafspraken. Een van deze bijeenkomsten was specifiek gericht op de faculteitsraden en hun rol in het proces. Wij hebben als Universiteitsraad positieve feedback van de faculteitsraden ontvangen over deze bijeenkomst en ze wisten ons achteraf goed te vinden voor vragen.

Radenoverleg

Ook tijdens het driemaandelijkse Radenoverleg met vertegen-woordigers van de centrale en decentrale medezeggenschap was er

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

gedurende het hele proces aandacht voor de kwaliteitsafspraken. Naast de door de Universiteitsraad afgevaardigde leden van de Regiegoep was ook regelmatig een lid van de werkgroep aanwezig om vragen te beantwoorden over het proces.

Universiteitsraad

Na een late start, waarop kritiek vanuit de Universiteitsraad volgde, werd de raad in de rest van het proces van de kwaliteitsafspraken zeer goed betrokken. De kwaliteitsafspraken stonden regelmatig op de agenda, en de werkgroep heeft daarnaast extra bijeenkomsten georganiseerd om de raad goed op de hoogte te houden en mee te nemen in het proces. Door de raadsleden die zitting namen in de Regiegroep was de Universiteitsraad bovendien goed vertegenwoordigd in de dagelijkse voortgang van het proces en kon tijdig feedback geven op voorgenomen beleidsvoorstellen.

Vergoeding

De vanuit de Universiteitsraad afgevaardigde leden van de Regiegroep zijn voor hun werk in de Regiegroep gecompenseerd volgens de vacatiegeldregeling, zoals is vastgesteld in het memo van het College van Bestuur van 20 september 2018.

Conclusie

Na een late start is de Universiteitsraad goed betrokken geweest bij het hele proces van de totstandkoming van de kwaliteitsafspraken. Het College van Bestuur heeft dit goed gefaciliteerd, en de werkgroep heeft dit goed in de praktijk gebracht. Ook in de Regiegroep was er voldoende ruimte voor de inbreng van de afgevaardigden van de Universiteitsraad. De goede betrokkenheid van de raad en de goede samenwerking binnen de Regiegroep en met de werkgroep, hebben dan ook geleid tot een unanieme instemming van de Universiteitsraad met de plannen voor de kwaliteitsafspraken in December 2019.

3.10 Duurzame geesteswetenschappen (DGW)

In 2019 heeft de RUG bijna € 2 mln ontvangen ten behoeve van duurzame geesteswetenschappen. Deze gelden worden ontvangen van het ministerie OCW via het programmabureau Duurzame Geesteswetenschappen (voorheen regieorgaan).

Aan deze middelen waren tot 2015 bestedingsdoelen gekoppeld, maar deze zijn inmiddels losgelaten. Hetzelfde geldt voor het regime van monitoring en jaarlijkse rapportage over de besteding van deze middelen. De middelen voor Duurzame Geesteswetenschappen, met uitzondering van de specifieke toekenningen, dragen in zijn geheel bij aan het beleid van de betreffende faculteiten. De middelen voor de duurzame geesteswetenschappen zijn een essentieel onderdeel van hun inkomsten en borgen de continuïteit van de geesteswetenschappen.

Faculteit	K€	Toelichting
Faculteit der Letteren	1.528	80%
Faculteit Godgeleerdheid	191	10%
Faculteit Wijsbegeerte	191	10%
Subtotaal	**1.910**	**100%**
Faculteit der Letteren	49	specifieke toekenning meesterschap in vakdidactiek
Faculteit der Letteren	16	specifieke toekenning penvoerder landelijke onderzoeksschool
Totaal	**1.975**	

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Bij de Faculteit der Letteren en de Faculteit Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap is dat beleid vooral gericht op werkdrukverlichting en bewaken van de onderzoekstijd. Bij de Faculteit Wijsbegeerte is dat enerzijds het doorstroombeleid, waarin behalve onderwijsbehoefte ook onderzoekprofilering een nadrukkelijk beoordelingscriterium is, en anderzijds bestendigen van het Kenniscentrum Filosofie.

Dit Kenniscentrum Filosofie heeft drie belangrijke doelstellingen:

1. etalage voor het toegepast en maatschappelijk relevant onderzoek dat op de faculteit plaatsvindt;
2. kennisbank voor een publiek geïnteresseerd in filosofische onderwerpen;
3. portal voor organisaties en bedrijven om in contact te komen met studenten en medewerkers voor onderzoeksopdrachten en stages.

rijksuniversiteit
groningen

4 Maatschappelijke impact

Lustrum: De Great Grunneger Cake-off, 7 juni 2019

4. Maatschappelijke impact

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Naast onderwijs en onderzoek is het realiseren van maatschappelijke impact de derde kerntaak van de universiteit (bevestigd in 2018 in het sectorakkoord WO). Daarom werkt de RUG samen met de overheid, het bedrijfsleven en de samenleving om kennis te delen en nieuwe investeringen in onderzoek te genereren. Deze samenwerking heeft een deels regionale focus, omdat de universiteit het essentieel vindt de regio waarin ze is gevestigd te ondersteunen en te helpen ontwikkelen. Dat heeft ook een duidelijke internationale connotatie: de RUG werkt in het kader van de Universiteit van het Noorden samen in de grensregio met Duitsland: University of Groningen North West Germany (UGNWG).

Het oplossen van belangrijke maatschappelijke kwesties speelt een steeds grotere rol in het universitaire toponderzoek. Daarom heeft de universiteit drie onderzoeksprioriteiten op dit gebied geformuleerd: Energy, Healthy Ageing en Sustainable Society. Hiermee levert de RUG een actieve en substantiële bijdrage aan het oplossen van transities in de samenleving en van maatschappelijke vraagstukken, in het bijzonder die van Noord-Nederland. Volgens het Strategisch Plan 2015-2020 richt de RUG zich wat maatschappelijke impact betreft in de komende jaren vooral op:

1. Ondernemerschap
2. Infrastructuur
3. Maatschappelijke thema's
4. Interactie en samenwerking

4.1 Ondernemerschap

Dean of Industry Relations

De Dean Industry Relations en haar team leggen verbindingen tussen de universiteit en andere partijen (bedrijven, non-profit organisaties, overheden en burgers) om te komen tot inter-/multidisciplinaire samenwerkingsprogramma's. Industry Relations richt zich vooral op de thema's digitale samenwerking en circulaire economie.

Actuele programma's zijn: voorbereiden nationale Digitale top in Noord-Nederland in 2020, Digital Literacy, Smart Industries, Mobility Innovation Centre, Cyber Security Noord-Nederland. Een andere belangrijke activiteit van het team industry relations is het op thematische wijze zichtbaar maken van onderzoeksprojecten en onderwijsprogramma's bij de RUG en samenwerkingstrajecten met partners. Er zijn portfolio's ontwikkeld voor Big Data en Digitale Samenwerking en Circulaire Economie.

Dean of Entrepreneurship

De rol van de Dean of Entrepreneurship is het mede ontwikkelen van de cultuur van ondernemerschap in onderwijs en onderzoek, de valorisatie via ondernemerschap en het bouwen van het ecosysteem met partners in de regio en daarbuiten. Daarvoor is het University of Groningen Centre of Entrepreneurship opgericht. In 2019 hebben ruim 900 studenten deelgenomen aan UGCE-onderwijs en -activiteiten in vrijwel alle faculteiten, de minoren entrepreneurship zijn op elkaar afgestemd, zodat studenten nu in de projecten in multidisciplinaire teams samenwerken.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Er zijn circa 60 ondernemers begeleid, van wie 15 in de Top-ondernemersregeling voor studenten, allen in het VenturelabNorth. In 2019 is de samenwerking met de Hanzehogeschool op dit gebied sterk gegroeid. Eerst gebeurde dat alleen in het Energie Venturelab, maar nu is er projectontwikkeling in geheel Venturelab North. Hierin zijn de gebieden health, energy, serious gaming, AI/IT, agro-food, (bio)chemie en water betrokken, elk met partners uit de regio, waarmee ook aan het concept Universiteit van het Noorden wordt gewerkt.

4.2 Infrastructuur

Het maatschappelijk-economisch valorisatieprogramma wordt uitgevoerd bij het innovatieplatform Northern Knowledge, dat in 2017 is opgericht door RUG, Hanze en UMCG. Er is een Programma Board met de activiteiten van de Kennis Transfer Office, de Dean Entrepreneurship en de Dean of Industry Relations van de RUG. Hierin stemmen de drie kennisinstellingen hun innovatie- en ondernemerschapsactiviteiten en initiatieven onderling af en profileren die gezamenlijk als Northern Knowledge in de Noordelijke regio. Naast het profileren van economische valorisatiemogelijkheden opereert Northern Knowledge ook als Kennis Transfer Office van de RUG en als directe verbinder van de omgeving met de kennisinstellingen. Thema's zijn Smart Industry Hub, Chemport Innovation Agenda, Regionale Innovatie Strategie RIS3, kennisagenda Universiteit van het Noorden.

4.3 Maatschappelijke thema's

Healthy Ageing

Het netwerk van de Aletta Jacobs School of Public Health (AJSPH) is in 2019 flink uitgebreid. In samenwerking met de Universiteit van Oldenburg is het Cross-Border Institute opgezet.
Er zijn verschillende themaspecifieke netwerken gestart, waarin interdisciplinaire groepen onderzoekers specifieke public health thema's aanpakken. Ook is er een regionaal netwerk (PreventieOverleg Groningen) opgezet met maatschappelijke partners als GGD, Menzis, Groningen Beter en andere partners, met als doel regionaal, evidence-based beleid voor meer gezonde jaren. Verschillende interdisciplinaire, challenge-based onderwijsprogramma's en summerschools zijn dit jaar gestart. Tevens is ingezet op public engagement, via activiteiten op bijvoorbeeld het kennisfestival en Noorderzon.

Op het gebied van onderwijs richt de AJSPH zich op het faciliteren van een betere verbinding tussen verschillende gezondheidsgerelateerde programma's, zodat studenten die zich vanuit verschillende disciplines willen bezighouden met gezondheid, makkelijker kunnen bewegen tussen verschillende programma's. Via public engagement-activiteiten in bijvoorbeeld het Groninger Forum wordt het algemene publiek in Noord-Nederland enthousiast gemaakt voor gezondheid en wetenschap. Daarnaast wordt ingezet op een landelijke datagedreven preventiestructuur, waarin samengewerkt wordt aan datagedreven public health-inzichten die een basis kunnen bieden voor de inrichting van het gezondheidslandschap van de toekomst.

De RUG werkt bij het thema Healthy Ageing samen met diverse partners zoals UMCG, het Healthy Ageing Network Northern Netherlands (HANNN), Hanzehogeschool Groningen, Gemeente Groningen, Urban Gro Lab en Groninger Forum.

Energy

De RUG is betrokken bij een ambitieus plan om Noord-Nederland om te vormen tot een knooppunt van groene waterstofenergie. Het onderzoek van de RUG richt zich op de internationale energietransitie. Er wordt onderzocht hoe er voortgebouwd kan worden op de bestaande infrastructuur om grootschalige productie van groene waterstof te ontwikkelen, energie die wordt geproduceerd uit hernieuwbare bronnen. Dit is een verandering met belangrijke implicaties voor de samenleving en de economie. De RUG ziet dit als een belangrijke kans voor de regio.

Sustainable Society

In 2019 heeft het thema een transformatie doorgemaakt. Er is een nieuw strategisch plan ontwikkeld en goedgekeurd. In het plan is het thema inhoudelijk doorontwikkeld. Sustainable Society richt zich nu expliciet op grote maatschappelijke uitdagingen waar

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

transdisciplinaire coöperatie duidelijke meerwaarde oplevert. Het thema beweegt zich op de snijvlakken van (a) economische voorspoed, (b) sociale inclusie, cohesie en rechtvaardigheid, (c) duurzame leefomgeving, dit alles gerealiseerd door (d) good governance.

In 2019 is onder meer het H2020 project ACCOMPLISH afgerond, zijn er PhD- en small grants uitgereikt en zijn masterclasses over de Groningse aardbevingen gegeven. In samenwerking met verschillende partners bij de RUG is bestaande onderzoeksgroepen nieuw leven ingeblazen (zoals die van Sustainable Landscapes) en worden nieuwe opties voor de toekomst ontwikkeld (zoals Disasters and Societal Resilience). Daarnaast wordt gewerkt aan een innovatieplatform voor onderwijs om de thematiek bij diverse onderwijsprogramma's van de RUG inhoudelijk te verdiepen en beter zichtbaar te maken.

4.4 Interactie en samenwerking

De RUG heeft een breed netwerk voor samenwerking met regionale, nationale en internationale partijen, waaronder het (inter)nationale bedrijfsleven, de Provincies, het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN), het Akkoord van Groningen, de NOM, De New Energy Coalition, het Healthy Ageing Netwerk Noord-Nederland, Ministeries en de Europese Commissie. Tevens is de instelling betrokken bij samenwerkingsverbanden tussen kennisinstellingen, overheid en marktpartijen, zoals het CCC, BioBrug, Life Lines, Groningen Engineering/Digital Business Centers, Innolabs en SPRINT. Dit netwerk wordt benut om optimaal te functioneren in de ecostructuur van samenwerking met betrekking tot onderzoek, onderwijs en valorisatie. Deze samenwerking heeft in 2019 geleid tot het concept van de Universiteit van het Noorden.

Regionaal

De RUG is met regionale partners betrokken bij de uitvoering van de Noordelijke Innovatie Agenda (NIA), gebaseerd op de Regionale Innovatie Strategie (RIS): een gezamenlijke koers van Noord-Nederland voor het benutten van onderwijs en onderzoek. In het kader van de ontwikkeling van de regionale ecostructuur voor

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

innovatie is de RUG partner in de campusontwikkeling, samen met alle partijen in de quadrupel helix. De verankering van het Consortium voor Valorisatie en Ondernemerschap voor de lange termijn is ingezet door de start van Northern Knowledge.

Nationaal

De RUG participeert in de Topsectoren, waarbij wetenschappers en bedrijven samen projecten opzetten en financieren. Het topsectorenbeleid van de overheid, stimuleert bij negen sectoren samenwerking tussen bedrijven, onderzoekers en overheid. De RUG is vooral succesvol in de topsectoren Logistiek, Life Sciences & Health, Chemie, Agro-food en Creatieve Industrie.

Internationaal

EU-samenwerkingsprojecten

De totale inkomsten in 2019 uit Europa voor nieuwe en lopende projecten bedroegen € 35,9 mln. Haar positie in het publiek-private partnerschap EIT Health heeft de RUG weten te versterken door core partner te worden. Door deze nieuwe status kan de RUG meer projecten uitvoeren op het gebied van gezondheid, innovatie en ondernemerschap. De activiteiten via Healthy Ageing Network Northern Netherlands binnen het European Innovation Partnership Active and Healthy Ageing werden voor de derde keer op rij beloond met het maximum van vier sterren. Dit keurmerk “Special recognition for excellence” is aan slechts zes Europese regio’s, zogenaamde reference sites, verleend.

Ontwikkelingssamenwerking

Capaciteitsontwikkeling in het hoger onderwijs staat centraal in NICHE-projecten. De RUG was in 2019 penvoerder van een geslaagd project in Kenia. Het project in Mozambique over ‘renewable energy’ werd verlengd en voor een nieuw project voor food security in Mozambique werd succesvol een tender ingediend in het kader van het OKP-programma. Een twintigtal PhD’s gestart in de NICHE-projecten of met individuele beurzen is nog bezig met het afronden van de promotie.

Research training visits van PhD-kandidaten en Early Career Researchers uit Afrika konden worden ondersteund met Erasmus+ ICM-beurzen en eigen fondsen. Samen met Europese consortia is de RUG betrokken bij vier Erasmus+ capacity building-projecten: TIGRIS met Irakese partners; EVENT met Vietnam, ACE met een aantal Latijns-Amerikaanse partners en BRECEL met Laos. Tevens werden vijf RUG summerschools georganiseerd in samenwerking met partners in ontwikkelingslanden.

4.5 Resultaten IP en Start-ups

Onderzoek, onderwijs en valorisatie zijn bij de RUG hecht met elkaar verweven. Deze verwevenheid brengt de RUG in nauw contact met bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Dit leidt tot samenwerkingsverbanden en nieuwe bedrijvigheid, waarbij waardecreatie op basis van de aanwezige hoogwaardige kennis voorop staat. De RUG draagt bij aan de kenniseconomie via octrooi-, auteursrechtelijke en knowhow-licenties, de ondersteuning van start-ups, publiek-private samenwerking en de stimulering van ondernemerschap.

In november 2019 hebben de besturen van RUG en UMCG de nieuwe Regeling Intellectueel Eigendom RUG en UMCG vastgesteld, gebaseerd op de CAO van Nederlandse universiteiten/UMC’s en de Rijksoctrooiwet. Behalve octrooien betreft deze regeling niet-octrooieerbaar Intellectueel Eigendom (IE of in het Engels IP), zoals auteursrecht op software, merken en modellen. In beginsel behoort alle IP toe aan de werkgever, met uitzondering van wetenschappelijke publicaties en boeken waar het (auteurs)recht bij de maker zelf berust. De regeling wordt breed onder de aandacht gebracht bij onderzoekers van RUG en UMCG.

Octrooien

In 2019 zijn er 29 Invention Disclosure Formulieren ingevuld door RUG/UMCG-onderzoekers voor nieuwe uitvindingen. Deze zijn voortgekomen uit een eerste selectie van nieuwe vindingen en vervolgens het interne evaluatietraject ingegaan met betrekking tot octrooieerbaarheid en marktwaarde. In tien gevallen is besloten tot octrooi-indiening (deels) ten laste van het RUG/UMCG Octrooifonds; hiervan zijn tot nu toe zeven ingediend en aan drie wordt nog geschreven. Van de resterende 19 uitvindingen zijn er vijf definitief

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

afgevallen, de overige zijn nog in afwachting van experimentele data of worden anderszins in beraad gehouden.

In 2019 zijn in totaal 18 nieuwe octrooiaanvragen ingediend, waarvan elf (mede) op naam van RUG en zeven (mede) op naam van RUG+ AZG (UMCG). Bij tien gaat het om gezamenlijk eigendom met een externe partij, waarbij voor negen octrooien de kosten volledig gedragen worden door het betreffende bedrijf. De overige acht zijn 100% eigendom van RUG/UMCG.

Tot slot heeft de RUG in 2019 elf licentie- en verkoopcontracten afgesloten met in totaal zeven verschillende bedrijven. Al deze bedrijven werken ook wetenschappelijk samen met de betrokken onderzoeksgroep teneinde de uitvinding door te ontwikkelen tot een product. Drie van de zeven bedrijven waarmee RUG/UMCG een contract heeft, zijn gevestigd in de regio.

Start-ups en commercialisatie

In 2019 zijn veel nieuwe bouwactiviteiten gestart en afgerond die verdergaande samenwerking tussen universiteit en bedrijfsleven mogelijk maken. Een daarvan is de tweede fase van de ZAP-faciliteit (Zernike Advanced Processing). De ZAP is een schakel in het ontwikkelproces van milligrammen in het universitaire lab naar de tonnen bulkproductie van de industrie. Hierbij werken wo, hbo en mbo samen.

Daarnaast is nieuwbouw voorbereid voor een Innolab Campus Groningen, waarin laboratoria en werkplaatsen voor engineering beschikbaar worden gesteld. InnoLab is een aantal jaren geleden gestart als een samenwerking tussen RUG, UMCG en Syncom B.V., waarbij laboratoria beschikbaar worden gesteld voor start-ups en productontwikkelings-projecten gericht op chemie. Deze faciliteit was in 2019 volledig bezet. Inmiddels is er ook een spin-off voor de Agrofood sector opgericht.

De bouw voor een nieuw lab ten behoeve van de R&D van AVEBE is in 2018 afgerond. Het bedrijf werkte in 2019 intensief met de RUG samen op verschillende gebieden (zoals Marketing, Enzymatische processen, Polymeerchemie en Gezondheid).

Octrooi-aanvragen RUG-UMCG per 31-12-2019

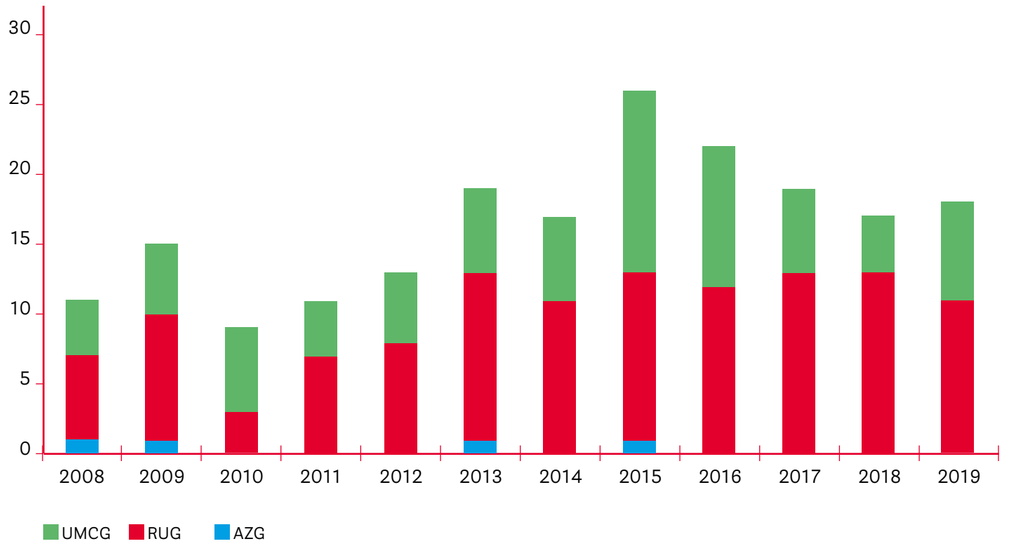

Behalve deze activiteiten zijn er verschillende start-ups opgezet waarvan de kennis voortkomt uit de RUG. Ook zijn er door (ex-)medewerkers van RUG/UMCG verschillende zelfstandige start-ups opgezet.

Onderzoeksgroepen van de RUG werken samen met start-ups, soms bilateraal maar ook in consortia met meerdere bedrijven. De maatschappelijke bijdrage bestaat niet alleen uit het ontwikkelen van nieuwe producten voor belangrijke maatschappelijke vraagstukken, maar leidt ook tot nieuwe onderzoeksresultaten en publicaties in wetenschappelijke tijdschriften.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Start-up bedrijven in 2019
- EmpowerMi Albatrozz
- Biologisch Archeologisch Innovatiecentrum
- Reperio B.V.
- Gecco Biotech B.V.
- TBCertain B.V.
- Vrelax B.V.
- QDI Systems B.V.
- GeriaMove V.O.F.
- BiomACS B.V.
- Pharma Portal B.V.
- Move2Innovate B.V.
- AxelaRx B.V.

4.6 Contractonderwijs en -onderzoek

De baten werk in opdracht van derden zijn in 2019 € 3,8 mln hoger dan in 2018. De totale baten komen uit op € 147,3 mln, ongeveer 21,1% van de totale baten van de RUG. De stijging wordt onder andere veroorzaakt door hogere projectinkomsten bij UMCG/O&O. Deze faculteit zag haar inkomsten in 2019 bij bedrijven, EU en NWO met een bedrag van € 8,3 mln toenemen. De inkomsten bij de nationale overheden, overige non-profitorganisaties en overige baten waren daarentegen € 6,6 mln lager.

Ook FSE zag dit jaar een groei in haar projectmatige inkomsten van NWO, EU, nationale overheden en overige non-profitorganisaties van in totaal € 4,2 mln. Bij de bedrijven en overige baten was er een daling van € 2,9 mln. Door het aantrekken van funding officers wil FSE de komende jaren groei realiseren in de laatstgenoemde segmenten. Naast UMCG O&O en FSE waren ook andere faculteiten en eenheden succesvol bij de EU en dit zorgde voor een stijging van € 7,6 mln aan EU-baten ten opzichte van 2018.

Naast de inkomsten van contractonderwijs heeft de RUG al jaren een samenwerkingsverband met Freia/AOG, waar ook een deel van het contractonderwijs is ondergebracht. Dit samenwerkingsband is bestuurlijk en beheersmatig geformaliseerd via de stichting AOG.

Projectmatige inkomsten naar financieringsgroep

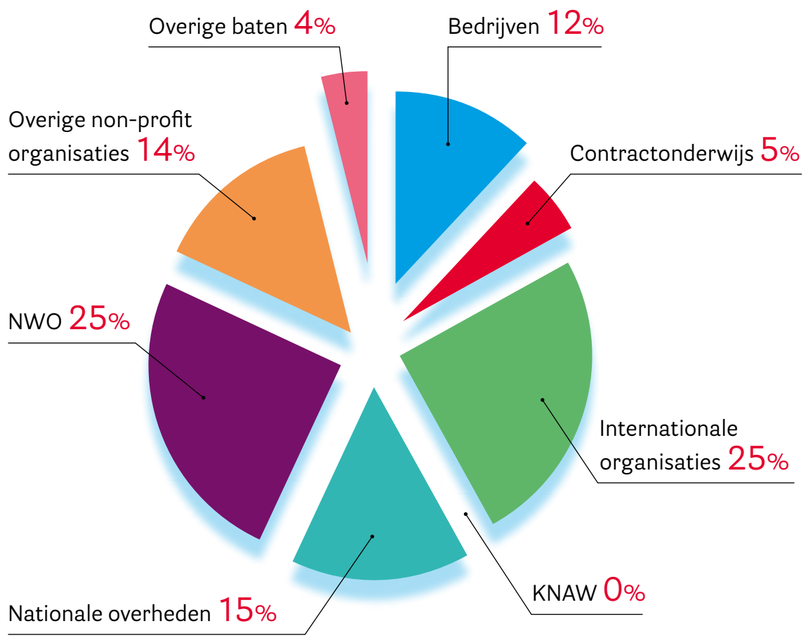

5 Talentontwikkeling

Lustrum: Nacht van Kunst en Wetenschap, 8 juni 2019

5. Talentontwikkeling

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

5.1 Strategisch HR-beleid

Talentontwikkeling is naast onderzoek, onderwijs en maatschappelijke impact een strategisch doel van de RUG. Het gaat erom de meest getalenteerde studenten en medewerkers aan te trekken, te behouden en te helpen zich te ontwikkelen. Dat is in overeenstemming met de ambities van de universiteit:

> aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden voor getalenteerde medewerkers
> een stimulerende, inclusieve academische gemeenschap waarin studenten, PhD-kandidaten en medewerkers hun talenten ontwikkelen in samenwerking met anderen en met de ondersteuning van het management en de organisatie.

Zie ook de strategische HR-agenda 'Elk talent telt' (vastgesteld in 2017 door het CvB).

Talent aantrekken

De RUG wil de bestaande internationale reputatie als 'great place to work' versterken door huidige staf en ex-medewerkers te zien als ambassadeurs en talentscouts om nieuw talent aan te trekken. De RUG heeft voor 767 vacatures geworven in 2019. Dit heeft in 55% van de gevallen volgens het vacaturesysteem tot een benoeming geleid. In de overige gevallen is de procedure (nog) niet afgerond of heeft niet tot een benoeming geleid. In 2020 ligt de focus op het verbeteren van de informatie voor potentiële medewerkers op de RUG-website en het aantrekkelijker maken van de vacatureteksten.

Soort	Aantal vacatures
Reguliere vacatures	650
Projectenbank	75
Werkleerplaats	19
Overig	23
Totaal	**767**

Dual career support

Nieuw aangetrokken, voornamelijk internationale medewerkers bij de academische staf, hebben meestal eveneens getalenteerde levenspartners, met ambities op het gebied van leven, loopbaan en werk. Dual Career Support (DCS) ondersteunt deze partners met het opbouwen van een sociaal netwerk, het zoeken van een baan, werkervaringsplaats, vrijwilligerswerk, het oefenen van Nederlands of keuze van een studie.

In 2019 waren 68 partners van academische staf ingeschreven bij DCS (dit waren voor 2018 46, en 2017 56 partners). Voor 5 partners van zogenaamde 'strategische instroom/toptalenten' kon een baan worden gevonden bij de RUG, gefinancierd door samenwerkende partijen en het college (2018: 2, 2017: 3). De lokale arbeidsmarkt buiten de RUG is helaas (nog) weinig toegankelijk voor niet-Nederlandstaligen. De RUG werkt samen met IWCN en diverse partners in het noorden van het land aan het platform 'Make it in the North'. Via dit platform wordt beoogd om internationaal talent te koppelen aan de noordelijke arbeidsmarkt. Het webplatform

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

is vanaf juli 2019 te gebruiken en wordt ondersteund met 'career events' zodat bedrijven en werkzoekenden elkaar ook persoonlijk kunnen ontmoeten.

Talentontwikkeling

Alle medewerkers worden aangemoedigd het beste uit zichzelf te halen en gestimuleerd zich steeds te ontwikkelen. De RUG heeft zich in 2019 aangesloten bij het landelijke programma (Erkennen en waarderen) van de universiteiten, de UMC's, NWO, de KNAW en ZonMw, zoals aangegeven in de notitie Ruimte voor ieders talent.

Conform het landelijke programma is er contact met alle doelgroepen over de opzet. Het gaat er dan om de wetenschappelijke loopbaanpaden gevarieerder te maken; wetenschappelijke kwaliteit op basis van de inhoud te bepalen en minder op basis van metrics; meer oog te hebben voor de bijdrage aan en van teams; leiderschap in de instelling in brede zin te bevorderen; en open science te stimuleren.

In het Talent Development-programma (TD) voor wetenschappelijk personeel is in de afgelopen 6 jaar geïnvesteerd in een uitvoerig support- en trainingsprogramma. Wetenschappers kunnen in iedere fase van hun loopbaan een beroep doen op de ondersteuning vanuit TD voor het verwerven van persoonlijke carrièrebeurzen. In 2019 is door 171 onderzoekers gebruik gemaakt van de ondersteuning.

Duurzame inzetbaarheid obp

Duurzaam inzetbare medewerkers beschikken in hun werkend leven doorlopend over de mogelijkheden en de voorwaarden om hun werk goed te doen en daarmee inzetbaar te blijven. In 2019 is een werkconferentie georganiseerd over duurzame inzetbaarheid om de afspraken uit de cao te integreren tot een passende beleidspraktijk voor de RUG. In 2020 wordt hieraan uitvoering gegeven. Goede communicatie over de mogelijkheden en ondersteuning van leidinggevenden en medewerkers staan hierbij centraal.

Stimulerende werkomgeving

Talent komt tot bloei in een stimulerende werkomgeving. De sociale context waarin iemand samenwerkt met leidinggevenden, collega's en studenten is bepalend. De Resultaat & Ontwikkelingsgesprekken

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

staan centraal in het RUG-beleid om de afstemming van leidinggevende en medewerker over het werk, de ontwikkelingen in het werk en het loopbaanperspectief te bespreken. Verder is het medewerkersonderzoek uit 2018 in 2019 herhaald. In 2020 worden opnieuw analyses en actieplannen opgesteld. Het R&O-gesprek en het medewerkersonderzoek bieden handvatten om te monitoren of de RUG 'a great place to work' is.

Leiderschapsontwikkeling

In 2019 is een aanbod van leiderschapstrajecten aangeboden voor alle niveaus van leidinggevenden en bestuurlijk kader van de RUG. Een behoorlijk groot accent lag ook dit jaar op workshops en activiteiten op het terrein van integriteit en sociale veiligheid (zie ook 5.5). Daarnaast wordt aan alle nieuwe bestuurders, directieleden en instituutsdirecteuren van de RUG een persoonlijk ontwikkelassessment aangeboden. Daarvan hebben in 2018 zes bestuurders en directeuren gebruik gemaakt. Vijf bestuurders hebben deelgenomen aan het Leadershipprogramma van de U4, dat in 2019 werd afgerond. Momenteel wordt de selectie van bestuurders voor de nieuwe ronde voorbereid.

Gender equality

In 2017 is met de toekenning van negen Westerdijk-posities aan de RUG het streefpercentage van het aantal vrouwelijk hoogleraren voor het jaar 2020 verhoogd naar 27%. Dit is ambitieus. Eind 2019 heeft het College van Bestuur daarom besloten 15 Aletta Jacobs leerstoelen in te stellen voor vrouwelijk wetenschappelijk talent om de carrièrestap naar hoogleraar te maken. Daarnaast zijn 23 Rosalind Franklin Fellows aangesteld. Het Rosalind Franklin Fellowship programma is een Tenure Track speciaal voor vrouwelijk wetenschappelijk talent.

Het percentage vrouwelijke hoogleraren bij de RUG is gestegen van 21,1% eind 2018 naar 21,8% (eind 2019). Het percentage vrouwelijke hoogleraren voor RUG/UMCG samen is 24.[1] Het percentage vrouwelijke uhd's is gestegen van 35,3% naar 35,8%. Het percentage ud's is gestegen van 44,6% naar 46,4%. Deze functies vormen gezamenlijk voor een groot deel de vaste wetenschappelijke staf en laten allemaal een lichte stijging zien van het percentage vrouwen.

Overzicht m/v relatieve verdeling per wp-functiecategorie (medewerkers) ultimo 2019[2]

WP-functies	man	vrouw	man	vrouw
hoogleraar	266	74	78,2%	21,8%
UHD	188	105	64,2%	35,8%
UD	308	267	53,6%	46,4%
promovendus	380	362	51,2%	488,8%
docent	236	255	48,1%	51,9%
onderzoeker	240	137	63,7%	36,3%
overig WP	4		100%	
voorzitter capaciteitsgroep	1		100%	
	1623	1200	57,5%	42,5%

1 Het UMCG kent 195 gewoon hoogleraren, van wie 51 vrouwen en 144 mannen. Van hen zijn 43 hoogleraren vanuit zorg gefinancierd.

2 In deze tabel gaat het om medewerkers en niet om aanstellingen of fte's. Dit verklaart de verschillen met de tabel in 5.2 waarin fte's en aanstellingen weergegeven worden.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Organisatieverandering

Bij het CIT is een ontwikkeltraject in de afrondende fase om de organisatie van het werk klantgerichter te maken.

In 2019 heeft het CvB de planvormingsfase gestart om KVI-CART als zelfstandig instituut op te heffen. De onderzoeksgroepen worden samengevoegd met diverse onderdelen van de Faculteit Science & Engineering en met onderdelen van het UMCG. Ook de AGOR-faciliteit blijft in gebruik; de technici komen in 2020 in dienst van het UMCG. De verandering vindt plaats zonder gedwongen ontslagen. Enkele medewerkers zijn nog op zoek naar passend werk.

Het Facilitair Bedrijf begeleidt het verandertraject om de decentrale facilitaire processen te optimaliseren, bijvoorbeeld via de inrichting van een front/en backoffice. Dit traject om te komen tot centrale regie en verdere professionalisering wordt in 2020 vervolgd.

In 2018 is een begin gemaakt met de ontwikkeling naar een centrale facilitaire organisatie (CFO). De activiteiten waren voornamelijk gericht op het uniformeren en harmoniseren van de facilitaire processen. Een logische vervolgstap is één centrale facilitaire organisatie. Dit is in lijn met de andere ondersteunende domeinen zoals HR en Financiën.

Het jaar 2019 stond in het teken van het vergroten van het draagvlak bij de faculteiten en diensten en van het implementeren van Planon als Facilitair Management Informatie Systeem (FMIS). Alle niveaus in het facilitaire werkveld zijn in 2019 betrokken bij het uniformeren van de processen door middel van deelprojecten. Het draagvlak voor het uniformeren van de facilitaire diensten is hierdoor aanzienlijk toegenomen. Steeds meer facilitaire medewerkers zien nut en noodzaak in en willen een bijdrage leveren. Dit is de opmaat naar definitieve besluitvorming en verdere uitrol in 2020.

Service

Het streven is medewerkers en leidinggevenden op een moderne manier te bedienen en te ondersteunen met goede HR-diensten. Internationale medewerkers vragen daarbij speciale aandacht. Daarnaast was er in 2019 aandacht voor de invoering van Wet Normalisering Rechtspositie ambtenaren per 1 januari 2020. Hierdoor hebben alle medewerkers een private arbeidsovereenkomst en worden zij niet meer eenzijdig door de RUG aangesteld. Vanaf 1 januari 2020 is het private arbeidsrecht op basis van het Burgerlijk Wetboek van toepassing.

In 2019 is met de projectleiding de invoering van het nieuwe geïntegreerde bedrijfsvoeringsysteem AFAS per 1 januari 2020 voorbereid. AFAS brengt een aanpak mee die niet eenvoudig te vertalen is naar de complexe universitaire situatie. De invoering zal in 2020 en naar verwachting ook in 2021 veel aandacht en extra werk vergen, voordat het gewenste serviceniveau bereikt wordt.

5.2 Personeelsbestand

Aan het eind van 2019 bedroeg de personeelsbezetting 4601,5 fte. Dit is exclusief 1716,7 fte van de medische faculteit die bij het UMCG zijn aangesteld. Dat betekent dat de bezetting van de RUG (ex. UMCG O&O) sinds eind 2018 (4459 fte) met ongeveer 143 fte is toegenomen. Deze stijging past in het beeld van de afgelopen jaren. Van de fte's betreft 39% een dienstverband van tijdelijke aard.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Aard dienstverband OBP/WP in aanstellingen/fte's en man/vrouw

Vast - Tijdelijk	Pers. Categorie-code	2018 man # Aanstellingen	2018 man # fte	2018 vrouw # Aanstellingen	2018 Vrouw # fte	2019 man # Aanstellingen	2019 man # fte	2019 vrouw # Aanstellingen	2019 vrouw # f te
vast	WP	760	651,4	420	340,3	785	664,4	448	367,0
	OBP	834	733,1	1148	876,1	852	743,2	1199	910,0
vast Totaal		1594	1384,4	1568	1216,4	1637	1407,6	1647	1277,0
tijdelijk	WP	832	735,4	714	612,3	833	744,2	737	631,0
	OBP	141	106,0	283	193,9	145	113,4	295	205,1
tijdelijk Totaal		973	841,4	997	806,2	978	857,6	1032	836,1
Totaal		2567	2225,9	2565	2022,6	2615	2265,2	2679	2113,0

Herkomst wetenschappelijk personeel

WP-functies	2019-12		2019-12	
	Niet-NLD	NLD	Niet-NLD	NLD
Hoogleraar	21,6%	78,4%	65,2	236,2
UHD	38,7%	61,3%	102,4	162,5
UD	51,0%	49,0%	263,9	253,5
Promovendus	53,6%	46,4%	376,8	326,3
Docent	21,8%	78,2%	64,9	232,2
Onderzoeker	64,4%	35,6%	205,2	113,5
overig WP		100,0%		3,8
Voorzitter capaciteitsgroep		100,0%		0,3
	44,8%	55,2%	1078,3	1328,3

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Van het wetenschappelijk personeel heeft ruim 44,8% een internationale achtergrond, bij de ondersteunende staf is dat 6%. Dit percentage stijgt elk jaar. Verdeeld over de functiecategorieën van het wetenschappelijk personeel (exclusief studentassistenten) is dat:

De personele lasten in 2019 bedroegen € 490,6 mln (inclusief UMCGO&O). Deze lasten zijn inclusief een bedrag van € 19,1 mln in verband met in 2019 ingezet personeel niet in loondienst (waaronder ingeleende arbeidskrachten).

5.3 Gezondheid en vitaliteit

Eind 2019 is de tweede meting van het medewerkersonderzoek uitgevoerd. In de twee jaren na de eerste meting hebben alle faculteiten en diensten plannen gemaakt en maatregelen genomen om vooral werkdruk te verlichten en sociale veiligheid te vergroten. De resultaten van de tweede meting laten zien dat op deze twee thema's de situatie min of meer onveranderd is. Hierbij wordt opgemerkt dat een deel van de voorgestelde maatregelen nog in uitvoering is. Naar aanleiding van de tweede meting worden er nieuwe maatregelen en initiatieven voorgesteld om de risico's voor het welzijn van de medewerkers beheersbaar te houden.

Het ziekteverzuim is in 2019 gegroeid van 3,8% naar 4,0%. Dit is in lijn met landelijke ontwikkelingen, maar onderdeel van een zorgelijke en aanhoudende stijging die in 2015 is ingezet. Wetenschappelijk personeel verzuimt 2,0%, wat gelijk is aan 2018. Het verzuim onder ondersteunend personeel is van 5,9% gegroeid naar 6,4%. De stijging wordt volledig veroorzaakt door verzuimgevallen die meer dan zes weken duren. Verzuim onder promovendi is niet toegenomen in 2019 (3,0%) ten opzichte van 2018 (3,1%). De stijging van het verzuim leidt tot een toename van het aantal verzuimspreekuren bij bedrijfsartsen, bedrijfsmaatschappelijk werk en de arboverpleegkundige van de AMD.

Aandacht voor preventie van ziekte en uitval kreeg in 2019 de vorm van open spreekuren en begeleiding van werkende collega's bij AMD. Deelname aan preventieprogramma Balans groeide in 2019 tot 563 cursisten en ruim 660 medewerkers die aan georganiseerde evenementen deelnamen, zoals de week van de gezondheid. Het aantal Health Checks is fors gestegen; 728 medewerkers van de RUG ondergingen op hun initiatief een kort assessment van hun fysieke en mentale gezondheid, tegenover 547 in 2018.

Participatiewet

Als onderdeel van 'RUG gezond en vitaal in 2020' in de Roadmap Green University 2015-2020: het bevorderen van inclusiviteit, richt de RUG zich op het betrekken van een brede groep arbeidsbeperkten bij de RUG. In juni 2019 heeft de VSNU een werkagenda opgesteld. Dit betekent een flinke extra investering inzake de creatie van afspraakbanen (van 128 naar 192 in 2024). De universiteiten lopen achter en hebben gezamenlijk minder dan 50% van de wettelijk te behalen afspraakbanen gecreëerd. De RUG heeft 81 banen gerealiseerd in 2019, dat is 61% van de doelstelling voor 2019 (132 banen). In 2020 worden de noodzakelijke aanpassingen van beleid en uitvoering bepaald.

5.4 Rechtszekerheid

Klachten en Beroep en Bezwaar

Bij de universiteit gelden de wettelijk voorgeschreven regelingen en procedures voor de behandeling van beroepen, bezwaren en klachten. Het gaat daarbij niet alleen om formele beroep- en bezwaarschriften op grond van de Algemene wet bestuursrecht, maar ook om andere vormen van klachten. Bij wets- of beleidswijzigingen worden de regels aangepast die bij de universiteit gelden. Studenten die klachten hebben of hun rechten geschaad achten, kunnen op informele wijze hun zaak bespreken met de studieadviseur of een studentendecaan.

Een formele procedure treedt in werking door officieel een klacht, bezwaar- of beroepschrift in te dienen bij het online Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten (CLRS). Dat kan gaan om uiteenlopende gevallen, bijvoorbeeld onheuse bejegening door een RUG-medewerker of het niet tijdig beoordelen van een scriptie. Bij het College van Beroep voor de Examens zijn er in 2019 418 beroepen ingesteld (in 2018 waren dat 361 en in 2017 282).

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Hiervan werden acht beroepen gegrond en 50 ongegrond verklaard. In 130 gevallen werd geschikt en 106 beroepen werden ingetrokken. Acht beroepen werden niet ontvankelijk verklaard, 113 werden afgesloten en drie zijn nog in behandeling.

In 2019 zijn er 154 bezwaren bij de Geschillenadviescommissie binnengekomen. Hiervan werden 40 gevallen ongegrond, één gegrond, 25 niet-ontvankelijk en één kennelijk niet-ontvankelijk verklaard. In 49 gevallen werd geschikt (ingetrokken en afgesloten), in 20 gevallen werd niet geschikt maar werd het bezwaar ingetrokken en twee gevallen werden ingetrokken. 16 gevallen werden afgesloten (bijvoorbeeld een klacht, een vraag of een beroep). Ter vergelijking: in 2017 werden 95 bezwaren en in 2018 142 bezwaren ingediend.

Een klacht over een vermoede inbreuk op de wetenschappelijke integriteit kan worden ingediend bij de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI), al dan niet via het College van Bestuur. De CWI onderzoekt dergelijke klachten. Gebaseerd op de uitkomst van haar onderzoek brengt de CWI advies uit aan het College van Bestuur over de gegrondheid van de klacht en de eventueel op grond daarvan te nemen maatregelen. In 2019 zijn er acht klachten ter behandeling voorgelegd aan de CWI. Hiervan is één klacht geschikt na de hoorzitting. Vijf klachten zijn ongegrond verklaard, hiervan zijn twee klagers in hoger beroep gegaan bij het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit. Beide procedures lopen. Voor één klacht is een hoorzitting geweest en op dit moment wordt het advies geschreven en voor één klacht is een hoorzitting gepland in mei 2020.

Bureau Vertrouwenspersoon

Studenten en medewerkers van de RUG kunnen de Vertrouwenspersoon inschakelen wanneer ze te maken krijgen met (seksuele) intimidatie, agressie, geweld en discriminatie (SIAGD) of ander ongewenst gedrag (waaronder stalking) en ongelijke behandeling. Medewerkers kunnen ook contact opnemen met de vertrouwenspersoon wanneer ze tegen conflicten in de werksituatie aanlopen. De vertrouwenspersoon is onafhankelijk en heeft toegang tot alle noodzakelijke informatie.

Meldingsregeling Misstanden en onregelmatigheden (voorheen Klokkenluidersregeling)

Het College van Bestuur heeft per 2011 voor de RUG een Klokkenluidersregeling vastgesteld. Een (vermoede) misstand kan worden gemeld door een medewerker, een student of iemand die (tijdelijk) binnen de muren van de universiteit werkzaamheden verricht. Deze melding kan plaatsvinden in de directe lijn, bijvoorbeeld bij de leidinggevende, maar er kan ook voor gekozen worden eerst vertrouwelijk te overleggen met de vertrouwenspersoon. De rechtspositie van een melder wordt beschermd. Omdat de wetgeving voor dergelijke meldingen is veranderd, is in 2017 de regeling aangepast en de naam veranderd in Meldingsregeling Misstanden en onregelmatigheden. De nieuwe regeling is per 1 januari 2018 in werking getreden. In het verslagjaar zijn er geen meldingen van klokkenluiders bij de vertrouwenspersoon binnengekomen.

Beleid uitkeringen bij ontslag

Het gevoerde beleid van de RUG ten aanzien van uitkeringen bij ontslag is gebaseerd op de afspraken die zijn vastgelegd in de CAO Nederlandse universiteiten en de hierbij behorende regelingen, waaronder de Bovenwettelijke Werkloosheidsregeling Nederlandse Universiteiten (BWNU). Tevens wordt daarbij rekening gehouden met de Regeling Vervroegd Uittreden en de Wet Normering Topinkomens. De uitkomst van de afspraken is maatwerk.

5.5 Integriteit

Integriteit is een van de zes kernwaarden van de RUG en vormt de basis van het handelen van de universiteit. Integriteit staat voor eerlijkheid, respect, openheid en transparantie in de werkwijze en verslaggeving en is de grondslag van onderzoek en onderwijs. Integriteit en academische vrijheid gaan daarbij hand in hand.

Het jaar 2019 stond in het teken van workshops integriteit voor leidinggevenden, als vervolg op het (her)formuleren van het integriteitsbeleid, het inrichten van de website integriteit en het informeren van medewerkers. Behalve bewustwording en vergroting van kennis van integriteitsbeleid was het doel van de

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

workshops het oefenen met het bespreken van dilemma's. De workshops werden deels op basis van open inschrijving gegeven, waardoor leidinggevenden van verschillende faculteiten met elkaar in gesprek gingen. Voor een ander deel vonden ze plaats in het professionaliseringsprogramma van faculteiten, waardoor homogene groepen per faculteit ontstonden.

In het bedrijfsvoeringdomein is in 2019 in opdracht van het College van Bestuur één extern onderzoek gedaan in de zin van de Regeling misstanden en onregelmatigheden RUG. De besluitvorming door het College van Bestuur naar aanleiding van dit onderzoek vond in 2020 plaats. Daarnaast is één extern onderzoek opgestart naar aanleiding van berichtgeving in de media over een medewerker van de RUG.

6 Bedrijfsvoering

Lustrum: De Great Grunneger Cake-off, 7 juni 2019

6. Bedrijfsvoering

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

6.1 Sport en cultuur

Centre for Public Engagement

Het Centre for Public Engagement (CPE) bestaat uit de centrale afdelingen die voor de universiteit het gesprek aangaan met de samenleving. Studium Generale organiseert lezingen en andere programma's voor studenten, medewerkers en betrokkenen uit de samenleving. De Scholierenacademie biedt aan scholieren, docenten, en aan wetenschappelijk personeel de kans om met elkaar in gesprek te komen over wetenschap. Usva is het studenten-cultuurcentrum van onze universiteit. Het Universiteitsmuseum maakt tentoonstellingen voor het publiek op het grensvlak van wetenschap, wetenschapsgeschiedenis en de academische gemeenschap. De vier subafdelingen werken vaak samen aan programma's en publieksactiviteiten.

Sportvoorzieningen

Studenten en medewerkers maken samen gebruik van de sportvoorzieningen van de RUG en de Hanzehogeschool Groningen (HG), met als hoofdlocatie het ACLO Sportcentrum en het Willem Alexander Sportcentrum op de Zernike Campus, en de ACLO Station bij het Centraal Station. De Stichting ACLO, gerund door studenten, heeft een belangrijke beleidsbepalende rol in de organisatie van de studentensport voor de RUG en HG.

De sportvoorziening van de RUG en HG in 2019 in cijfers:

- 19.000 sportende studenten, waarvan 10.000 verenigingssporters
- 50 studentensportverenigingen
- 1.350 sportende medewerkers
- 100 verschillende sporten
- 600 begeleide sporturen per week

Het aantal sportende studenten (ca. 1000) en medewerkers (ca. 50) is wederom gestegen ten opzichte van 2018.

Op het gebied van de toekomstige huisvesting voor de binnensport zijn in 2019 keuzes ten aanzien van prioritering, financiering en ambitieniveau voorbereid. In 2020 volgt hierover besluitvorming door de bestuurders van de HG en RUG, alsmede over de governance uitgangspunten.

In 2019 is het nieuwe Meerjarenbeleidsplan opgesteld door de ACLO en het Sportcentrum om de grootste knelpunten op te lossen ter overbrugging van de periode tot de vernieuwing van de binnensport. Dit plan zal in 2020 worden aangeboden aan beide colleges.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

6.2 Bedrijfsvoering en duurzaamheid

In de door het College van Bestuur vastgestelde Roadmap 2015-2020 zijn ambities gesteld voor 2020 op het gebied van People, Planet en Performance. Hiermee is de Roadmap de leidende groene agenda voor de universiteit als het om duurzaamheid gaat.

People

Duurzame inzetbaarheid

Dit onderdeel is opgenomen in paragraaf 5.1 van het Bestuursverslag.

Vervoersmobiliteit

Dienstreizen

In 2019 is het nieuwe dienstreizenbeleid voor de RUG van kracht geworden. Dit houdt in dat naar alle bestemmingen die binnen zes uur met de trein te bereiken zijn en/of dichterbij liggen dan 500 km vanaf Groningen alleen nog met de trein gereisd mag worden. De groene bestemmingen (o.a. Parijs, Londen en Berlijn) moeten met de trein bereisd worden, gele bestemmingen liggen net op de grens en kunnen nog binnen redelijke tijd met de trein bereikt worden. Naar rode bestemmingen mag gevlogen worden. In 2019 is het aantal vliegkilometers ten opzichte van 2018 met 17% afgenomen en vergeleken met 2016 zelfs met 23%. Het aantal gevlogen kilometers beneden de 700 kilometer is echter ondanks het nieuwe beleid toegenomen met 26%. Dit kan mogelijk verklaard worden door vliegtickets die reeds besteld waren voordat dit beleid van kracht werd. De komende jaren zal meer ingezet worden op beperking van het vliegen, onder andere door betere communicatie over het nieuwe beleid en het aanbieden en ondersteunen van digitale vergadertechnieken. In 2019 bedroeg het aandeel CO_2-uitstoot als gevolg van woon-werkverkeer en dienstreizen ongeveer 22 % (zie grafiek op p.53).

Woon-werkverkeer

In 2019 is gestart met het opstellen van een nieuw vervoers-mobiliteitsplan voor de RUG. Doel van het plan is de universiteit ook in de toekomst goed bereikbaar te houden. Daartoe wordt een overzicht van maatregelen gepresenteerd gericht op het woon-werkverkeer van de medewerkers. De maatregelen moeten aansluiten bij de doelstellingen die de RUG heeft op het gebied van bereikbaarheid, duurzaamheid en vitaliteit. In het nieuwe plan worden onder andere nieuwe ambities op het gebied van het parkeerbeleid en het bevorderen van het fietsgebruik gepresenteerd. In 2019 hebben 240 medewerkers gebruikgemaakt van de fietsprivéregeling.

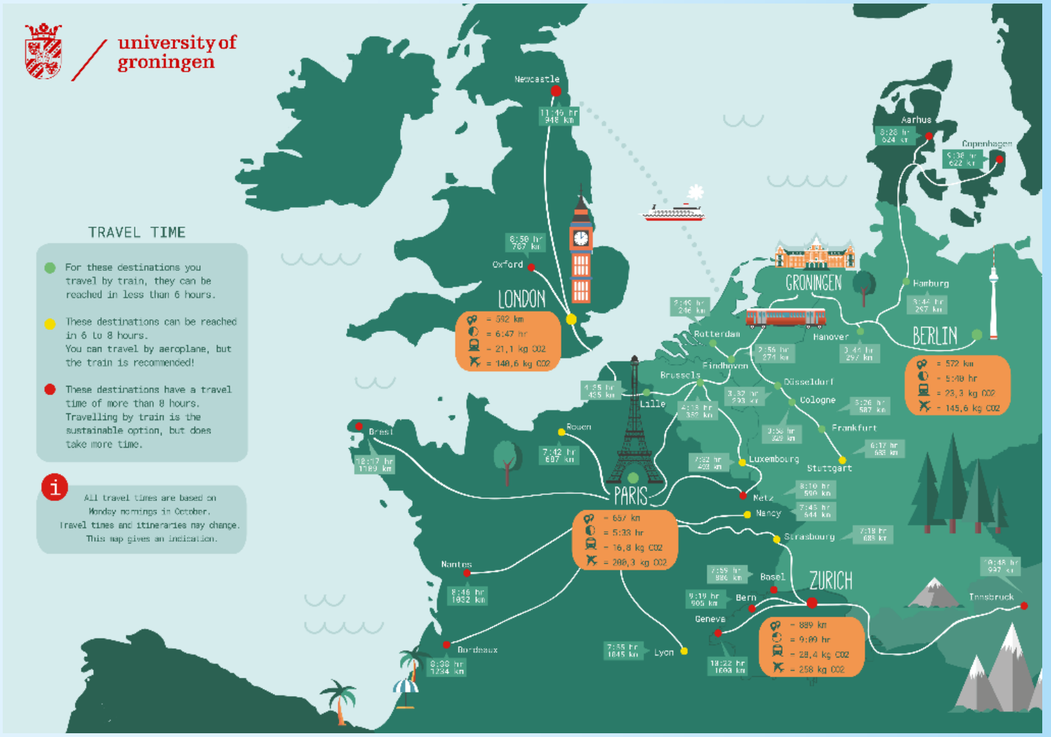

Planet

De RUG streeft ernaar in 2020 CO_2-neutraal te zijn. De definitie daarvoor is ‘het streven van organisaties en ondernemingen om de hoeveelheid broeikasgassen die worden uitgestoten te vermijden of te compenseren’.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

In 2015 bedroeg de totale CO_2-productie van de RUG nog 69 kton[1]. Bovenstaande grafieken zijn een weergave van de CO_2- emissies per categorie voor de jaren 2018 en 2019, zoals elektriciteit, gas, woon-werkverkeer, maar ook zakelijke vliegkilometers van de RUG. In 2018 was de CO_2-productie 33,4 kton en in 2019 32,6 kton. Dit is een daling in 2019 van bijna 53% t.o.v. 2015. De daling wordt vrijwel geheel veroorzaakt doordat sinds 2018 de ingekochte elektriciteit voor 100% wordt gecompenseerd met GVO-certificaten (garantie van oorsprong) voor in Nederland en in de EU geproduceerde elektriciteit uit wind. De afname in CO_2-productie in 2019 ten opzichte van 2018 is het gevolg van zowel een daling in het woonwerk-verkeer als een geringe afname in het aantal gevlogen kilometers door de RUG-medewerkers.

Energie

In de Roadmap zijn de volgende doelstellingen opgenomen met betrekking tot energie:

> Verbetering van de energie-efficiency met 30% in 2020 ten opzichte van 2005.
> Ten minste 25% energie uit eigen hernieuwbare bronnen in 2020.

De RUG heeft in 2019 diverse maatregelen genomen om het energiegebruik in de gebouwen terug te dringen. Zo is bij een aantal gebouwen de oude dakbedekking vervangen voor dakbedekking met een grotere isolatiewaarde. In 2023 moet volgens richtlijnen van de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO) ieder kantoor met een groter oppervlak dan 100 m2 minimaal voldoen aan energielabel C. In onderstaande grafiek is te zien dat de in 2018 ingezette daling (oranje lijn) van het totale energieverbruik van de RUG doorgaat in 2019. Het totale energieverbruik is 3,4% afgenomen in vergelijking met 2017. Hiermee voldoet de RUG in 2019 aan de wettelijke afname van 2% per jaar (30% verbetering van de energie-efficiency in 15 jaar).

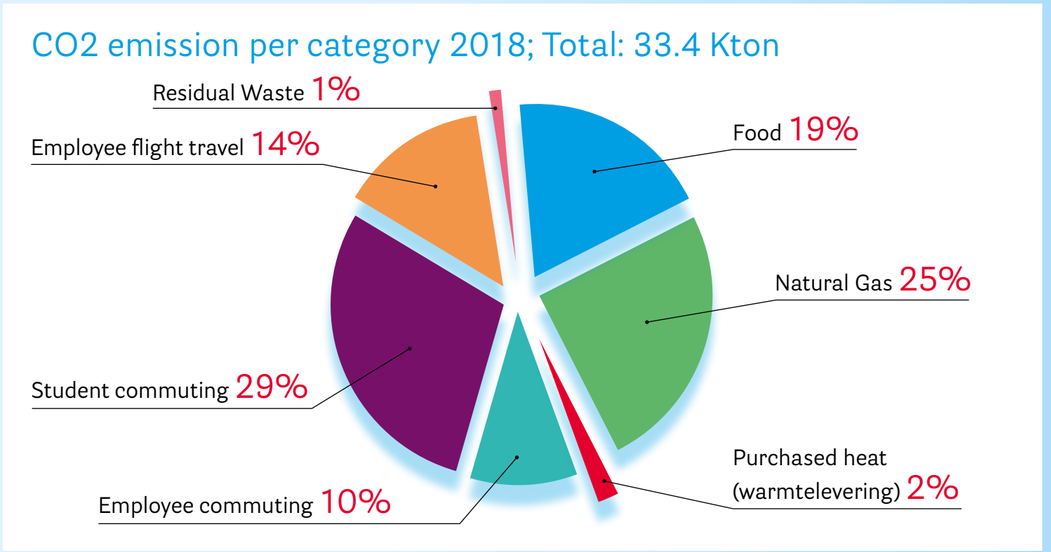

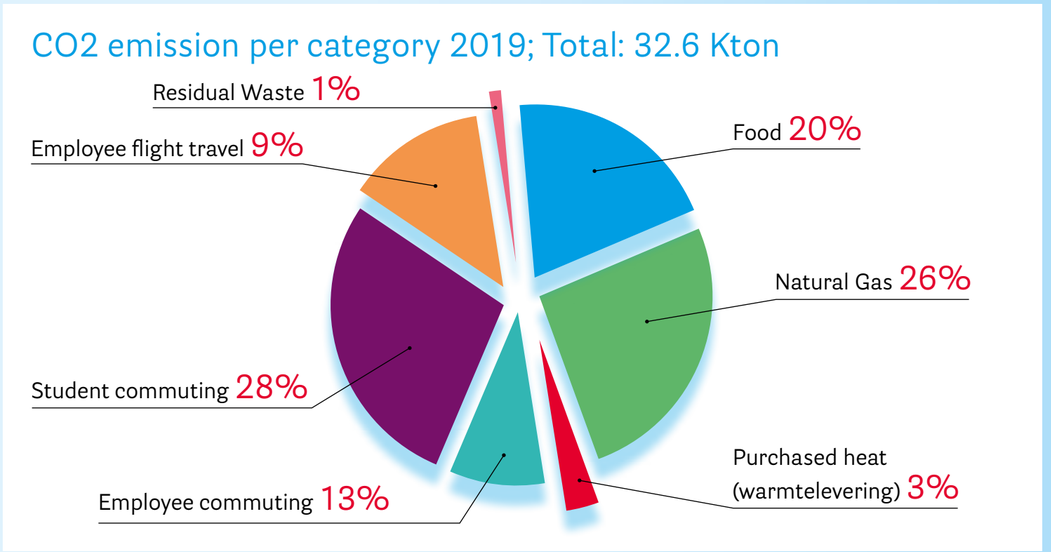

[1] 1 ton CO_2 komt ongeveer overeen met de uitstoot van 319 liter diesel of 7 keer naar Parijs vliegen. Bron: https://www.climateneutralgroup.com/nieuws-inzicht/wat-is-1-ton- CO_2/

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

In 2019 is ongeveer 14% van de in totaal te realiseren 20% energie efficiency gerealiseerd. De voornaamste redenen voor dit nog achterblijvende resultaat zijn de vertraging in de bouw van de Feringa building, vertraging in de realisatie van geothermie door de Gemeente Groningen (Warmtestad), vertraging in de realisatie van nieuwe WKO's op het Zerniketerrein, groei van de universiteit en langere openingstijden van gebouwen.
Ondanks het bijplaatsen 270 zonnepanelen met een maximale capaciteit op verschillende panden van de RUG, is in 2019 slechts een geringe stijging van de eigen (groene) energieproductie gerealiseerd (toename van 1% ten opzichte van 2018). Het effect van de zonnepanelen op de eigen energieproductie is laag doordat de panelen nog geen volledig jaar in bedrijf zijn. In onderstaande grafiek geeft de groene lijn de productie van renewable energie door de RUG in procenten weer ten opzichte van het totale energiegebruik van de RUG. De ambitie van de renewable energieproductie is 25% in 2020. De in 2017 ingezette trend van daling van het totale energiegebruik door de RUG zet ook door in 2019. Hiermee lijken de getroffen maatregelen effectief te zijn voor de totale energieconsumptie van de RUG.

Afval

De ambitie van de RUG is in 2020 ten minste 70% van het niet-gevaarlijk afval te scheiden en de totale afvalproductie met 15% te reduceren ten opzichte van 2005.

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de hoeveelheid restafval (grijze lijn) met 0,4 kg/student-medewerker (van 13,0 kg naar 13,4 kg) is gestegen in 2019 ten opzichte van 2018. De hoeveelheid gevaarlijk afval is daarentegen juist gedaald met 0,4 kg/student-medewerker. In 2019 is gestart met het opnieuw aanbesteden van reststoffen-management (inzamelen afval) en is vooruitlopend op deze aanbesteding nieuw beleid betreffende afvalvermindering opgesteld. Doel van het nieuwe beleid is het realiseren van de volgende ambities:

1. In 2025 wordt 95% van het totale afval (gevaarlijk en niet gevaarlijk afval) gescheiden;
2. 15% reductie van het totale afval in 2025 ten opzichte van 2020;
3. Alle restafval is circulair in 2025 (dus geschikt voor recycling).

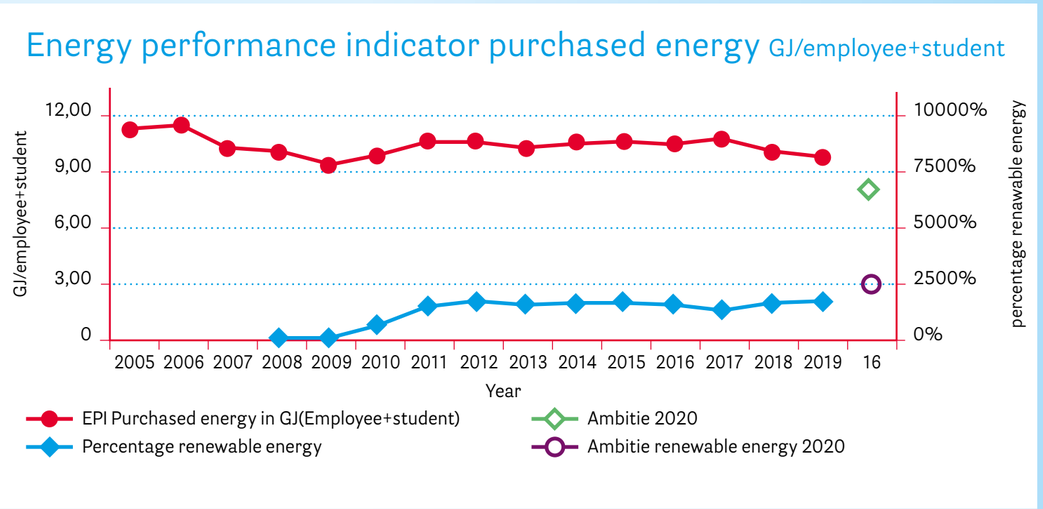

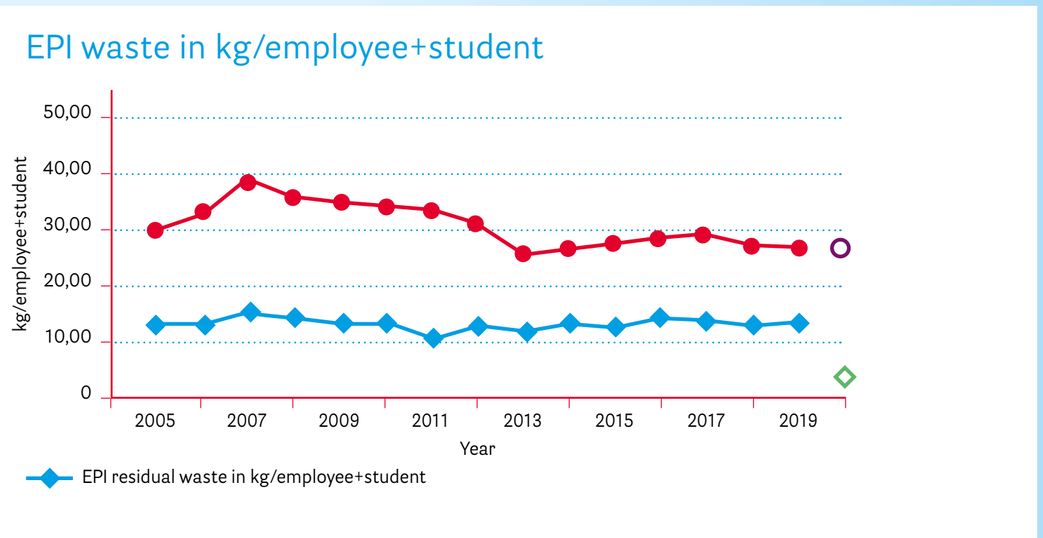

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Performance

Rankings

UI GreenMetric World Universities Ranking 2015
In 2019 is de RUG een plaats gedaald in de mondiale Green Metric Ranking en staat nu op plaats acht met exact evenveel punten als Leiden University die als 7e eindigde. De UI Green Metric Ranking is opgezet door de Universitas Indonesia om aandacht te vragen voor duurzaamheid in het beleid van universiteiten.

Vanuit studenten kwam de wens naar voren dat iedere faculteit een dag besteedt aan duurzaamheid. Dit heeft geleid tot het organiseren van een Sustainable Education Event in februari 2019. Tijdens dit event in de Energy Academy konden studenten zich oriënteren op de duurzame studiemogelijkheden die de RUG te bieden heeft en konden ze 20 verschillende workshops volgen. Het hoogtepunt was een lezing van Jan Terlouw. Er waren 350 studenten en 50 medewerkers aanwezig.

In het kader van de U4 is in 2019 voor de tweede keer een summerschool georganiseerd, niet voor studenten, maar voor docenten en beleidsmedewerkers (train the trainers). Naar aanleiding van deze Summer School en een BRC-rapport is besloten een Learning Community op te zetten waarbij studenten zelf duurzaam onderwijs ontwikkelen.

Er zijn twee nieuwe programma's voor studieverenigingen gestart. De eerste is een subsidieprogramma waar verenigingen ideeën kunnen indienen om duurzamer te worden. Een jury beslist op basis van relevantie, impact en haalbaarheid. De tweede is een checklist, waarbij studentenverenigingen geëvalueerd worden op duurzaamheid.

Positie van de RUG

Jaar	Ranking	Aantal deelnemende universiteiten
2019	8	780
2018	7	719
2017	11	619
2016	15	516
2015	12	407
2014	49	361

6.3 Inkoopmanagement

In 2019 zijn 62 aanbestedingen aangemeld. Hiervan zijn 13 Europese aanbestedingen, waarvan vijf nieuw en acht repeterend, en vijf meervoudig onderhandse aanbestedingen afgerond. De overige aanbestedingen zijn nog onderhanden of er is advies gegeven aan de faculteiten en diensten. Tevens zijn twee minicompetities voor meubilair afgerond in 2019.

Maatschappelijk verantwoord inkopen

De RUG heeft zich als maatschappelijk verantwoorde instelling ten doel gesteld duurzame ontwikkeling te bevorderen in alle facetten die op de universiteit van toepassing zijn. Dat geldt ook voor maatschappelijk verantwoord inkopen. Per maatschappelijk thema is aangeven wat Inkoopmanagent hierin doet. De RUG heeft echter (nog) geen concrete kwantificeerbare doelen vastgesteld.

Duurzaamheid

Eind 2019 is een programmanager bij het Facilitair Bedrijf aangesteld, die samen met Inkoopmanagement gaat kijken hoe de doelstellingen het beste gefaciliteerd kunnen worden door gebruik te maken van de markt door middel van aanbesteden. Bij

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

de aanbesteding van de dienstreizen heeft dat onder meer geleid tot een overzichtelijke kaart van Europa, waarbij per veel bezochte plaats is aangegeven of deze het beste per trein of per vliegtuig bereikt kan worden en hoeveel kilogram CO_2 dan wordt bespaard.

Social return (on investment)

Sinds november 2019 adviseert een SROI-deskundige de inkoopadviseurs hoe het beste SROI kan worden toegepast in aanbestedingstrajecten. Bij de aanbesteding van uitvoeren schilderwerken waar voor minimaal 5% SROI is aanbesteed, is gemiddeld 15% gerealiseerd.

MKB/Regionaal ondernemen

In 2019 is bij 37% van de inkoopfacturen en uitgaven van de RUG gebruik gemaakt van leveranciers die afkomstig zijn uit een van de drie Noordelijke provincies.

6.4 Huisvesting

Het huisvestingsbeleid van de RUG is vanouds gefundeerd op drie pijlers: strategie, kwaliteitsverbetering en concentratie van de huisvesting. In 2014 is een langetermijn-huisvestingsplan (LTHP) opgesteld voor de gehele RUG voor de periode 2015-2024. Vanaf 2016 is dit jaarlijks geüpdatet, voor het laatst in november 2019. Bij het opstellen is gesteld dat de voorraad in toenemende mate flexibeler moet worden, zodat groei en krimp in de toekomst eenvoudiger worden opgevangen. De RUG heeft daartoe in 2014 normen vastgesteld om niet in te zetten op ‘meer m2’ maar ‘betere m2’ en op het onderzoeken van clustering van voorzieningen, zodat ze breder inzetbaar zijn.

Daarnaast is ook de vervangingsopgave van vastgoed uit de jaren zeventig opgenomen in het plan, evenals ambities en nieuwe kansen. In 2019 was het huidige LTHP vijf jaar oud. Samen met het Facilitair Bedrijf (FB) zal in 2020 gewerkt worden aan een nieuwe versie van het Huisvestingsplan, gebaseerd op het nieuwe strategisch plan en de huisvestingsbehoefte van de organisatie de komende jaren, waarin ook meerjarenonderhoud een duidelijke plek gaat krijgen.

De aardbevingsproblematiek wordt een integraal onderdeel van vastgoedbeleid en uitvoering. Op basis van het gasbesluit en de inmiddels verschenen nieuwe NPR (normering voor het nemen van maatregelen) heeft de RUG haar beleid en acties met betrekking tot aardbevingsveilig bouwen herijkt. Het wettelijk kader wordt gevolgd waardoor er voor toekomstige projecten geen (specifieke) maatregelen meer nodig zijn. Daarnaast loopt het proces omtrent de afwikkeling van aan aardbevingen gerelateerde schade nog.

Bouwprojecten

De huisvestings- en bouwactiviteiten vinden hoofdzakelijk plaats in drie vestigingsgebieden (campussen) in Groningen. Voor Campus Fryslân is een pand in Leeuwarden aangekocht dat is verbouwd en in 2019 in gebruik is genomen. Vervanging van onderzoeksfaciliteit ‘de Herdershut’ van de Faculty of Science and Engineering op Schiermonnikoog is in voorbereiding.

1. City Center Campus

In alle projecten speelt het thema flexibilisering een rol. De focus ligt op flexibele inzetbaarheid van ruimten, waardoor toekomstige wijzigingen in de organisatie zonder verbouwingen kunnen worden gefaciliteerd. Daarnaast draagt flexibiliteit en multi-inzetbaarheid ook bij aan de reductie van het totale gebruik van ruimte (footprint), wat in het kader van de duurzaamheidsdoelstellingen van de RUG een belangrijk item is. Een project in dit kader is de aanpassing van de kantoorruimten van het Academiecomplex waarin het Bureau van de Universiteit is gehuisvest. De verbouw van de Westvleugel is opgeleverd in 2019. Intussen is de volgende fase voorbereid om te starten in 2020.

Voor huisvesting van de Faculteit Rechtsgeleerdheid in het gebouw van de Openbare Bibliotheek is in 2019 de Europese aanbesteding voor een architect, constructeur en overige technische adviseurs uitgevoerd en afgerond, waarmee de uitwerking van het masterplan kan starten. Uitgangspunt voor de planning is dat na de verhuizing van Rechtsgeleerdheid naar het pand aan de Oude Boteringestraat, de renovatie van het Harmoniecomplex start om gezamenlijke onderwijsvoorzieningen en huisvesting voor de Faculteit der Letteren te realiseren.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

De Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen had veel van haar onderwijsruimte buiten de eigen locatie aan de Hortusbuurt in huurpanden. In 2018 heeft een herindeling en optimalisatie van kantoorruimten plaatsgevonden ten gunste van onderwijsruimten. In 2019 is gestart met de verbouw van de oude aanbouw van het Heymansgebouw, waarmee begin 2020 een nieuw restaurant inclusief studielandschap is gerealiseerd.

2. Healthy Ageing Campus

De Healthy Ageing Campus (HAC) is een gebiedsontwikkelingsproject aan de noordzijde van het UMCG-complex. De RUG werkt hierbij nauw samen met het UMCG. De verschillende huisvestingsprogramma's van de RUG (USVA/sportfaciliteit, University College Groningen, onderwijs en onderzoek Medische Wetenschappen en Faculty of Science and Engineering) hebben een plek gekregen in het stedenbouwkundig masterplan. Op basis daarvan zijn alle juridische, organisatorische en financiële consequenties vertaald in een Hoofdlijnenakkoord dat in 2018 is getekend. In 2019 is als eerste stap een aantal functies verplaatst, zoals de centraal medische bibliotheek met studielandschap naar nabij de onderwijs- en onderzoeksfuncties van de RUG aan de noordzijde van het complex. Daarnaast is in 2019 gestart met de architectenselectie voor het nieuwe onderwijsgebouw.

3. Zernike Campus

De aantrekkelijkheid van de campus is een belangrijk thema. Samen met de partners van het Akkoord van Groningen werkt de RUG mee aan plannen hiervoor. De komende jaren worden zowel in de infrastructuur als in de aankleding van de campus projecten uitgevoerd die de kwaliteit van de omgeving ten goede komen. Het ontwerp van de Zernikelaan is klaar en goedgekeurd door de verschillende campuspartijen. De gemeente Groningen is opdrachtgever voor de uitvoering, die in 2019 is gestart en een vervolg krijgt in 2020.

Het project Feringa Building is ontwikkeld ten behoeve van de Faculty of Science and Engineering als vervangende nieuwbouw voor het afgeschreven Nijenborgh 4. Het wordt de plek bij uitstek voor hoogstaand onderzoek en is het grootste huisvestingsproject dat de RUG nu en binnen de afzienbare toekomst onderhanden zal hebben. Een moeizaam aanbestedingsproces heeft inmiddels geleid tot het contracteren van een bouwkundig aannemer en een installateur. De bouwwerkzaamheden zijn gestart in de zomer van 2019.

De Aletta Jacobshal wordt uitgebreid met twee collegezalen en 590 tentamenplekken, waarbij ook de logistiek in het gebouw verbeterd wordt. In het bouwproces wordt rekening gehouden met het beperken van overlast voor tentamens in het bestaande gebouw. De nieuwbouw is in het voorjaar van 2020 klaar en kan met ingang van het collegejaar 2020/2021 in gebruik worden genomen.

Voor het Sportcentrum is op basis van een business case geconcludeerd dat nieuwbouw op termijn de voorkeur heeft. In 2019 is het vervolgtraject opgestart waarin onder andere de financiële kaders zijn besproken. In 2020 wordt een besluit van beide betrokken instellingen (RUG en Hanzehogeschool) over het vervolg verwacht.

Verder wordt gewerkt aan nieuwbouw van een HPC-datacenter. Ook is er een masterplan gemaakt voor de gebouwen van Zernike-West waarin de optimalisatie van de huisvesting van het CIT, de herinrichting van de vrijkomende rekenhal en de behoefte van FEB aan onderwijsruimte zijn opgenomen. Zodra de organisatie van het Facilitair Bedrijf een meer definitieve vorm heeft, kan gestart worden met een project dat moet leiden tot nieuwe huisvesting.

6.5 Universiteitsbibliotheek

Als centrum van academische kennis heeft de UB een sleutelfunctie bij de universiteit. Zij is als gebouw en dienst beeldbepalend en valt niet meer weg te denken uit het stadsbeeld van Groningen. De UB ondersteunt studenten en wetenschappelijk personeel tijdens hun academische reis, op het gebied van collectievorming en onderzoeks- en onderwijsondersteuning. Met op de behoeften van studenten afgestemde faciliteiten draagt de UB bij aan studierendement en werkplezier.

De komende jaren zet de UB vol in op het ondersteunen van de beweging naar open science, met als hoofdthema's open access, FAIR data, research impact, open educational resources

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

en digitalisering. De UB stelt haar erfgoedcollecties ook aan het brede publiek beschikbaar en draagt daarmee bij aan meer openheid richting de samenleving. Daarnaast bouwt de UB aan nieuwe functionaliteiten, zoals een learning lab/makerspace, in het bestaande gebouw. Bij het realiseren van deze plannen staat het ontzorgen van studenten, docenten en onderzoekers voorop. De UB is een partner van de faculteiten en andere organisatie-eenheden en biedt een geïntegreerde dienstverlening.

6.6 Centrum voor Informatietechnologie

Het Centrum voor Informatie Technologie (CIT) biedt hoogwaardige, innovatieve en betrouwbare diensten aan de RUG (en partners zoals UMCG en ASTRON) op het terrein van IT en data voor onderwijs en onderzoek. In 2019 heeft het CIT nadrukkelijk ingezet op verbetering van klantgerichtheid en professionalisering, met als resultaat dat het CIT door onderzoekers en docenten steeds meer als partner wordt gezien. Het CIT zet actief in op versterking van dit partnerschap en wil daarmee meer waarde toevoegen naast de traditionele leverancier van IT-diensten.

Onderwijs en onderzoek

De missie van het CIT is het verzorgen en onderhouden van een innovatieve en betrouwbare IT-infrastructuur voor onderwijs en onderzoek. De IT-infrastructuur bestaat uit het campusnetwerk, twee eigen datacentra, het High Performance Cluster, de digitale toetsomgeving, de universitaire werkplekken, de website en intranet, alle campussoftware en de helpdesk. Behalve de IT-infrastructuur zijn er specialisten voor de ondersteuning van onderwijs, onderzoek (inclusief ruimtelijke data en visualisatie) en bedrijfsvoering. Beveiliging van het universitaire netwerk en de IT-systemen van de RUG heeft hoge prioriteit en zal in de toekomst steeds meer aandacht vragen. Tot slot verzorgt het CIT onderwijs op basis van de aanwezige expertise: docentprofessionalisering, cursussen in verschillende applicaties (van Excel tot advanced programmeren in Python) en een bijdrage aan Bachelor onderwijs in Data Science, waaronder de universitaire minor ‘Data Wise; data science in society’, een initiatief van het CIT.

Innovaties

Speerpunten van de inhoudelijke innovatieve ontwikkelingen zijn digitaal toetsen, High Performance Computing (HPC), Virtual Research Environment (VRE), Artificial Intelligence (AI), Data Science en Research Data Management (RDM). Digitaal toetsen betreft zowel het trainen en ondersteunen van docenten bij verschillende vormen van digitale toetsen als de infrastructuur voor het digitaal afnemen en verwerken van grote aantallen toetsen. De afgelopen jaren is het aantal digitale toetsen bij de RUG fors toegenomen. Het doel is in 2020 tachtig procent van de toetsen digitaal af te nemen.

Ondersteuning voor onderzoekers is georganiseerd in het Research Data Office (RDO), een gezamenlijke activiteit van het CIT en de Universiteitsbibliotheek. Voor het coördineren van de research data support en faciliteiten bij faculteiten en diensten van RUG en UMCG beheert het CIT de Data Federation Hub (DFH). Daarnaast vinden er regelmatig innovatieve vernieuwingen plaats aan de IT-infrastructuur, zoals het netwerk, servervirtualisatie, dataopslag en back-up voorzieningen. Hiermee blijft de RUG beschikken over een up-to-date IT-/data infrastructuur.

Toekomst

Het CIT heeft de ambitie de leidende positie te midden van de Nederlandse universitaire IT-centra te behouden. Landelijke speerpunten blijven Big Data (nieuwbouw High Performance Cluster datacentrum), gevoelige data (medische data, bedrijfsinformatie met de inzet van virtualisatietechnologieën) en digitaal toetsen (uitbreiding Aletta Jacobshal, toetsen met real life applicaties). Het CIT beoogt dit te realiseren door te investeren in kennis en expertise van de staf en het versterken van een klantgerichte en professionele organisatie.

7

Corporate governance

Lustrum: Gala, 13 juni 2019

7. Corporate governance

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

7.1 Regelingen

De regels, richtlijnen en afspraken die gelden in verband met een duidelijke en transparante besturings- en verantwoordingsfilosofie zijn onder meer neergelegd in het Bestuurs- en Beheersreglement van de universiteit. Behalve hetgeen wettelijk al is geregeld, zijn hier onder meer de formele posities van de Raad van Toezicht, het College van Bestuur en de faculteitsbesturen ingericht en uitgewerkt. Het betreffen aangelegenheden omtrent het bestuur en beheer. Zowel de leden van de Raad van Toezicht als de leden van het College van Bestuur laten zich leiden door de in VSNU-verband afgesproken 'Code goed bestuur universiteiten'. Deze code, die is opgesteld als beginselcode, wordt door de RUG nageleefd. Bij de verschillende thema's in het Bestuursverslag wordt invulling aan de toepassing van de code uitgewerkt.

De Raad van Toezicht en het College van Bestuur hebben de wettelijk verankerde rolverdeling in de planning- en controlcyclus. Via de taakstelling in de begroting en verantwoording in de jaarrekening en het bestuursverslag komen de effecten van het gevoerde beleid tot uiting. Faculteiten en eenheden zijn resultaatverantwoordelijke eenheden met autonomie binnen de kaders en richtlijnen die door het College van Bestuur worden gesteld.

Een onderdeel uit de wet Studievoorschot betreft het instemmingsrecht van de medezeggenschap op de hoofdlijnen van de instellingsbegroting. De instelling heeft, in samenwerking met de Universiteitsraad, de planning en inhoud van het instemmingsrecht vastgelegd in het Reglement Universiteitsraad. Het instemmingsrecht heeft betrekking op de verdeling van de algemene inkomsten. Dat is het deel waar het College van Bestuur zeggenschap over heeft. De tweede en derde geldstroom valt niet onder het instemmingsrecht, vanwege de aard van de toekenningen. De instemming op hoofdlijnen heeft betrekking op universitair niveau en niet op facultair niveau. Voor toewijzingen op het terrein van Onderwijs, Onderzoek en Bedrijfsvoering is de grenswaarde bepaald op toewijzingen groter of gelijk aan M€ 0,5 en voor investeringen in vastgoed op M€ 5,0. Voorts heeft het instemmingsrecht betrekking op wijzigingen in het interne allocatiemodel.

In het sectorakkoord van 9 april 2018 zijn tussen OCW en VSNU afspraken gemaakt over de kwaliteitsafspraken hoger onderwijs, de wijze van profilering van de universiteiten en de gedeelde prioriteiten voor de komende kabinetsperiode. Onderdeel daarvan zijn afspraken over transparantie en verantwoording. Zo is er is afgesproken dat de instellingen de medezeggenschap instemmingsrecht geven op het plan van de instelling voor de inzet van de studievoorschotmiddelen.

Sturing en beheersing

De RUG hanteert een inzichtelijke centrale planning- en controlcyclus. Deze houdt in dat de instellingsbegroting gedurende het verslagjaar periodiek doorlopend met een actualisering en periodeafgrenzing wordt gemonitord. Voor financiën en voor vastgoed zijn er op concernniveau kwartaalrapportages waarin naast overzichten van de realisatie in relatie tot de begroting ook een analyse van de ontwikkeling, de risico's en mogelijke maatregelen worden geïdentificeerd. Dit gebeurt om een tijdige bijsturing door het College van Bestuur mogelijk te maken.

De liquiditeitspositie van de instelling wordt doorlopend gemonitord op basis van een gedetailleerde wekelijks geactualiseerde liquiditeitsplanning. Voor de financiering van de nieuwbouw en

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

investeringen in de ICT blijft de RUG in principe haar eigen middelen aanspreken ter voorkoming van externe rentelasten waarvoor geen Rijksbekostiging wordt ontvangen. Hierdoor kunnen de beschikbare rijksmiddelen maximaal voor de bekostigde taken onderwijs en onderzoek worden ingezet. In de afgelopen jaren heeft dit geleid tot een lange termijn evenwicht en een prudent financieel beleid. Met positieve jaarresultaten wordt gespaard voor investeringen in huisvesting, ICT en door het College van Bestuur noodzakelijk geachte beleidsintensiveringen. De uitvoering van het omvangrijke nieuwbouwprogramma vanaf 2019 leidt ertoe dat de RUG voor de financiering van de investeringen vreemd vermogen zal aantrekken. In de meerjarenbegroting van de RUG wordt ermee rekening gehouden dat de instelling in 2022 externe financiering zal moeten aantrekken en vanaf 2022 zijn rentelasten in de exploitatie opgenomen.

Een stabiele ministeriële bekostiging en een stabiele ontwikkeling van de studentenaantallen zijn voor de universiteit van groot belang. Een structurele vermindering van rijksbijdrage, bijvoorbeeld als gevolg van het door de minister van OCW overgenomen advies van de commissie Van Rijn om de rijksbijdrage anders te verdelen ten gunste van de bètatechniek, zal ingrijpende gevolgen hebben voor de RUG. Voor de jaren 2020 en 2021 heeft OCW de financiële reallocatie-effecten op instellingsniveau gecompenseerd, waarbij wel opgemerkt moet worden dat het saldo van de effecten per instelling weliswaar nul is in 2020 en 2021, maar dat dat niet betekent, dat er op faculteitsniveau niets gebeurt.

Voor 2022 krijgt de RUG ten gevolge van Van Rijn een korting van € 4,6 mln en vanaf 2023 een korting van structureel € 3,7 mln. Voor 2020 heeft het College van Bestuur besloten dat er tussen de faculteiten geen financiële reallocatie-effecten zullen zijn. In het voorjaar van 2020 zal over de volgende jaren besloten worden. Daarnaast wordt de universiteit steeds afhankelijker van inkomsten uit de tweede en derde geldstroom. Om de hiermee samenhangende risico's voor de continuïteit van de bedrijfsvoering te beperken moet een universiteit reserves aanhouden.

Afbouwkosten Yantai

In de jaarrekening 2019 zijn de kosten van de afbouw van de voorbereidingsteams verwerkt ten laste van de private bestemmingsreserve. Deze kosten zouden formeel niet ten laste van de private bestemmingsreserve gebracht hoeven worden, omdat het immers geen voorbereidingskosten meer voor het vestigen van een branche campus betreft. Niettemin heeft het College van Bestuur in 2018 besloten deze kosten in 2018, 2019 en 2020 toch hieruit de dekken. In 2019 gaat het in totaal om een bedrag van € 348.200.

Privacymanagement

In het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is de RUG meer dan ooit gemotiveerd om privacy en security in de organisatie te borgen. De eerste privacy-compliance projecten zijn met succes afgerond. Ook zijn bij alle faculteiten en diensten privacy- en securitycoördinatoren aangewezen. Zij zijn een eerste aanspreekpunt bij een dienst of faculteit. Gezamenlijk zorgen zij met de beleidsmedewerker privacy voor de veelgevraagde handvatten en (privacy)beleid.

De RUG heeft ingezet op een hoger volwassenheidsniveau van de organisatie van haar privacymanagement. Het uiteindelijke doel ligt op niveau 3. In het 2019 is de universiteit gegroeid van 1,3 naar 1,7. Dat is een veelbelovende stap voor een organisatie met meer dan 6.000 medewerkers, meer dan 32.000 studenten en duizenden onderzoeken met persoonsgegevens.

Code goed bestuur universiteiten

De VSNU heeft een nieuwe Code goed bestuur vastgesteld die geldig is vanaf 1 januari 2020. De uitgangspunten worden door het College van Bestuur en de Raad van Toezicht gedeeld en de RUG past de code toe. De nieuwe code vergt enkele kleine aanpassingen, waarvan de implementatie gaande is. Jaarlijks monitort de VSNU de uitvoering van de code door de universiteiten, op basis van de jaarverslagen en informatie op de website.

Letter of Representation

Het College van Bestuur van de RUG heeft bij de afgifte van de goedkeurende verklaring een zogeheten Letter of Representation aan de huisaccountant verstrekt. De Letter of Representation is een controlemiddel en is als gevolg hiervan gedocumenteerd opgenomen in de controledossiers van de accountant.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

7.2 Notitie Helderheid

De RUG conformeert zich aan de Notitie 'Helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs'. Deze notitie is bedoeld om de bekostigde universiteiten en hogescholen helderheid te verschaffen over de interpretatie en toepassing van de bestaande bekostigingsregels voor de tellingen van de bekostigingsparameters.

Thema 1
Uitbesteding onderwijsprogramma's

De RUG besteedt geen onderwijsprogramma's van bij het CROHO geregistreerde opleidingen uit aan private organisaties.

Thema 2
Investeren van publieke middelen in private activiteiten

De RUG besteedt geen publieke middelen aan private activiteiten, behoudens aan activiteiten in het kader van kennisoverdracht aan de maatschappij. Daarbij wordt inachtgenomen dat er geen concurrentievervalsing ontstaat.

In totaal heeft de RUG voor € 5,8 mln ingebracht in de aan haar verbonden partijen. Dit betreft de RUG Houdstermaatschappij BV, ANS BV en University of Groningen North West Germany GmbH. In 2019 heeft geen aanvullende kapitaalinbreng plaatsgevonden. In de jaarrekening is de aangroei ten opzichte van deze initiële inbreng van het eigen vermogen van deze verbonden partijen verantwoord in het private bestemmingsfonds. Tevens zijn de resultaten van Stichting Academische Opleidingen Groningen in dit fonds opgenomen. Het saldo van dit fonds betreft ultimo 2019 € 6,6 mln. De mutatie 2019 is € 2,0 mln, zijnde het saldo van het resultaat van de verbonden partijen ad € 2,5 mln minus een ontvangen schenking van € 0,5 mln. Er is in 2019 geen rendement toegerekend aan deze initiële inbreng.

Thema 3
Het verlenen van vrijstellingen

Vrijstellingen voor examenonderdelen worden verleend door examencommissies aan individuele studenten. Daarbij moet het uiteraard gaan om zodanige (elders) reeds verworven kennis en ervaring, dat een vrijstelling gerechtvaardigd is. Een examencommissie legt haar beleid daarbij ook zoveel mogelijk van tevoren vast. Het verlenen van een vrijstelling voor een gehele opleiding is niet mogelijk. In de Model Onderwijs en Examenregeling is daarvoor een bepaling opgenomen, waarbij het maximum van vrijstellingen op 50% is gesteld.

Thema 4
Bekostiging van buitenlandse studenten

In het kader van internationalisering heeft de RUG uitwisselingsprogramma's met verschillende Europese universiteiten. Voor zowel de Nederlandse student als de buitenlandse student volgt de RUG bij haar onderwijsinspanningen volledig de uitgangspunten van de bekostigingsregels. Aan de uitwisseling ligt een overeenkomst ten grondslag en de instellingen die studenten uitwisselen brengen geen kosten bij elkaar in rekening. De Nederlandse student blijft voor de bekostiging meetellen, maar de buitenlandse telt niet mee.
In 2019 had de RUG 1034 uitwisselingsovereenkomsten met buitenlandse instellingen. Het betrof contracten voor zowel Erasmus+ als overeenkomsten met uitwisselingspartners van buiten de EU.

De RUG heeft in 2019 aan vijf niet-EU studenten financiële ondersteuning verleend uit het profileringsfonds vanwege bijzondere omstandigheden zoals bedoeld in artikel 7.51 van de WHW, aan drie niet-EER studenten is financiële ondersteuning verleend uit het profileringsfonds vanwege een Bestuursbeurs en aan vier niet-EU studenten is financiële ondersteuning verleend uit het profileringsfonds vanwege medezeggenschap. In totaal is uit het profileringsfonds € 14.097,00 aan 12 niet-EU studenten uitbetaald.

Profileringsfonds

Het totaaloverzicht, zoals bedoeld in artikel 7.51 van de WHW, van het aantal studenten dat financiële ondersteuning is verleend uit het profileringsfonds en de omvang van de bedragen die zijn uitgekeerd is in de onderstaande tabel weergegeven. Voor de bestuurs- en medezeggenschapsbeurzen en voor beurzen vanwege bijzondere prestaties is de duur van de uitkering gelijk aan het academisch

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Toekenningen vanwege het Profileringsfonds

Omschrijving	Aantal aanvragen	Aantal toewijzingen	Totaal bedrag (in €)	Gemiddelde hoogte (in €)	Gemiddelde duur
Studenten in overmachtssituaties: ziekte, functiebeperking, familieomstandigheden, mantelzorg of niet-studeerbare opleidingen	527	187	270.084	1.444	Per toekenning specifiek
Bestuurslid studie- of studentenverenigingen of lid medezeggenschapsraden	614	467	937.588	2.008	12 maanden
Prestaties op het gebied van sport of cultuur, financiële steun aan niet-EER-studenten, uitgaande beurzen e.a.	49	32	52.764	1.649	12 maanden

jaar. Voor de beurzen die zijn toegekend vanwege situaties van overmacht, ziekte, functiebeperking, familieomstandigheden, mantelzorg of niet-studeerbare opleidingen is dit per toekenning specifiek bepaald.

Thema 5
Collegegeld niet betaald door student zelf
Het door de student zelf betalen van collegegeld wordt gezien als een signaal dat de student de intentie heeft onderwijs te volgen. In een aantal gevallen hebben studenten hun collegegeld niet zelf betaald. Dit kan om verschillende redenen zijn gebeurd, bijvoorbeeld omdat de student in een moeilijke financiële positie zit. De wetgever biedt de mogelijkheid dat in sommige gevallen het collegegeld daarom via een speciaal (nood)fonds door de instelling wordt betaald. In 2019 heeft de RUG aan 14 studenten in totaal € 2.613,45 uit het Noodfonds uitgekeerd. De maximale toelage in een vorm van een gift of lening is € 1.250 per student per jaar.

Thema 6
Studenten volgen modules van opleidingen
De RUG biedt geen modules van opleidingen aan in de vorm van

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

voorgestructureerde leerroutes met eigen certificaat, als onderdeel van een CROHO-opleiding.

Thema 7
De student volgt een andere opleiding dan waarvoor ingeschreven
Het beleid van de RUG is erop gericht een student zo snel mogelijk op de goede plek te krijgen. Afgezien van de mogelijkheid van het volgen van vakken van een andere opleiding voor het eigen curriculum is het dan ook niet mogelijk dat studenten examens afleggen in opleidingen waarvoor zij niet zijn ingeschreven.

Thema 8
Bekostiging van maatwerktrajecten
RUG/UMCG heeft op verzoek van het ministerie van Hoger Onderwijs in Saoedi-Arabië vanaf voorjaar 2007 een speciaal programma voor het opleiden van studenten uit Saoedi- Arabië voor de medische zorg in dat land. Het programma start met een voorbereidend jaar, waaraan in het jaar 2019/2020 22 cursisten deelnemen. Dit voorbereidend jaar is geen CROHO-geregistreerde opleiding. Na het voorbereidend jaar start, voor de cursisten die het voorbereidend jaar met succes afronden, de reguliere CROHO-geregistreerde opleiding tot arts of tandarts. In september 2019 volgen 131 studenten de reguliere opleiding Geneeskunde.

Omdat het niet-EU-studenten betreft, komt het opleidingsdeel van de Saoedische studenten niet in aanmerking voor bekostiging door de Nederlandse overheid. Als bekostiging van de trajecten betalen de Saoedische deelnemers het door de RUG vastgestelde instellingscollegegeld van € 32.000 per jaar. Voor het voorbereidend jaar betalen zij eveneens € 32.000 per jaar. De deelnemers aan het programma ontvangen een beurs van de Saoedische overheid (King Abdullah Scholarship).

De RUG organiseert geen andere maatwerktrajecten waarbij een derde – een externe organisatie of bedrijf – een bijdrage betaalt voor het op maat snijden van een bestaande opleiding.

7.3 Treasury

Met ingang van 1 juli 2016 geldt de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 (Regeling) voor alle onderwijsinstellingen. In de nieuwe Regeling zijn beheersmatige aspecten zoals de vereiste minimale rating bij beleggingen (single A) vastgelegd met de governance in de verdeling van bevoegdheden (taken, besluitvorming en toezicht) en elementen met betrekking tot de inrichting van de administratieve organisatie en interne beheersing opgenomen.

OCW heeft in 2018 twee wijzigingen op de Regeling gepubliceerd. Op 5 april 2018 is artikel 6 lid 3 van de Regeling gewijzigd. Hierdoor zijn koersschommelingen op de hoofdsom van een belegging (obligaties) toegestaan, mits de interne toezichthouder hiermee instemt. Deze wijziging trad per 1 juli 2018 in werking. De RUG heeft geen obligaties in portefeuille.

Daarnaast is op 5 december 2018 nog een wijziging bij meerdere artikelen in de Regeling gepubliceerd. De belangrijkste wijziging is dat lenen met terugwerkende kracht per 1 juli 2016 door onderwijsinstellingen niet alleen bij financiële instellingen mogelijk is, maar lenen ook bij organisaties, fondsen, verzekeraars en overheden mogelijk wordt mits risicoarm.

Als gevolg van voornoemde twee wijzigingen van de Regeling heeft het College op 28 januari 2019 een geactualiseerd Treasurystatuut RUG goedgekeurd, waarin alle wijzigingen op de Regeling zijn verwerkt. In maart 2019 is het geactualiseerde statuut door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

In het Treasurystatuut RUG zijn de regels voor het treasury-management en het financieringsbeleid voor het College van Bestuur vastgelegd. Uitgangspunten zijn de strategische planvorming op het gebied van onderwijs en onderzoek alsmede de toekomstige investeringen in het vastgoed om het proces van sturen, beheersen en bewaken van de huidige maar ook om toekomstige geldstromen mogelijk te maken. Het doel is optimalisering van het rendement op uitstaande beleggingen binnen de gestelde grenzen van het afgebakende risicobeleid in het Treasurystatuut RUG.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

De RUG wordt tot op heden niet geconfronteerd met rentelasten op uitstaande creditmiddelen. Beleid en uitgangspunten zijn door de RUG in het Treasurystatuut RUG vastgelegd middels richtlijnen voor beleggingsbeleid, financieringsbeleid, het aangaan van participaties in rechtspersonen en verstrekken van leningen aan gelieerde rechtspersonen van de RUG. Dit laatste aspect kan overigens binnen de bekostigde taak kennisvalorisatie.

De RUG had eind 2018 in totaal € 303 mln aan liquide middelen, waarvan € 15 mln tegoeden op bankrekeningen, ongeveer € 222 mln rekeningcourant en € 66 mln op spaarrekeningen en kortlopende deposito's. De omvang van de langlopende deposito's is € 21,5 mln waarbij de toename van € 2,5 mln in 2018 het gevolg is een nieuw deposito bij het Ministerie van Financiën.

De RUG heeft eind 2019 in totaal € 276 mln aan liquide middelen, waarvan € 39 mln tegoeden op bankrekeningen, € 210 mln rekeningcourant en € 26 mln kortlopende deposito's. De omvang van de langlopende deposito's is ongewijzigd gebleven in 2019 en bedraagt € 21,5 mln.

Liquiditeitsontwikkeling

De RUG heeft per ultimo 2019 nog een relatief hoog tegoed aan liquide middelen beschikbaar. Dit is verklaarbaar doordat de universiteit heeft gespaard voor zeer omvangrijke geplande uitgaven aan nieuwbouw van vastgoed die in een besluitvormingsfase of (een op te starten of afgeronde) tenderfase zitten. Uitgaven van honderden miljoenen euro's die in de komende boekjaren een forse wissel op de liquiditeiten zullen gaan trekken en de RUG nopen om aanzienlijk te gaan lenen bij een externe financier. Dit is nieuw voor de RUG. Maar bij het opstellen van het onderhavige bestuursverslag zijn de verplichtingen hiervoor, vooral het contract voor de bouw van de nieuwe Feringa Building (getekend op 6 maart 2019), reeds aangegaan en liggen de uitgaven overeenkomstig een contractueel betaalritme vast. Ook de contractuele verplichting voor de installatiewerkzaamheden voor de nieuwe Feringa Building is op 12 februari 2020 getekend. De RUG heeft al haar huidige liquide buffers op korte termijn nodig, om aan haar verplichtingen bij de te realiseren nieuwbouw te kunnen voldoen.

Looptijd	Rente (%)	Ingangsdatum	Datum afloop	Bedrag (mln €)
5 jaar	0,70	19/02/2016	19/02/2021	5
7 jaar	0,15	25/10/2017	25/10/2024	3
7 jaar	0,11	06/02/2017	06/02/2024	3
8 jaar	0,37	31/01/2017	31/01/2025	3
9 jaar en 2 dagen	0,30	17/01/2017	19/01/2026	5
6 jaar	0,28	30/01/2018	30/01/2024	2,5
totaal				21,5

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

7.4 Topinkomens en remuneratie

De VSNU onderhandelt met werknemersorganisaties over de arbeidsvoorwaarden van de medewerkers van de Nederlandse universiteiten. Onder arbeidsvoorwaarden vallen onderwerpen als salaris, verlof, pensioen en sociale zekerheid. De met de werknemersorganisaties overeengekomen arbeidsvoorwaarden staan in de CAO Nederlandse Universiteiten. Voor de leden van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht (maar ook voor niet-topfunctionarissen) geldt daarnaast de toetsing aan de Wet Normering Topinkomens (WNT).

Voor de OCW-sector wetenschappelijk onderwijs (WO) is de WNT-2 voor alle nieuwe aanstellingen per 1 januari 2016 van kracht geworden. Voor aanstellingen van topbestuurders en niet-topfunctionarissen bij het Rijk, zelfstandige bestuursorganen, andere overheden en semipublieke instellingen, geldt in het verslagjaar 2019 als maximale WNT-bezoldigingsnorm € 194.000. In het verslagjaar 2019 geldt echter voor bestaande topfunctionarissen die onder WNT-1 reeds zijn (her)benoemd nog het wettelijke overgangsrecht voor maximaal vier verslagjaren (met het oude WNT sector WO maximum ad € 230.474) t/m het verslagjaar 2019 waarna de afbouw tot het maximum WNT-2 gedurende drie jaren wordt ingezet.

Bij de topfunctionarissen van de RUG wordt het WNT bezoldigingsmaximum ad €194.000 in het verslagjaar 2019 overschreden bij de rector magnificus in de periode tot 1 maart 2019 en bij de vicevoorzitter College van Bestuur in de periode tot 1 september 2019 (moment van neerleggen taken lidmaatschap CvB). Voor beide voormalige leden College van Bestuur geldt het overgangsrecht WNT. De overschrijding van het WNT-bezoldigingsmaximum is hiermee wettelijk verklaarbaar, binnen de WNT toegestaan en toegelicht in de Jaarrekening 2019. De rector magnificus heeft een korte herbenoeming over de periode van 1 maart 2019 tot 1 september 2019 gehad. De tijdelijke herbenoeming voor de rector magnificus heeft overeenkomstig de huidige WNT-normering plaatsgevonden.

Bij de Toezichthoudende topfunctionarissen (leden Raad van Toezicht) geldt geen overgangsregiem, maar een maximale bezoldigingsnorm van 10% resp. 15% van de maximale WNT- 2 toetsingsnorm 2019 ad € 194.000 voor de leden respectievelijk de voorzitter van de Raad van Toezicht. Bij deze toezichthoudende topfunctionarissen wordt de maximale WNT-norm in het verslagjaar 2019 niet overschreden.
Gedurende het verslagjaar 2019 verloont de RUG drie niet-topfunctionarissen die hoger dan het maximum voor de WNT-2 werden beloond (€ 194.000). In één geval betrof dit een overschrijding bij een niet-topfunctionaris wegens royaltyinkomsten. De overige twee gevallen zijn overschrijdingen bij niet-topfunctionarissen wegens een hoger brutosalaris samenhangend met onder meer een landelijk eerder besloten aftopping maximaal pensioengevend inkomen en een impact Keuzemodel arbeidsvoorwaarden.

De tabel met de salarissen 2019 en de vergelijkende tabel 2018 van de leden College van Bestuur en de Raad van Toezicht treft u aan in de jaarrekening 2019 die als bijlage in het bestuursverslag is opgenomen. Ook de drie overschrijdende niet-topfunctionarissen zijn hierbij opgenomen.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Kostenvergoeding bestuursleden

De Vereniging van Universiteiten heeft per 1 januari 2018 een nieuwe Declaratieregeling CvB-leden Nederlandse universiteiten geïntroduceerd. Deze is landelijk door de voorzitters van de Raden van Toezicht Nederlandse universiteiten in een gezamenlijke vergadering in november 2017 goedgekeurd.

Over het boekjaar 2019 is gerapporteerd op basis van het nieuwe Declaratiereglement kostenvergoedingen leden College van Bestuur. De navolgende declaraties zijn overeenkomstig dit reglement.

Reiskosten binnenland betreft het zakelijk gebruik van de daarvoor beschikbare dienstauto van de RUG, conform de geldende regelgeving.

Declaratie bestuursleden (bedragen in €)

	De Vries	Sterken	Wijmenga	De Jeu	Biemans	Totaal
Representatiekosten	3.415	1.300	1.055	1.189	1.154	8.112
Reiskosten binnenland	49.388	-	231	10.481	932	61.032
NS-jaarkaart 1e klasse	-	4.664	2.567	-	-	7.231
Reiskosten buitenland	7.128	9.014	204	5.267	-	21.613
Overig	1.795		1.816	676	-	4.287
Totaal	61.726	14.978	5.873	17.613	2.085	102.275

rijksuniversiteit groningen

8 Continuïteitsparagraaf

Lustrum: Rectoraatsoverdracht, 14 juni 2019

8. Continuïteitsparagraaf

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

De continuïteitsparagraaf heeft als doel additioneel inzicht te verkrijgen in de voorziene gevolgen van het voorgenomen beleid van het instellingsbestuur op de financiële positie van de instelling. Het biedt een aanvullend instrument voor de bedrijfsvoering, dat mede als leidraad kan fungeren voor het voeren van een discussie binnen de instelling over de verwachte effecten van externe ontwikkelingen in combinatie met het beleid in de komende jaren.

De wereldwijde pandemie door het virus Covid-19 raakt ook de toekomstige gang van zaken bij de RUG. De RUG heeft fysiek onderwijs afgelast tot het einde van het collegejaar 2019-2020 en is overgegaan op online onderwijs en toetsing. Het lijkt aannemelijk dat minder studenten vanuit het buitenland naar de RUG zullen komen in collegejaar 2020-2021. De gebouwen van de RUG zijn op dit moment zeer beperkt toegankelijk, waar ook grote delen van het wetenschappelijke onderzoek hinder van heeft, vooral in de laboratoria. Dat dit alles een grote financiële impact zal hebben, is evident. De omvang hiervan is echter nog onzeker.

In de door de RUG uitgevoerde scenario-analyses wordt rekening gehouden met een mogelijk effect op de ontwikkeling in de Rijksbijdrage (t+2) en op de collegegelden. De Rijksbijdrage bestaat uit een variabel deel en een vast deel. Uitsluitend het variabele deel wordt door de Covid-19 uitbraak geraakt. Ook voor onderzoek wordt een lagere omzet uit werk voor derden als gevolg van vertraging van onderzoeksprojecten voorzien. Tevens wordt niet uitgesloten dat de crisis effect heeft op de financiële positie van bedrijven en organisaties, partners van de RUG voor wat betreft financiering van tweede en derde geldstroomonderzoek. Dit heeft mogelijk consequenties voor de toekomstige orderportefeuille voor extern gefinancierde onderzoeksprojecten.

Vanwege de onzekere impact zijn de mogelijke effecten niet verwerkt in de in dit hoofdstuk vermelde aantallen studenten, medewerkers en verwachte financiële ontwikkelingen. De RUG onderhoudt nauw contact met de VSNU, die de consequenties inventariseert waarna afstemming plaatsvindt met de betrokken ministeries en belangrijke financiers van onderzoek.

Daarnaast heeft de RUG de mogelijke financiële effecten via een aantal scenario's in kaart gebracht. Deze scenario's verschaffen inzicht in welke mate en tempo de RUG in staat is zich aan te passen aan de gewijzigde omstandigheden. Binnen de RUG is een crisisteam ingericht om maatregelen voor de korte termijn te treffen. Voorts formuleert een opbouwteam beleid dat past bij de ontwikkelingen op het gebied van online onderwijs, toetsing, huisvesting en andere relevante aspecten. Dit beleid zal financieel worden doorgerekend. Onder andere op basis van deze inventarisaties en beleidsdoorrekeningen worden waar nodig en waar mogelijk maatregelen genomen.

8.1 Studentaantallen en personele bezetting

De verwachting is dat het aantal Nederlandse studenten aan de RUG vanaf 2019 licht gaat dalen vanwege demografische ontwikkelingen. Om een goed en studeerbaar onderwijsaanbod en prima voorzieningen te kunnen blijven bieden is het van belang dat de omvang van het aantal ingeschreven studenten op niveau blijft. Daarom kiest de RUG voor een verdere internationalisering van de instelling, zodat het aantal internationale studenten stijgt en uiteindelijk de daling in Nederlandse studenten compenseert. Volgens de RUG is internationalisering ook belangrijk voor zowel

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

onderwijs als onderzoek om de vraagstukken en uitdagingen van de moderne tijd op te lossen vanuit een diversiteit aan perspectieven en benaderingen. Internationalisering in het hoger onderwijs is ook terug te zien in de OCW referentieraming 2019. Hier wordt mede vanwege de sterke stijging in de instroom van buitenlandse studenten voor het WO in meerjarenperspectief per saldo een jaarlijkse groei van studenten verwacht van ongeveer 2%. De RUG gaat uit van een totaal aantal ingeschreven studenten dat op niveau blijft.

Om de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen en te verbeteren, zet de RUG in op verhoging van de personele bezetting. Hiervoor heeft het College extra middelen beschikbaar gesteld aan de faculteiten en ook in de Kwaliteitsafspraken 2019-2024 (zie hoofdstuk 3.8) is deze intensivering een belangrijk speerpunt. De RUG zet verder in op het vergroten van de verworven externe baten voor onderzoek, inspelend op de toename van beschikbare middelen in de tweede en derde geldstromen. Er is een verhoging nodig van de personele bezetting om deze groei mogelijk te maken. Deze verhoging is primair gericht op het wetenschappelijke personeel, maar zal ook gedeeltelijke verhoging van het ondersteunings- en beheerspersoneel betekenen.

8.2 Toelichting bij exploitatie- en balanscijfers

De rijksbijdrage wordt over de universiteiten verdeeld op basis van de omvang van drie bekostigingsvariabelen. Deze variabelen zijn de aantallen inschrijvingen, de aantallen graden en voor onderzoek de aantallen promoties. De RUG verwacht een stabiel verloop van deze bekostigingsvariabelen (zie ook paragraaf 8.1). Een wijziging in de bekostigingsvariabelen leidt overigens niet altijd tot een wijziging van de rijksbijdrage. Feitelijk is er sprake van een landelijk verdeelmodel, geen bekostigingsmodel. Alleen een wijziging in het marktaandeel zal leiden tot een wijziging van de rijksbijdrage van de instelling. Naast de bekostigingsvariabelen heeft iedere universiteit een vaste voet in de bekostiging en ontvangt iedere universiteit enkele specifieke bedragen.

Ontwikkeling studentenaantallen

	Realisatie	Meerjarenperspectief				
Studenten	2019	2020	2021	2022	2023	2024
internationaal	7.536	8.064	8.628	9.232	9.878	10.570
uit Nederland	24.304	23.904	23.504	23.104	22.704	22.304
totaal	31.840	31.968	32.132	32.336	32.582	32.874

Ontwikkeling personeelsaantallen

	Realisatie	Meerjarenperspectief				
Personeel (in fte's)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
bestuur/management	700	700	700	700	700	700
wetenschappelijk	2.968	3.032	3.111	3.157	3.179	3.200
ondersteunend	2.651	2.639	2.569	2.545	2.543	2.542
totaal	6.318	6.370	6.380	6.402	6.422	6.442

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Verlies- en winstrekening (alle bedragen in K€)

	Realisatie	Meerjarenperspectief				
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
BATEN						
Rijksbijdragen	419.200	430.884	44.382	453.875	461.824	465.824
Overige overheidsbijdragen en -subsidies		-	-	-	-	-
College-, cursus-, les- en examengelden	73.213	73.000	74.400	75.800	77.300	78.300
Baten werk in opdrachten van derden	147.294	144.914	146.783	149.084	151.002	154.226
Overige baten	58.215	65.295	63.958	60.756	53.934	54.474
	697.922	714.093	728.523	739.515	744.260	752.824
LASTEN						
Personeelslasten	489.429	501.279	511.894	514.983	517.411	518.977
Huisvestingslasten	35.634	41.321	44.575	56.772	60.731	66.064
Afschrijvingen	43.656	44.707	43.758	43.610	46.840	46.372
Overige lasten	132.940	136.034	137.343	134.219	130.013	131.313
	701.659	723.341	737.570	749.584	754.995	762.725
Saldo baten en lasten	-3.737	-9.248	-9.047	-10.069	-10.735	-9.902
Saldo financiële baten en lasten	2.692	-	-	-94	-462	-804
RESULTAAT	-1.045	-9.248	- 9.047	-10.163	-11.197	-10.706
waarvan individuele lasten	-	-	-	-	-	-

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

De laatste jaren kent de RUG een aantal generieke stijgingen in de rijksbijdrage, zoals bijvoorbeeld loon- en prijsbijstellingen en leerlingenvolumemiddelen. In meerjarenperspectief is deze stijging opgenomen, hiermee komt deze stijging beschikbaar voor faculteiten om te investeren in extra wetenschappelijke formatie. Een belangrijke ontwikkeling in de rijksbijdrage zijn de verwachte extra middelen voor de uitvoering van de Kwaliteitsafspraken 2019-2024, welke reeds zijn meegenomen in meerjarenperspectief. De totale baten van de RUG zullen naast een hogere rijksbijdrage stijgen door extra collegegelden vanwege de groei van het aantal internationale studenten en extra extern verworven baten (zie paragraaf 9.1 Studentaantallen en personele bezetting). Ondanks de verwachte groei van extern verworven baten in absolute zin, blijft het relatieve aandeel van de contractbaten stabiel. Hierover verderop meer bij de toelichting op de kengetallen.

De personele lasten stijgen doordat de RUG haar beleid op het gebied van onderzoek en onderwijs intensiveert. Voor het onderzoek betekent dit het versterken van het profiel van de (interdisciplinaire) onderzoeksprogramma's en het ondernemerschap van de instituten. In het onderwijs investeert de RUG in een sterke verbinding tussen docenten en studenten en een actieve rol van studenten in hun leerproces. Voor het behalen van deze doelen wordt extra wetenschappelijk personeel aangetrokken, als ook het benodigde ondersteunings- en beheerspersoneel. Deze investeringen voorafgaand aan de toekenning van de middelen horend bij de Kwaliteitsafspraken, passen bij de afspraken die landelijk zijn gemaakt bij de invoering van de wet Studievoorschot. De personele lasten stijgen ook om de verwachte groei van extern verworven baten mogelijk te maken.

Voor de huisvestingslasten wordt verwacht dat deze gedurende de planperiode gelijk blijven. De afschrijvingslasten zullen stijgen als gevolg van investeringen in IT-infrastructuur en huisvesting. De huidige IT-faciliteiten van de RUG zijn van hoge kwaliteit. Dit is essentieel voor de ambitie van excelleren op onderzoek, onderwijs en valorisatie. De komende jaren zal blijvend geïnvesteerd worden om nieuwe IT-ontwikkelingen te implementeren en de hoge kwaliteit van IT-dienstverlening te borgen, uiteraard met ondersteuning van werknemers en studenten om de vaardigheden te verkrijgen met deze nieuwe ontwikkelingen te werken.

Daarnaast zal de RUG de komende jaren investeren in duurzame en toekomstbestendige huisvesting voor een optimale omgeving om in te werken en te studeren. Hiervoor is in 2014 een Lange Termijn Huisvestingsplan (LTHP) opgesteld, met een daarbij behorende investerings- en liquiditeitsplanning. Dit plan wordt jaarlijks geactualiseerd. De financiële gevolgen van het LTHP zijn opgenomen in het meerjarenperspectief. Het voornaamste project is de realisatie van de Feringa Building. De Feringa Building komt in de plaats van het meer dan 50 jaar oude Nijenborgh 4 gebouw, dat niet langer voldoet aan de moderne standaarden. Met de nieuwe Feringa Building kan de faculteit Science and Engineering weer duurzame en technisch hoogwaardige voorzieningen bieden aan haar studenten en medewerkers. De overige lasten stijgen als gevolg van de stijgende personele lasten.

Vanwege de investeringen in kwaliteit van onderwijs en onderzoek en de stijgende afschrijvingslasten vanwege de bouw van met name de nieuwe Feringa Building kent de RUG in meerjarenperspectief een structureel negatief resultaat van circa € 10 mln. Zoals uit het liquiditeitsoverzicht blijkt zullen de resultaten binnen tien jaar echter weer positief zijn.

Balans

De ontwikkeling van vaste activa in meerjarenperspectief is gebaseerd op het eerdergenoemde LTHP. Het beleid van de RUG ten aanzien van investeringen in materiële vaste activa is dat deze worden gefinancierd met eigen middelen, waarbij het aantrekken van vreemd vermogen voor een korte periode acceptabel is. In meerjarenperspectief leiden de investeringen in materiële activa dus tot een verwachte daling van de liquide middelen.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Balans (alle bedragen in K€)

	Realisatie	Meerjarenperspectief				
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ACTIVA						
Vaste activa						
immateriële vaste activa	-	-	-	-	-	-
materiële vaste activa	476.555	620.232	752.472	855.727	936.437	951.017
financiële vaste activa	32.386	32.386	10.386	10.386	10.386	10.386
Vlottende activa						
voorraden	666	666	666	666	666	666
vorderingen	112.663	111.663	106.163	106.163	106.163	106.163
liquide middelen	278.421	141.496	33.709	35.291	28.383	28.097
	900.690	906.442	903.395	1.008.232	1.082.035	1.096.329
PASSIVA						
Eigen vermogen						
algemene reserve	566.280	554.208	561.334	564.962	556.122	545.417
bestemmingsreserve publiek	31.022	33.347	16.674	2.382	-	-
bestemmingsreserve privaat	-1.374	-874	-374	126	151	151
bestemmingsfonds publiek	1.002	1.002	1.002	1.002	1.002	1.002
bestemmingsfonds privaat	6.635	6.635	6.635	6.635	6.635	6.635
Voorzieningen						
voorzieningen	52.534	52.534	52.534	52.534	52.534	52.534
Schulden						
langlopende schulden	-	-	-	115.000	200.000	225.000
kortlopende schulden	244.592	259.592	265.592	265.592	265.592	265.592
	900.690	906.443	903.396	1.008.232	1.082.035	1.096.330

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Exploitatieresultaten worden in het meerjarenperspectief toegevoegd aan de algemene reserve. De bestemmingsreserve publiek is gevormd vanwege de deelname aan het experiment promotiestudenten. In de voorwaarden is vastgelegd dat, mocht onverhoopt het experiment voortijdig worden beëindigd, de deelnemers een dienstverband krijgen bij de universiteit voor de resterende duur van hun promotietraject. Vanwege de afwikkeling van het dossier Yantai is de stand van de bestemmingsreserve privaat negatief. Door uitkeringen vanuit de aan de RUG verbonden partijen zal deze negatieve stand in de komende jaren worden aangezuiverd. Het voornemen is dit binnen drie jaar te realiseren.

Liquiditeitsbegroting (bedragen in M €)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beginsaldo liquiditeiten	278	141	33	35	28	28	29	40	29	29
(+) Afschrijvingen	41	45	57	61	66	56	59	56	57	57
(-/-) Investeringen in vastgoed conform LTHP	-145	-162	-140	-121	-61	-63	-26	-51	-46	-46
(-/-) Investeringen in inventaris	-40	-15	-20	-20	-20	-20	-20	-20	-20	-20
(+/-) Rentebaten/lasten	-	-	0	0	-1	-2	-2	-1	-1	-1
(+/-) Resultaat	-9	-9	-10	-11	-10	-5	0	5	10	17
(+/-) mutatie financiële vaste activa										
(+/-) mutaties kortlopende vorderingen	-	22	-	-	-	-	-	-	-	-
(+/-) mutaties kortlopende schulden	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-
(+/-) mutatie langlopende schulden	15	6	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	115	85	25	35	-	-	-	-
Eindsaldo liquiditeiten	141	33	35	28	28	29	40	29	29	36

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

De verwachting is dat de bestemmingsfondsen en voorzieningen per saldo ongeveer gelijk blijven. De voorzieningen bestaan met name uit € 19 mln voor personele voorzieningen voor jubilea, werkloosheid en langdurig ziekteverzuim, € 12 mln voor de milieuvoorziening en € 12 mln voor een voorziening voor de ontmanteling van cyclotron. Vanaf 2022 is de omvang van de liquide middelen niet langer toereikend om de investeringen in het LTHP te financieren en zal de RUG gebruik gaan maken van externe financieringscapaciteit. Dit is in bovenstaande balans terug te zien in de langlopende schulden.

Het totale investeringsbedrag van het LTHP tot en met 2027 bedraagt circa € 600 mln. Het zwaartepunt van deze investeringen ligt in de jaren 2019 tot en met 2022 (zie onderstaande tabel). De geraamde investeringsbedragen zijn op het verwachte prijsniveau van het betreffende jaar. Aangezien er vanaf 2022 geleend zal worden door de RUG, zijn er vanaf 2022 rentelasten opgenomen.

Financieel	Universiteiten	RUG						
	2017	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Streefwaarde
solvabiliteit	0,49	0,67	0,66	0,65	0,57	0,52	0,51	> 0,50
liquiditeit	1,00	1,60	0,98	0,53	0,54	0,51	0,51	> 0,50
rentabiliteit	1,1%	-0,5%	-1,3%	-1,2%	-1,4%	-1,4%	-1,3%	0% <>3%
weerstandsvermogen	53,1%	86,5%	83,2%	80,3%	77,8%	75,8%	73,5%	> 50%
aandeel contractbaten	26,9%	21,1%	20,3%	20,1%	20,2%	20,3%	20,5%	> 30%
huisvestingslasten	13,2%	11,3%	11,9%	12,0%	13,4%	14,2%	14,7%	<14%

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Voor de beoordeling van de financiële positie van de instelling vormen vijf kengetallen de basis. Daarbij is het van belang om de ontwikkeling van de streefwaarden over een langere periode te bekijken en te vergelijken met het gemiddelde van de Nederlandse universiteiten.

1. solvabiliteit

De solvabiliteit, hier gedefinieerd als eigen vermogen / totaal vermogen, van de RUG is momenteel relatief hoog. Dit hangt samen met de keuze om de investeringen in de huisvesting bij voorkeur met eigen middelen te financieren. Dit is in lijn met het advies van de Commissie Koopmans over de vermogenspositie van de Nederlandse Universiteiten (juni 1999). De commissie onderscheidt twee functies van het eigen vermogen, de bufferfunctie vanwege financiële risico's en de financieringsfunctie. Het is wenselijk, zo concludeert de commissie, dat universiteiten hun activa zoveel mogelijk met eigen vermogen financieren.
Als gevolg van de uitvoering van het meerjarenhuisvestingsplan zal vanaf 2022 vreemd vermogen moeten worden aangetrokken. Dit leidt tot een daling van de solvabiliteitsratio. De minimumnorm voor de solvabiliteit is gebaseerd op het huidige gemiddelde van de sector WO.

2. liquiditeit

Ook de liquiditeitsratio (vlottende activa / kort vreemd vermogen) van de RUG is relatief hoog. De uitvoering van het eerdergenoemde meerjarenhuisvestingsplan zal voor een belangrijk deel gefinancierd worden met eigen middelen. De ondergrens voor de omvang van de liquiditeiten is € 30 mln (dit is ongeveer gelijk aan een maand salarisbetalingen). Als gevolg van de investeringen in de huisvesting zal de liquiditeitsratio in de periode dalen naar ongeveer 0,5 en daarna naar verwachting weer toenemen. Gezien de financieringsfaciliteiten waar de RUG een beroep op kan doen, is dit geen probleem.

3. rentabiliteit

De rentabiliteit is hier gedefinieerd als resultaat gewone bedrijfsvoering / totale baten uit gewone bedrijfsvoering * 100%. Een (klein) positief exploitatieresultaat (tussen 0% en 3%) is nodig voor de borging van de continuïteit van de instelling. Een incidenteel omvangrijk exploitatieresultaat vraagt toelichting en een structureel omvangrijk exploitatieoverschot is (maatschappelijk) ongewenst. De rentabiliteit in 2019 is met -0,5% licht binnen de norm.

4. weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van de RUG (eigen vermogen / totale baten * 100%) is momenteel relatief hoog. Dit kengetal geeft de ruimte aan om te kunnen investeren in nieuwe ontwikkelingen. Voor de faculteiten en diensten is, gezien hun risicoprofiel de norm van 15% gesteld. Op instellingsniveau is de norm > 50%, gelijk aan het gemiddelde van de sector.

5. aandeel contractbaten

In de meerjarenbegroting is als uitgangspunt genomen een groei van 4% aan contractbaten per jaar. Op basis daarvan is de streefwaarde > 30% van de totale baten bepaald.
Het aandeel contractbaten (totaal baten werk in opdracht van derden / totaal baten * 100%) is in 2019 21,1% en valt onder de norm die de RUG zelf heeft gesteld. Dit is een aandachtspunt. De daling wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door lagere projectinkomsten bij het UMCG/O&O. Deels is dit het gevolg van de sinds 2017 doorgevoerde strakkere interne richtlijnen voor projectafsluiting en –beheersing, en deels werden minder door derden gefinancierde projecten gehonoreerd. Naast de inkomsten van contractonderwijs heeft de RUG al jaren een samenwerkingsverband met Freia/AOG, waar ook een deel van het contractonderwijs is ondergebracht. Dit samenwerkingsverband is bestuurlijk en beheersmatig geformaliseerd via de stichting AOG.

6. aandeel huisvestingslasten

In deze ratio ((totaal huisvestingslasten + totaal afschrijvingen) / totaal lasten * 100%) worden zowel de huisvestingslasten als de afschrijvingslasten meegenomen. Ten aanzien van de afschrijvingslasten gaat het om investeringen in gebouwen, inrichting en apparatuur. De huisvestingslasten van de RUG zijn momenteel relatief laag. In 2019 is de ratio 11,3%. Met de uitvoering van het meerjarenhuisvestingsplan wordt een kwalitatieve verbetering van de huisvesting beoogd waarbij de huisvestingslasten uiteindelijk net boven de 14% (het gemiddelde van het WO) uitkomen.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

8.3 Intern risicobeheersings- en controlesysteem

De RUG investeert fors in de kwaliteit van onderwijs en onderzoek en in de zaken die daarvoor voorwaardelijk zijn. Dit laatste betekent onder meer investeren in medewerkers, huisvesting en bedrijfsvoeringsystemen. In een competitieve omgeving is dit noodzakelijk, maar brengt ook risico's met zich mee. In 2019 is op instellingsniveau het opstarttraject risicomanagement afgerond. In dit opstarttraject zijn de 10 belangrijkste risico's geïnventariseerd (zie paragraaf 8.4), alsmede prioriteiten in de risicobeheersing.

Risicobeheersings- en controlesysteem

De belangrijkste bouwstenen van het interne risicobeheersings- en controlesysteem zijn de governance structuur, het strategisch plan 2015- 2020 en de jaarlijkse planning- en controlcyclus in combinatie met de door de Raad van Toezicht vastgestelde financiële stuurkengetallen (zie paragraaf 8.2).

De governance structuur van de RUG is nader uitgewerkt in het bestuurs- en beheersreglement. De instelling hanteert een besturingsmodel van integraal management op decentraal niveau. Taken en bevoegdheden op de gebieden van onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering zijn gemandateerd aan de faculteitsbesturen. De strategische koers van de universiteit is beschreven in het strategisch plan 2015-2020. Op dit moment werkt de RUG aan een nieuw strategisch plan, dat in 2020 zal worden vastgesteld. Om te kunnen borgen dat de strategisch doelen in samenhang worden behaald, wordt in afstemming met de faculteitsbesturen een centrale factsheet opgesteld, aangevuld met faculteitspecifieke indicatoren. De geformuleerde indicatoren zijn een zo direct mogelijk afgeleide van de strategische koers en de ontwikkeling wordt tweemaal per jaar besproken tussen het College en de besturen van faculteiten.

De RUG verbindt haar strategie en de activiteiten op de domeinen onderzoek, onderwijs en valorisatie door middel van een planning- en controlcyclus met de inzet van middelen. Het bestuur stelt jaarlijks de financiële planning en controlcyclus vast. Deze cyclus maakt onderdeel uit van het totaal van de PDCA-cyclus van de instelling. In de planning- en control cyclus is vastgelegd op welke wijze, met welke uitgangspunten, kaders en formats de begroting in meerjarenperspectief wordt opgesteld en vastgesteld.

Verder is vastgelegd hoe en in welk format de faculteiten en diensten elk kwartaal aan het College van Bestuur aangeven wat de realisatie en de (bijgestelde) prognose is. Daarbij geven zij aan welke bijzondere ontwikkelingen zich hebben voorgedaan, welke risico's zij voorzien en tot welke (voorgenomen) maatregelen of activiteiten dat leidt. Deze rapportages worden tweemaal per jaar (of vaker indien de actualiteit daarom vraagt) besproken tussen het College van Bestuur, de besturen van de faculteiten en de directies van de diensten. Dat gebeurt in samenhang met het nakomen van de afspraken en het realiseren van de ambities op de domeinen onderzoek, onderwijs en maatschappelijke impact.

Risicomanagement is op dit moment vooral belegd bij de Governance Officer en de afdeling Internal Audit. In 2019 is vanuit een centraal opstarttraject risicomanagement gekomen tot een RUG-specifiek model voor risico-inventarisatie en risicoclassificatie. Er is een risicoprofiel opgesteld voor de instelling, inclusief bestuurlijke keuzes ten aanzien van 'risk appetite'. Als vervolgstap op het opstarttraject risicomanagement op instellingsniveau heeft het College van Bestuur besloten tot een 2e fase risicomanagement met een uitrol naar alle decentrale eenheden ingaand met de instellingsbegroting 2021. Het formuleren van KPI's maakt hier onderdeel van uit. Risicomanagement wordt vast onderdeel van de bestuurlijke gesprekken tussen College van Bestuur en de besturen van de faculteiten en de directies van de diensten.

Organisatorische inrichting

In de beheersing van de risico's kent de RUG een serie van vier organisatorische schakels. Het operationele lijnmanagement vormt de eerste schakel. De inrichting en bewaking van de interne beheersing door decentrale en centrale controllers vormt de tweede schakel. De derde schakel betreft de onafhankelijke internal auditafdeling. Deze afdeling beoordeelt de beheersing van de eerste en de tweede schakel. De vierde en laatste schakel is de externe accountant. Naast de governance en de planning – en controlcyclus kent de RUG regels en procedures die gericht

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

zijn op het identificeren en verkleinen van de risico's en het halen van de strategische doelstellingen, uiteraard met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving. Een voorbeeld hiervan zijn gestructureerde spend-analyses ten behoeve van rechtmatig inkopen. De RUG beschikt over een Audit Charter en een Treasury Statuut dat voldoet aan de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

Integriteitsprogramma

Risicomanagement gaat verder dan compliance aan regelgeving en het doorvoeren van hard controls. Voor een effectieve risicobeheersing is het gedrag van mensen cruciaal. De RUG wil daarom een cultuur ontwikkelen waarin integer handelen centraal staat, fouten bespreekbaar zijn en medewerkers elkaar aanspreken. Daartoe is de RUG in 2016 gestart met een Integriteitsprogramma dat zich richt op alle wetenschappelijke en support staf, bestuurders en leidinggevenden (zie paragraaf X.X).

Bovenstaand raamwerk van het interne risicobeheersings- en controlesysteem is hieronder schematisch weergegeven, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen hard en soft controls en tussen controles vooraf en achteraf.

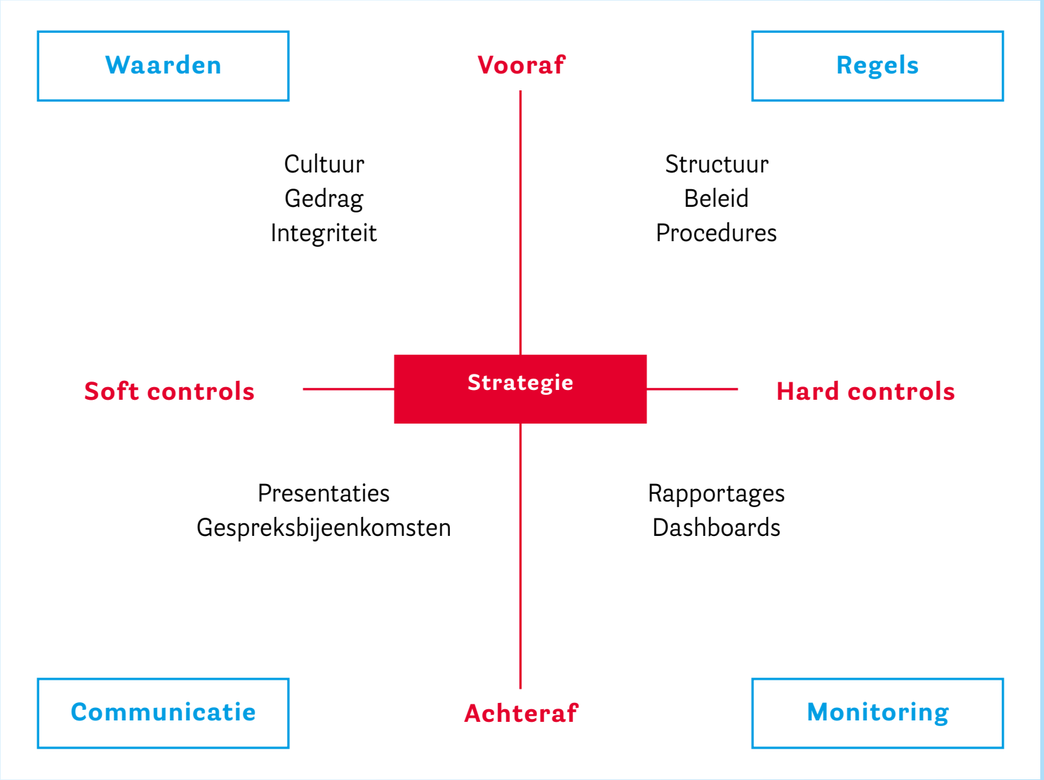

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

8.4 Risico's en onzekerheden

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste actuele en structurele thema's, die bij de RUG aandacht hebben van het bestuur vanwege mogelijke risico's. Basis voor het overzicht zijn de uitkomsten van het opstarttraject risicomanagement (zie paragraaf 8.3) en een beoordeling van de thema's uit het managementsysteem integrale veiligheid hoger onderwijs. Elk thema is voorzien van genomen maatregelen om de risico's te beperken. De risico's zijn zoveel mogelijk gekwantificeerd.

Thema's	Label	Onzekerheid en risico's	Maatregelen
1. Arbeidsmarkt en arbeids–omstandigheden	Actueel	Voor de voortzetting van het succes van de RUG en het halen van de strategische doelen is voldoende kwalitatief personeel essentieel. Concurrentie op de arbeidsmarkt is echter groot. Het niet kunnen aantrekken of behouden van talentvol wetenschappelijk personeel brengt grote risico's met zich mee voor de marktpositie van de RUG in zowel onderwijs als onderzoek. Dit thema raakt ook het risico van een te hoge werkdruk met als mogelijk gevolg het langdurig uitvallen van werknemers.	De RUG investeert in een aantal programma's om talentvol WP aan te trekken en te behouden. Hieronder vallen bijvoorbeeld het Dual Career Support voor partners van talentvol WP, het Rosalind Franklin programma voor vrouwelijk WP en de Young Academy Groningen voor jong WP. Ten aanzien van de werkdruk investeert de RUG de komende jaren fors in extra WP, vanuit de eigen reserves en door de inzet van de studievoorschotmiddelen.
2. Integriteit	Actueel	Integriteit is voor het vertrouwen in de universiteit en haar wetenschap cruciaal. Schendingen van integriteit zijn een risico voor zowel financiële schade als ook langdurige imagoschade.	De RUG beschikt over een integriteitsprogramma, gericht op zowel de ondersteunende staf als de wetenschappelijk staf. In het programma is aandacht voor procedures en organisatie-inrichting, maar ook cultuuraspecten. Het programma bevat interactieve onderdelen, zoals workshops en trainingen.
3. Informatie-veiligheid	Actueel	Vrijwel alle vitale processen en diensten binnen de universiteit zijn afhankelijk van informatiesystemen. De veiligheid hiervan is dan ook cruciaal. De dreiging van spionage en cybercriminaliteit is de laatste jaren substantieel toegenomen. De recente ransomware aanval op de Universiteit Maastricht in december 2019 verhoogt het risico op een aanval bij andere universiteiten, waaronder de RUG.	De RUG beschikt over een masterplan Informatiebeveiliging, bestaande uit onder andere RUG brede implementatie multifactor authentication, intensive monitoring en threat intelligence, weerbaarheidstesten door ethical hackers en awarenessprogramma's. De maatregelen uit dit plan worden versneld ingevoerd naar aanleiding van de recente stijging van het dreigingsniveau.
4. Privacy	Actueel	In mei 2018 werd de nieuwe Wet op Persoonsgegevens van kracht, welke een zware administratieve last legt op de administratieve processen binnen de RUG. Het niet nakomen van de nieuwe wetgeving kan financiële boetes tot gevolg hebben, maar ook imagoschade voor de RUG als werkgever en publieke partij.	De RUG heeft reeds in 2016 centraal een functionaris Gegevensbescherming aangesteld, welke de activiteiten over de eenheden coördineert. Bij elke eenheid is een coördinator privacy en security aangesteld, die concreet werkt aan bewustwording en het aanleggen van een register voor de verwerking van persoonsgegevens. In 2019 zijn actief interne audits uitgevoerd.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

5. Gebouwveiligheid	Actueel	De seismologische activiteiten in de regio Groningen kent meerdere risico's. In de eerste plaats de veiligheid van de medewerkers en studenten in de gebouwen van de RUG. In de tweede plaats de financiële gevolgen van het mogelijk moeten aanpassen van de bestaande gebouwen en de extra investeringen bij nieuwbouw vanwege de aanscherping van de bouwnormen. Ook is er het risico van discontinuïteit in de bedrijfsvoering en kan er een imagoprobleem ontstaan, als de aardbevingen ook in de stad Groningen een structureel karakter krijgen.	Er is een projectmanager aangetrokken om de verschillende zaken die gerelateerd zijn aan het aardbevingsgevaar te coördineren. Deze inspanningen zijn erop gericht om het risico tot een aanvaardbaar niveau te beperken. De eerste projecten zijn ondertussen succesvol afgerond, waarbij de NAM een deel van de kosten vergoed. Door de overheid is een nieuw gaswinningsplan vastgesteld, met daarin maatregelen om de seismische dreiging op termijn te verkleinen.
6. Imagoschade	Actueel	De opkomst van social media en andere moderne communicatiemiddelen zorgt ervoor dat nieuws zich snel en ongecontroleerd kan verspreiden. Nieuwe fenomenen als fake nieuws en sensatiejournalistiek maken een publieke organisatie als de RUG kwetsbaar voor imagoschade. Dit kan op grond van inhoudelijke kwesties, zoals hierboven ook bij andere thema's beschreven, maar ook op grond van misvattingen.	Naast een actief eigen communicatiebeleid wordt vanuit de afdeling communicatie van de RUG berichtgeving over de instelling in de (social) media gemonitord en wordt indien daar aanleiding voor is gereageerd.
7. Instroom studenten	Actueel	De RUG is en blijft voor studenten een aantrekkelijk instelling, als gevolg van maatregelen voor een goed en studeerbaar onderwijsaanbod en prima voorzieningen. Om dit te kunnen bieden is het van belang dat de omvang van het aantal ingeschreven studenten op niveau blijft. Als gevolg van demografische ontwikkelingen zal het aantal Nederlandse eerstejaarsstudenten de komende jaren gaan afnemen. Daarnaast is geconstateerd dat de universiteiten in de Randstad, vooral vanwege het arbeidsmarktperspectief aldaar, voor studenten aantrekkelijk zijn om de masteropleiding daar te volgen.	Enerzijds kiest de RUG ervoor te investeren in extra masterprofilering, anderzijds wil zij een internationale, mondiale universiteit zijn. Om hieraan invulling te geven wordt gewerkt aan het actief werven van buitenlandse studenten en buitenlandse medewerkers.
8. Onderzoeks-financiering	Actueel	Er zijn factoren als incidentele (ad hoc) bezuinigingen van de Rijksoverheid, maar ook verschuiving van de toewijzing van onderzoeksfinanciering richting topsectoren, de ontwikkeling van de onderzoeksfinanciering door de EU en het aantal organisaties dat daarop een beroep kan doen. Deze hebben hun weerslag op het hoger onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek. Ook een verminderde wervingskracht van de instelling voor derde geldstroomactiviteiten is een risico. De impact van al deze factoren kan tot gevolg hebben dat de groei van 4% per jaar (+/- M€ 7) van de externe baten (onderwijs en onderzoek in opdracht van derden) niet wordt gerealiseerd.	De ontwikkeling van de externe baten en de opdrachtenportefeuille worden gevolgd en elk kwartaal, of zo vaak als relevant, aan het bestuur gemeld. Het financiële risico op korte termijn is beperkt, aangezien dalende onderzoeksbaten evenredig gecompenseerd worden met dalende onderzoekslasten. Voor de langere termijn zijn de risico's groter omdat het de (internationale) positie van de instelling kan beïnvloeden. Het relatief dalende aandeel van de externe baten ten opzichte van de totale baten van de RUG heeft daarom de aandacht van College en RvT.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

9. Vernieuwing bedrijfsvoerings-systemen	Actueel	Van oudsher kent de RUG een sterke scheiding tussen de functionele domeinen Facilitair, HR en Finance. Dit was terug te zien in de inrichting van de bedrijfsvoeringssystemen binnen de RUG. De hedendaagse vraagstukken vragen echter een domeinoverstijgende aanpak. De RUG werkt daarom aan een betere samenwerking tussen de domeinen, ondersteund door de implementatie van een domeinoverstijgend bedrijfsvoeringssysteem. De transitieperiode naar een nieuw systeem brengt risico's met zich mee.	Intensieve bestuurlijke betrokkenheid door het College van Bestuur tijdens de transitieperiode en bij de keuzes die worden gemaakt bij de domeinoverstijgende aanpak. Monitoring en besluitvorming door het College van Bestuur.
10. Beleid en financiering overheid	Structureel	Het overheidsbeleid ten aanzien van het WO is veranderlijk. Het tempo van deze veranderingen ligt hoger dan de doorlooptijd van de maatregelen om aan de nieuwe ambities, bijvoorbeeld nieuwe prestatieafspraken, te voldoen. De eigen koers van de RUG kan hierdoor worden gefrustreerd. Daarnaast is de RUG bij een aantal strategische keuzes afhankelijk van de overheid als wetgever. Vertraging of verandering van o.a. de wetten die transnationaal onderwijs en het programma promotieonderwijs mogelijk maken, brengen risico's met zich mee voor de RUG. Ten aanzien van de overheidsfinanciering ziet de RUG risico's in de opdracht van de commissie van Rijn om het verdelingsmodel tussen universiteiten aan te passen ten gunste van de technische universiteiten (+/- M€ 15), het mogelijk vervallen van de middelen Duurzame Geesteswetenschappen (DGW) (M€ 1,9) en dalende tarieven in het parametercompartiment (+/- M€ 13). Ook het specifiek oormerken van huidige en toekomstige middelen, waardoor deze niet meer vrij besteedbaar zijn, is een risico.	Tegen de achtergrond van veranderend overheidsbeleid heeft de instelling en daaruit voortvloeiend de faculteiten eigen ambities geformuleerd in het Strategisch Plan 2015-2020 en op dit moment wordt het nieuwe Strategische Plan uitgewerkt. In goed overleg met de medezeggenschap zal gezamenlijk een nieuw evenwicht worden gevonden tussen het gewenste pluralisme en de noodzakelijke profilering van de instelling als geheel. Op onderwerpen waar ontwikkelingen in de wetgeving voor de RUG relevant zijn, is er veel uitwisseling van informatie met de overheid. Door ontwikkelingen tijdig te signaleren kunnen tijdig maatregelen worden getroffen. Sluipende bezuinigingen, het niet of slechts gedeeltelijk compenseren van loon- en prijsontwikkelingen en de stijging van de kosten van de wettelijke verplichtingen, worden opgevangen door het meer efficiënt en effectief organiseren van vooral de activiteiten die het primair proces ondersteunen. Het weerstandsvermogen van de RUG is voldoende om financiële tegenslagen tijdelijk op te kunnen vangen.
11. Instellings-accreditatie	Structureel	Voor universiteiten vormt accreditatie een voorwaarde om overheidsfinanciering te krijgen en een door de overheid erkend diploma met bijbehorende graad te kunnen verstrekken. Voor het voortbestaan van de universiteit in haar huidige hoedanigheid is het behalen van de accreditatie dan ook essentieel.	De RUG heeft de kwaliteitszorg zowel centraal als decentraal in goede onderlinge samenwerking georganiseerd. De PDCA cyclus is bestuurlijk ingebed in de halfjaarlijkse bestuurlijke overleggen tussen College van Bestuur en faculteitsbesturen, waardoor aandacht en borging van kwaliteit een structurele activiteit is.
12. Lange termijn huisvestingsplan (LTHP)	Structureel	De instelling heeft een ambitieus lange termijn huisvestingsplan opgesteld met een totale investeringsraming voor de periode t/m 2027 van € 533 mln. Dit brengt risico's met zich mee voor de omvang van de investeringen, de liquiditeitspositie en de toekomstige exploitatielasten.	De investeringsplanning is een richtinggevend kader dat jaarlijks wordt geactualiseerd, waarbij de relatie met de kaders van liquiditeitspositie en de toekomstige exploitatielasten is gelegd. Bij uitvoering van elk onderdeel van het plan vindt door het College afzonderlijk besluitvorming plaats. De projecten worden gevolgd op kosten, doorlooptijd, scope en kwaliteit. Elke drie maanden, of zoveel vaker als nodig mocht zijn, wordt het College van Bestuur over de voortgang geïnformeerd.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Een van de hierboven genoemde risico's (thema 9: vernieuwen bedrijfsvoeringssystemen) is het invoeren van Best Practice 2020 per 1 januari 2020. Bedoeld is hier het werken met een cloudoplossing voor de financiële en personele administratie en payroll. Via Europese aanbestedingen is dit gegund aan AFAS. Het vervangen van de in alle opzichten gedateerde applicaties in het bedrijfsvoeringlandschap was een absolute must. Met AFAS is ook de Best Practice geïntroduceerd. Hiermee worden verschillende veranderingen bedoeld, maar de belangrijkste is het vastleggen van mutaties door medewerkers en leidinggevenden met Employee Self Services (ESS) en Management Self Services (MSS), een geheel andere manier van werken dan voorheen.

Ook de administratieve omgang met projecten is wezenlijk veranderd door het volledig toepassen van uren * tarief. Inmiddels is gebleken dat het werken met de MSS om fine tuning vraagt binnen de configuratiemogelijkheden van AFAS en dat de andere wijze van verantwoorden op de projecten om verdere verdieping vraagt. De planning is om per 1 september 2020 de implementatie door de programma-organisatie te beëindigen en het beheer over te dragen aan de staande organisatie. In het najaar 2020 wordt de implementatie opgepakt van de recruitment-en performancemodules.

De mate waarin beheersmaatregelen zijn genomen, is gebaseerd op een risicoanalyse. Hierin zijn de kans dat het risico zich voordoet en de impact die de gevolgen hebben, geanalyseerd. Deze risicoanalyse is hieronder visueel weergegeven.

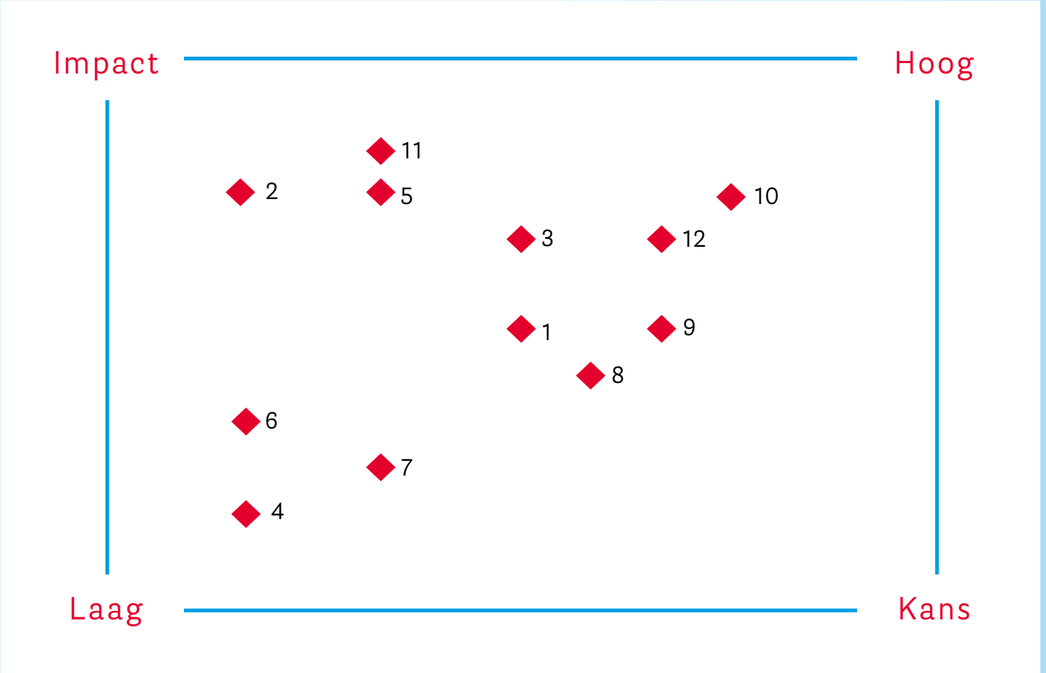

Actuele majeure ontwikkelingen

De voorgenomen vastgoedinvesteringsprojecten hebben een (potentieel) grote financiële impact op de instelling. De universiteit heeft een ambitieus lange termijn huisvestingsplan en staat aan de vooravond van grote investeringsbeslissingen. Dit betreft met name de aanbesteding van de Feringa Building en de ontwikkeling van de Healthy Ageing-campus.
Vanwege de impact van de toekomstige vastgoedinvesteringen, de ontwikkelingen in de bouwmarkt en de daarmee samenhangende risico's is de beheersing van het vastgoedproces verder versterkt.

Een andere belangrijke ontwikkeling is het voornemen van de minister van OCW om de verdeling van de Rijksbijdrage te gaan wijzigen ten gunste van de opleidingen in het domein bèta-techniek. Nu het zogenoemde financiële macrokader niet wordt verruimd, betekent dit kortingen voor de medische opleidingen en de opleidingen in het alfa gamma domein. Ondertussen is duidelijk worden in welk tempo dit zal plaatsvinden. Het College van Bestuur heeft besloten voor 2020 nog geen wijziging in de interne bekostiging door te voeren, maar deze beslissing uit te stellen tot er duidelijkheid is over de omvang van de kortingen en het strategisch plan van de RUG voor de periode 2020-2025 is vastgesteld. Het proces om te komen tot het nieuwe strategisch plan is reeds gestart en zal volgens planning in 2020 zijn afgerond.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Tot slot raakt de wereldwijde pandemie rond het virus Covid-19 ook de gang van zaken bij de RUG. De RUG heeft fysiek onderwijs afgelast tot het einde van het collegejaar 2019-2020 en is overgegaan op online onderwijs en toetsing. Het lijkt aannemelijk dat minder studenten vanuit het buitenland naar de RUG zullen komen in collegejaar 2020-2021. De gebouwen van de RUG zijn op dit moment zeer beperkt toegankelijk, waar ook grote delen van het wetenschappelijke onderzoek hinder van heeft, vooral in de laboratoria. Dat dit alles een grote financiële impact zal hebben, is evident. De omvang hiervan is echter nog onzeker. Het College van Bestuur onderhoudt nauw contact met de VSNU, die de consequenties inventariseert waarna afstemming plaatsvindt met de betrokken ministeries en belangrijke financiers van onderzoek.

8.5 Rapportage toezichthoudend orgaan (B3)

De Raad van Toezicht is het bij wet voorgeschreven toezichthoudend orgaan van de Rijksuniversiteit Groningen. Het College van Bestuur behoeft onder meer goedkeuring van de raad voor het Strategisch Plan, het Bestuursverslag en de Jaarrekening. Het College van Bestuur houdt de raad op de hoogte van de belangrijkste ontwikkelingen en aangelegenheden van de universiteit. De leden van de Raad van Toezicht zijn onafhankelijk en worden benoemd door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

De Raad is in 2019 zesmaal bijeengeweest. De belangrijkste onderwerpen die aan de orde zijn geweest waren: de nasleep van het stopzetten van het programma Voorbereiding branch-campus Yantai; de selectie en benoeming van de nieuwe Rector Magnificus en het nieuwe lid van het College van Bestuur; de vastgoedinvesteringen; de instellingstoets kwaliteitszorg onderwijs met daarbij de kwaliteitsafspraken onderwijs; de voorbereidingen voor het nieuw strategisch plan 2020-2025; en de consequenties van het rapport van de commissie Van Rijn. Een deel van de voorbereidingen van de Raad heeft plaatsgevonden in de audit commissies financiën en onderwijs.

De RUG Jaarrekening 2018 en het RUG Bestuursverslag 2018 zijn door de Raad op 24 juni 2019 goedgekeurd. Op 16 december 2019 heeft de Raad de Instellingsbegroting 2020 in meerjarenperspectief goedgekeurd. Voor de overige onderwerpen die in 2019 in de Raad aan de orde zijn geweest, wordt verwezen naar het bericht van de Raad van Toezicht dat voorin het Bestuursverslag 2019 is opgenomen. Het principe van onafhankelijkheid is naar het oordeel van de raad bij de uitoefening van zijn taken in het verslagjaar geëerbiedigd.

rijksuniversiteit
groningen

9
Jaaruitkomsten

Lustrum: Nacht van Kunst en Wetenschap, 8 juni 2019

9. Jaaruitkomsten

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

9.1 Analyse jaaruitkomsten 2019

Het geconsolideerd resultaat 2019 is uitgekomen op € 1,0 mln negatief. Het resultaat gerelateerd aan de omzet is -0,15%. Dit valt (afgerond) nog binnen de normen die als stuurgetal voor het resultaat op instellingsniveau zijn geformuleerd (tussen de 0 en 3 procent van de omzet). Begroot voor 2019 was een resultaat van –€ 6,5 mln. Dit betekent een positieve afwijking van € 5,5 mln.

Het UMCG O&O neemt van dit lagere tekort een groot deel voor haar rekening door de in 2019 nog achterblijvende uitgaven op de door de faculteit in 2018 geformuleerde research strategie en een onvoorziene vrijval van een tweetal voorzieningen. In de gedurende 2019 afgegeven tussentijdse prognoses heeft O&O al wel rekening gehouden met dit hogere resultaat. Ook de resultaten bij FSE, Rechten, Letteren en het Centrum voor Informatietechnologie vielen hoger uit dan de begroting 2019. Het resultaat over 2019 wordt voor een deel vertekend door de eind 2019 ontvangen sectorplanmiddelen van € 3,7 mln voor FSE en € 0,6 mln voor Rechten. Hoewel van uitputting van deze middelen in 2019 geen sprake is en ondanks verzoeken van de RUG en andere betrokken universiteiten om de ontvangen middelen op de balans te mogen plaatsen, moest vanwege accountantsregels het volledige bedrag in de exploitatie 2019 worden meegenomen.

Bij het KVI, het Bureau van de Universiteit, de overige bestuurs- en beheersactiviteiten en Vastgoed viel de realisatie over 2019 tegen. Bij het Bureau is in de zomer van 2019 ingegrepen, om de in 2018 ingezette negatieve trend te keren en op termijn uit de rode cijfers te komen. Het openstellen van vacatures en het verlengen van tijdelijke aanstellingen was niet meer van zelfsprekend en bovendien is vacaturebeheersing ingevoerd. Daarnaast vindt een onderzoek plaats naar de kerntaken en een nieuw financieringsmodel.

In 2019 is besloten het KVI als zelfstandig onderzoeksinstituut op te heffen en de onderdelen Medische Fysica en Versnellerfysica (AGOR) onder te brengen bij het UMCG-O&O en de onderdelen Kern Hadron Fysica en Astrodeeltjesfysica bij FSE. Bij deze splitsing zullen geen gedwongen ontslagen vallen. Medio 2020 moet het proces zijn afgerond.

In 2019 zijn in totaal € 7,7 mln studievoorschotmiddelen ontvangen en uitgedeeld aan de faculteiten voor het aanstellen van extra onderwijsformatie om de onderwijskwaliteit te verbeteren door kleinschaliger onderwijs en meer en betere begeleiding van studenten. In 2019 is 97 fte extra onderwijsformatie ingezet met de middelen en een aantal faculteiten heeft de studievoorschotmiddelen uit eigen middelen aangevuld.

Bekeken per baten- en lastencategorie kunnen als voornaamste oorzaken voor het hogere resultaat de volgende worden genoemd.

Baten

De rijksbijdrage was € 3,1 mln hoger dan begroot en kwam uit op € 419,2 mln (excl. werkplaatsbijdrage UMCG). De stijging betreft de eerder genoemde eind 2019 ontvangen sectorplangelden voor bèta/techniek en SSH (€ 4,3 mln), de vanaf 2019 structureel ontvangen middelen voor kwaliteitsverbetering van de lerarenopleiding (€ 0,6 mln), twee ontvangen Comeniusbeurzen (€ 0,1 mln), hogere overige subsidies van OCW (€ 0,3 mln) en de hogere inkomsensoverdracht Academische Ziekenhuizen (-€ 2 mln). Het in 2019 ontvangen bedrag voor leerlingenvolumemiddelen (€ 5,2 mln) en loonbijstelling (€ 8,3 mln) viel in totaal € 0,3 mln lager uit dan begroot. Prijscompensatie werd in 2019 niet ontvangen.

Aan (bovenwettelijke) collegegelden werd € 4,9 mln meer ontvangen dan begroot. Geraamd werd € 68,3 mln, terwijl uiteindelijk de ontvangsten uitkwamen op € 73,2 mln. Het hogere bedrag wordt verklaard doordat het aantal ingeschreven studenten in 2019 steeg, waardoor ook de collegegelden toenamen.

Gelet op de verwachtingen omtrent de renteontwikkelingen in 2019 waren geen opbrengsten begroot. De realisatie in 2019 kwam nog uit op € 0,2 mln.
De baten uit hoofde van werk in opdracht van derden kwamen met € 17,8 mln. lager

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

uit dan begroot op € 147,3 mln. Deze lagere baten zijn met name veroorzaakt doordat de RUG minder door derden gefinancierde projecten gehonoreerd zag worden dan begroot. Dit deed zich vooral voor bij het UMCG O&O als gevolg van een te hoog ambitieniveau in de begroting. Overigens zag UMCG O&O de baten uit hoofde van werk in opdracht van derden in vergelijking met 2018 wel toenemen.

De omzet van de projecten gefinancierd door internationale organisaties, nationale overheden, overige non-profit organisaties en NWO daalde meer dan in de begroting werd voorzien. De omzet van bedrijven en KNAW nam nog wel toe in vergelijking met de begroting. In vergelijking met de realisatie over 2018 was echter alleen sprake van een omzetdaling bij de nationale overheden (-€ 0,7 mln) en overige non-profit organisaties (-€ 1,2 mln). De omzet bij bedrijven bleef nagenoeg stabiel in 2019. Bij de overige categorieën was er een stijging in vergelijking met 2018, vooral bij de internationale organisaties steeg de omzet aanzienlijk (+€ 7,6 mln). De facultaire omzet op contractonderwijs kwam zowel vergeleken met de begroting als vergeleken met de realisatie 2018 lager uit en dit gold ook voor de overige baten in opdracht van derden die voornamelijk de transacties van het UMCG O&O met de technologische topinstituten betreffen.

De overige baten kwamen in vergelijking met de begroting € 3,9 mln lager uit op M€ 58,2. De baten uit congressen, cursussen en symposia kwamen hoger uit, net als de bedrijfsmatige diensten en de huuropbrengsten. De overige incidentele inkomsten daarentegen vielen lager uit.

Lasten

De personele bezetting kwam in 2019 uit op 6.318,2 fte. Dit is 89,8 fte hoger dan de begroting 2019 werd voorzien. De lonen en salarissen, pensioenpremies en sociale lasten kwamen lager uit (-€ 3,3 mln). Dit wordt verklaard doordat medio 2019 bleek dat het UMCG O&O in de begroting 2019 geen volledig onderscheid in directe en indirecte personeelslasten heeft gemaakt waardoor de meeste indirecte personeelslasten begroot zijn onder de directe personeelslasten. In de realisatie worden de kosten op de juiste kostencategorie geboekt waardoor een verschil ontstaat. Inmiddels zijn afspraken met de faculteit gemaakt om dit in de toekomst te voorkomen.

In vergelijking met de realisatie over 2018 nam de bezetting toe met 203,7 fte tot 6.318,2 fte. Hiermee in lijn stegen ook de lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten met € 25,6 mln tot € 461,2 mln. De stijging is verder het gevolg van de salarisverhoging per 1 februari 2019 conform de cao NU, de gestegen pensioenpremies, verstrekte transitievergoedingen en periodieke verhogingen en bevorderingen.
De overige personeelslasten kwamen in vergelijking met 2018 € 9,4 mln hoger uit. De in 2017 en 2018 ingezette daling zette in 2019 niet door. De oorzaak hiervoor lag in de hogere mutatie in de verschillende personele voorzieningen, hogere overige personele lasten en de hogere inhuur van personeel dat niet in loondienst van de RUG is.

Het aantal promovendi met een aanstelling kwam in 2019 in vergelijking met de begroting 2019 93,8 fte hoger uit. Ook in vergelijking met 2018 is sprake van een stijging welke het gevolg is van de stopzetting van de instroom in het experiment promotieonderwijs begin 2019. Het aantal promovendi met een aanstelling steeg als gevolg hiervan in 2019 met 35,2 fte. Het aantal promotiestudenten (incl. de promotiestudenten die met eigen beurs kwamen) steeg vanwege de stop op de instroom slechts licht naar 838 in 2019 (2018: 791). De WP-formatie in 2019 steeg in vergelijking met 2018 wederom met 100,2 fte. Exclusief de promovendi met aanstelling is de stijging in de WP-formatie 65 fte ten opzichte van een jaar eerder. Dit is met name het gevolg van de inzet van de studievoorschotmiddelen en de inzet van de middelen ter verlaging van de werkdruk bij het WP. Bij het OBP was eveneens sprake van een stijging.

De overige lasten kwamen € 24,6 mln lager uit dan begroot. De daling werd per saldo veroorzaakt door de hogere aanschafkosten van inventaris en apparatuur (+€ 9,7 mln), hogere administratie- en beheerslasten (+€ 2,8), lagere afschrijvingslasten op materiële vaste activa (-€ 2 mln), niet voorziene vrijval in de overige voorzieningen (-€ 3 mln) en lagere overige materiële lasten (-€ 34 mln) als gevolg van de met name lagere kosten voor telecommunicatie en ICT en lagere specifieke kosten voor het onderwijs en onderzoek. Onder de specifieke kosten voor onderwijs en onderzoek vallen ook de kosten promotiestudenten. Deze kosten waren als gevolg van de stop op de instroom in het promotie-experiment in 2019 lager dan begroot. De huisvestingslasten waren nagenoeg conform begroting.

9.2 Actuele majeure ontwikkelingen

Ontwikkelingen in 2019 met een (potentieel) grote financiële impact op de instelling zijn de voorgenomen vastgoedinvesteringsprojecten. De universiteit heeft een ambitieus lange-termijnhuisvestingsplan. In 2020 moet er rekening mee worden gehouden dat de beschikbare capaciteit het tempo van de activiteiten bepaalt. Er is nog steeds krapte op de bouwmarkt en dit maakt de bouwplanning ingewikkeld. Vertraging van de planning kan kostbaar zijn doordat bijvoorbeeld in de contractvorming met de aannemers een compensatie voor prijsontwikkeling is meegenomen.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

De universiteit werkt aan een nieuw strategisch plan voor de periode 2020-2025. Door de negatieve effecten van de door de minister van OCW overgenomen aanbevelingen uit het rapport van de commissie Van Rijn, is de financiële beleidsruimte van de RUG beperkt. Voor 2020 en 2021 is het financiële effect van het rapport Van Rijn voor de universiteit neutraal. Voor 2022 is het effect op totaalniveau becijferd op -/- € 4,6 mln en vanaf 2023 structureel op -/- € 3,7 mln. Het definitieve besluit over de interne verwerking en financiering van de effecten van het Van Rijn-rapport zal het College van Bestuur nemen bij het vaststellen van het nieuw strategisch plan 2020-2025 in de zomer van 2020. De financiering van het nieuw strategisch plan zal vooral gevonden moeten worden in bestaande reserveringen en door bestaande budgetten te continueren en deze te richten op de strategische doelstellingen.

De adviezen van de commissie Van Rijn zullen ook geen oplossing bieden voor de problemen als de hoge werkdruk en de achterblijvende bekostiging per student. Uit het eind 2019 gehouden onderzoek naar de medewerkerstevredenheid blijkt ook dat er nog steeds zorgen bestaan bij de medewerkers over de werkdruk. Aan een oplossing voor dit probleem zal de RUG de komende periode moeten werken.

De crash van de computersystemen van de Universiteit Maastricht eind 2019 als gevolg van een hack vraagt ook bij de RUG om een versterking op dit punt. De gemiddelde schade van een cyberaanval is hoog, ook in termen van continuïteit van de instelling. Aanscherping van de maatregelen ter voorkoming van eenzelfde soort situatie bij de RUG zullen naar verwachting de nodige financiële consequenties met zich meebrengen.

De verspreiding van het Coronavirus heeft een grote impact op de samenleving en de (internationale) universitaire gemeenschap. De crisis is ingrijpend en dwingt tot het nemen van acute maatregelen. Vanaf 16 maart 2020 is een groot deel van de dagelijkse activiteiten op de RUG stil komen te liggen en zijn de gebouwen grotendeels gesloten. Mogelijk negatieve financiële effecten zijn bijvoorbeeld de te treffen maatregelen om de negatieve gevolgen voor studenten van het afgelasten van alle fysieke colleges en tentamens zo veel mogelijk te beperken, een mogelijk lagere instroom van buitenlandse studenten in het nieuwe collegejaar, vertraging in de uitvoering van de bouwactiviteiten, mogelijke impact op het wetenschappelijk onderzoek, en schadeclaims.

rijksuniversiteit
groningen

II. Jaarrekening

Lustrum: alumnidag, 15 juni 2019

Jaarrekening

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Geconsolideerde jaarrekening 2019

Bedragen x € 1000

Geconsolideerde balans per 31 december 2019

(na resultaatbestemming)

ACTIVA

		31/12/2019	31/12/2018
Vaste activa			
	Materiële vaste activa		
1.1.2.1	Gebouwen	341.709,0	342.929,3
1.1.2.2	Terreinen	6.598,1	6.271,8
1.1.2.3	Inventaris en apparatuur	54.136,1	49.061,5
1.1.2.5	In uitvoering en vooruitbetalingen	74.111,4	45.863,4
		476.554,8	444.126,1
	Financiële vaste activa		
1.1.3.2	Overige deelnemingen	7.626,4	7.390,8
1.1.3.7	Effecten	21.500,0	21.500,0
1.1.3.8	Overige vorderingen	3.259,5	3.735,4
		32.385,9	32.626,2
	Totaal vaste activa	508.940,7	476.752,2
Vlottende activa			
1.2.1	Voorraden	665,8	528,7
1.2.2	Vorderingen	112.662,8	126.631,5
1.2.4	Liquide middelen	278.420,7	304.133,0
	Totaal vlottende activa	391.749,4	431.293,2
		900.690,1	908.045,4

PASSIVA

		31/12/2019	31/12/2018
Eigen vermogen			
2.1.1.1	Algemene reserve	566.280,0	562.908,9
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	31.021,6	38.111,2
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	-1.374,1	-1.524,9
2.1.1.4	Bestemmingsfonds (publiek)	1.001,5	983,2
2.1.1.5	Bestemmingsfonds (privaat)	6.635,3	4.630,8
	Totaal eigen vermogen	603.564,3	605.109,2
Vreemd vermogen			
2.2	Voorzieningen	52.533,6	59.815,4
2.4	Kortlopende schulden	244.592,2	243.120,9
	Totaal vreemd vermogen	297.125,8	302.936,2
		900.690,1	908.045,4

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2019

		Rekening 2019		Begroting 2019		Rekening 2018	
3	**Baten**						
3.1	Rijksbijdragen	419.199,5		416.136,2		398.308,2	
3.3	College-, cursus-, les- en examengelden	73.213,4		68.300,0		68.201,5	
3.4	Baten werk in opdracht van derden	147.294,2		165.090,9		143.503,6	
3.5	Overige baten	58.215,0		62.159,1		59.996,4	
		697.922,1		711.686,2		670.009,8	
4	**Lasten**						
4.1	Personeelslasten	489.428,6		479.167,2		454.480,4	
4.2	Afschrijvingen	35.634,4		37.619,2		36.247,8	
4.3	Huisvestingslasten	43.656,2		43.850,2		40.511,4	
4.4	Overige lasten	132.939,7		157.526,1		140.332,3	
		701.658,8		718.162,7		671.571,9	
	Saldo baten en lasten		-3.736,7		-6.476,5		-1.562,1
6	**Financiële baten en lasten**						
6.1	Rentebaten	154,5		0,0		185,7	
	Saldo financiële baten en lasten		154,5		0,0		185,7
8	**Resultaat deelnemingen**		2.537,3		0,0		566,2
	Resultaat		-1.044,9		-6.476,5		-810,2

Het geconsolideerd resultaat 2019 is uitgekomen op € 1,0 mln negatief. Het resultaat gerelateerd aan de omzet is -0,15%. Dit valt (afgerond) nog binnen de normen die als stuurgetal voor het resultaat op instellingsniveau zijn geformuleerd (tussen de 0 en 3 procent van de omzet).
Begroot voor 2019 was een resultaat van –€ 6,5 mln. Dit betekent een positieve afwijking van € 5,5 mln. Het resultaat over 2019 is inclusief de eind 2019 ontvangen (niet begrote) sectorplanmiddelen van € 3,7 mln voor FSE en € 0,6 mln voor Rechten. Gelet op het tijdstip van ontvangst is van uitputting van deze middelen in 2019 geen sprake geweest. Ondanks verzoeken van de RUG en andere betrokken universiteiten om deze middelen op de balans te mogen plaatsen, moest vanwege accountantsregels het volledige bedrag in de exploitatie 2019 worden meegenomen.
Verdere oorzaken voor het hogere resultaat zijn onder andere de hogere rijksbijdrage en hogere collegegeldinkomsten. De baten uit hoofde van werk in opdracht van derden kwamen lager uit dan begroot. Dit werd met name veroorzaakt doordat de RUG minder door derden gefinancierde projecten gehonoreerd zag worden.

De lasten namen in 2019 minder hard toe dan begroot. Dit gold niet voor de personeelslasten. Deze stegen niet alleen door de hogere bezetting, maar ook door de stijgende pensioenpremies, verstrekte transitievergoedingen, periodieke verhogingen en bevorderingen, een hogere mutatie in de diverse personele voorzieningen en de hogere inhuur van personeel dat niet in loondienst van de RUG is.
In vergelijking met de begroting vielen de overige lasten fors lager uit. Deze daling werd met name veroorzaakt door lagere kosten voor telecommunicatie en ICT en lagere specifieke kosten voor het onderwijs en onderzoek. Onder deze laatste categorie kosten vallen ook de kosten voor promotiestudenten. Deze kosten waren als gevolg van de stop op de instroom in het promotie-experiment in 2019 lager dan begroot. Ook de afschrijvingslasten op materiële vaste activa vielen lager uit en bij de overige voorzieningen was sprake van een niet voorziene vrijval. De aanschafkosten van inventaris en apparatuur daarentegen vielen hoger uit, net als de administratie- en beheerslasten. De huisvestingslasten waren in 2019 nagenoeg conform begroting.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2019

		2019			2018		
	Kasstroom uit operationele activiteiten						
	Saldo baten en lasten		-3.736,7			-1.562,1	
	Aanpassingen voor:						
1.1.2	- Afschrijvingen	35.634,4			36.247,8		
2.2	- Mutaties voorzieningen	-7.281,8			10.007,2		
			28.352,6			46.255,0	
	Veranderingen in werkkapitaal:						
1.2.1	- Voorraden	-137,1			-165,2		
	- onderhanden werk i.o.v. derden	0,0			0,0		
1.2.2	- Vorderingen	13.599,1			29.007,6		
1.2.2.2	- Vorderingen op OCW/EZ	369,5			371,8		
2.4	- Kortlopende schulden	-1.319,3			-438,6		
			12.512,3			28.775,6	
	Kasstroom uit bedrijfsoperaties		37.128,1			73.468,5	
6.1	Ontvangen interest	154,5			185,7		
6.2	Betaalde interest	0,0			0,0		
			154,5			185,7	
	Totale kasstroom uit operationele activiteiten			37.282,6			73.654,2
	Kasstroom uit investeringsactiviteiten						
1.1.2	Investeringen in materiële vaste activa *		-65.272,5			-43.124,9	
1.1.2	Desinvesteringen in materiële vaste activa		0,0			0,0	
1.1.3.1	(des)Investeringen in deelnemingen en groepsmaatsch.		1.801,7			-168,8	
1.1.3.8	Mutaties leningen als onderdeel van de financiële vaste activa		475,8			179,0	
1.1.3.7	Overige investeringen in financiële vaste activa		0,0			-2.500,0	
	Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-62.994,9			-45.614,6
	Kasstroom uit financieringsactiviteiten						
2.3	Nieuw opgenomen leningen		0,0			0,0	
2.3	Aflossing langlopende schulden		0,0			0,0	
	Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			0,0			0,0
	Mutatie liquide middelen			-25.712,3			28.039,6
	Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:						
1.2.4	Stand per 1 januari			304.133,0			276.093,4
	Mutatie boekjaar			-25.712,3			28.039,6
1.2.4	Stand per 31 december			278.420,7			304.133,0

* De bruto investeringen bedragen in 2019 € 69,1 miljoen. Hierop zijn de investeringscrediteuren ad € 2,8 miljoen in mindering gebracht. In 2018 bedroegen de bruto investeringen € 44,6 miljoen, hierop zijn investeringscrediteuren ad € 1,4 miljoen in mindering gebracht.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Toelichting op de geconsolideerde balans

1. Algemene toelichting

Algemeen
Onderstaande toelichtingen en grondslagen zijn van toepassing op zowel de geconsolideerde als de enkelvoudige jaarrekening.

Activiteiten
De wettelijke taken van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) bestaan uit het verzorgen van initieel onderwijs, het verrichten van fundamenteel onderzoek en kennisvalorisatie. De RUG is een Publiekrechtelijke rechtspersoon voortvloeiend uit de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WhW). Het vestigingsadres (zetel) van de RUG is Broerstraat 5, 9712 CP Groningen en is onder KvK nummer KvK 01179037 ingeschreven in het handelsregister.

Verslaggevingsperiode
Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar met als opmaakdatum 15 juni 2020.

Continuïteit
Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Valuta
De jaarrekening is opgesteld in euro's; de bedragen in de jaarrekening luiden in duizenden euro's, tenzij anders vermeld.
Optellingen in deze jaarrekening kunnen (optische) afrondingsverschillen betreffen tot 1 positie na of voor de decimaalnotitie welke voorkomen uit het feit dat getallen veelal in duizenden worden gepresenteerd.
Kosten en opbrengsten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum.

Bestuurlijke samenwerking met UMCG
Per 1/1/2007 is de samenvoeging van het Universitair Medisch Centrum Groningen gerealiseerd, dat bestaat uit de Faculteit der Medische Wetenschappen en het Academisch Ziekenhuis Groningen. De bestuurlijke samenwerking en afstemming tussen de Raad van Bestuur van het UMCG en het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen vindt plaats in het Gemeenschappelijk Beleidsorgaan (GBO), dat wordt gevormd door de voorzitter van het College van Bestuur, de decaan van de faculteit en de voorzitter van de Raad van Bestuur. De eindverantwoordelijkheid voor het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek ligt bij het College van Bestuur van de RUG. Conform de RJ 660.603 zijn in de Jaarrekening de exploitatiecijfers met betrekking tot de sector Onderwijs & Onderzoek integraal in de staat van baten en lasten opgenomen. In de balans zijn de posten vaste activa, eigen vermogen, voorzieningen en onderhanden projecten opgenomen. Hiertegenover staat de rekening-courant onder de post vorderingen of kortlopende schulden.

Consolidatie
In de consolidatie worden de financiële gegevens van de instelling opgenomen, haar groepsmaatschappijen en andere instellingen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen (op grond van de feitelijke situatie) of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin de instelling overheersende zeggenschap, direct of indirect, kan uitoefenen

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen de in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de RUG zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de RUG.

Het aandeel van derden in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld in de enkelvoudige jaarrekening.

Aangezien de staat van baten en lasten van de instelling in de geconsolideerde jaarrekening is verwerkt, is in de enkelvoudige jaarrekening volstaan met een beknopte weergave van een staat van baten en lasten in overeenstemming met artikel 2:402 BW.

Groepsverhoudingen

De RUG staat aan het hoofd van de groep van onderstaande bedrijven/ instellingen.
In de consolidatie zijn opgenomen de volgende bedrijven/ instellingen:

> Applied NanoSystems B.V. te Groningen (100%)
> RUG Houdstermaatschappij B.V. te Groningen (100%)
> Stichting Academische Opleidingen Groningen te Groningen (100%)

De jaarrekening van bovenstaande bedrijven/ instellingen is op te vragen bij de bedrijven/instellingen zelf.

Buiten de consolidatie blijven enkele deelnemingen, die afzonderlijk en gezamenlijk van te verwaarlozen betekenis zijn.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van niet direct opeisbare deposito's (> 3 maanden). Ontvangsten en uitgaven van interest en ontvangen dividend zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De (des-) investeringen in materiële vaste activa, alsmede in financiële vaste activa zijn aangemerkt als ontvangsten en uitgaven uit investeringsactiviteiten. De betalingen van de langlopende schulden zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het College van Bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die invloed hebben op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

2. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen). De bepalingen hiervan zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de RUG zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.
Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaand jaar. In de jaarrekening 2019 zijn de vergelijkende cijfers aangepast. Deze aanpassing is doorgevoerd om de vergelijkbaarheid tussen 2019 en 2018 te behouden. Deze aanpassing heeft geen effect op het resultaat maar heeft enkel effect op de classificatie van de lasten (Personeelslasten-€2.951,2K, Huisvestingslasten -€854K en Overige Lasten +€3.806,1K) .

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Materiële vaste activa

Gebouwen, terreinen, materiële vaste activa in uitvoering en inventaris & apparatuur worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met een bijzondere waardeverminderingen of restwaarde die op balansdatum worden verwacht. Indien in enig boekjaar sprake is van een bijzondere waardevermindering dan wordt dit toegelicht bij de balanspost. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld.
Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Een bijzonder-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De afschrijvingen zijn berekend op grond van de volgende uitgangspunten:

Gebouwen		
> Casco	:	afschrijving in 60 jaar
> Gevel/ binnen afwerking/ installaties	:	afschrijving in 30 jaar
> Elektronica/ technische installaties	:	afschrijving in 15 jaar
> Specifieke investeringen	:	afschrijving op basis van gebruiksduur
Terreinen	:	nihil
> Aanleg kosten sportterreinen	:	afschrijving in 10 jaar
> Overige terreinvoorzieningen	:	afschrijving in 30 jaar
Inventaris		
> Inventaris en apparatuur	:	afschrijving in 3 tot 10 jaar

De eerste afschrijving vindt plaats in de maand volgend op de aankoop van het onroerend goed. Bij nieuw, aan- of verbouw vindt de eerste afschrijving plaats na oplevering.

De gebouwen en terreinen zijn gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met afschrijvingen.
De inventaris en apparatuur zijn gewaardeerd tegen de aanschafwaarde onder aftrek van afschrijvingen.
De afschrijving vindt plaats op grond van de volgende systematiek:
> inventaris e.d. met een aanschafwaarde beneden k€ 5 per stuk wordt volledig verwerkt in de staat van baten en lasten.
> inventaris e.d. met een aanschafwaarde boven k€ 5 per stuk wordt over de verwachte gebruiksduur met een maximum van 10 jaren afgeschreven.

De afschrijving vindt plaats in maandelijkse termijnen, welke de maand volgende op die van aanschaf ingaat.

De kosten van herstel en groot onderhoud worden verwerkt via de componentenbenadering.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Operationele leasing

Bij de RUG kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een geheel of nagenoeg geheel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij de RUG liggen. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover de RUG in deze situatie geheel of ten dele instaat voor de schulden van de deelneming respectievelijk het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen wordt een voorziening getroffen. Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een bijzondere duurzame waardevermindering vindt waardering tegen de realiseerbare waarde plaats.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Overige vorderingen (leningen aan derden)

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen aan derden en worden bij eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Voorzieningen wegens een risico op oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de overige vorderingen.

Effecten

De tot financiële vaste activa behorende vorderingen, al dan niet uit hoofde van leningen, worden na de eerste waardering in beginsel opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de aflossingswaarde van de vorderingen.
Ten aanzien van mogelijke waardeverminderingen is artikel 2:387 lid 4 BW van toepassing. Deze afboeking van vorderingen wordt ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. De afboeking wordt ongedaan gemaakt zodra de waardevermindering heeft opgehouden te bestaan. Afboekingen alsmede terugnemingen worden afzonderlijk in de winst- en verliesrekening of in de toelichting opgenomen (artikel 2:387 lid 5 BW).

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Voorraden

De voorraden worden initieel gewaardeerd op verkrijgingsprijs of vervaardingsprijs, de vervolgwaardering vindt plaats tegen de laagste van de kostprijs of realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Hierbij wordt rekening gehouden met een mogelijke incourantheid van voorraden.

Onderhanden projecten (OHP)

Onderhanden projecten heeft betrekking op projecten die in opdracht van derden worden uitgevoerd en die op balansdatum nog niet gereed zijn. Het saldo onderhanden projecten is gewaardeerd tegen de direct toegerekende kosten van arbeid en materiaal met een opslag voor indirecte kosten van personele lasten.
Gedeclareerde termijnen/ ontvangen voorschotten worden in mindering gebracht op het saldo onderhanden projecten. Winstneming van door derden gefinancierde projecten is bepaald volgens de “percentage of completion-methode” ofwel de PoC-methode. Verwachte verliezen worden in de staat van baten en lasten verwerkt zodra deze bekend zijn.

Gezien de omvang van het aantal projecten in het UMCG is met ingang van 2017 voor UMCG O&O gekozen voor een rekenkundige benadering om het tussentijdsresultaat op projecten te bepalen in plaats van dit per individueel project te bepalen. Deze rekenkundige uitwerking van de PoC-methode wordt toegepast op projecten uit de categorie bedrijfsleven, topinstituten en commissie Europese unie (H2020 en Fp7), welke een afgeleide is van gerealiseerde resultaten op afgesloten projecten binnen deze categorieën.

Projecten die in de zuivere definitie geen projecten zijn, maar een meerjarenafspraak zijn voor een bepaalde prestatie (clinical trials) worden niet behandeld als een project met een waardering op grond van Percentage of Completion. Bij deze projecten is het uitgangspunt dat de werkzaamheden worden gefactureerd wanneer deze gereed zijn. Het tussentijdsresultaat bedraagt jaarlijks het saldo van opbrengsten minus kosten. Door deze benadering wordt er voor de clinical trials geen OHW positie opgenomen.

Vorderingen

De vorderingen worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Na de eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd tegen de nominale waarde. Het verschil met de waardering tegen geamortiseerde kostprijs is in de toelichting toegelicht.
Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kasgelden, banktegoeden en direct opeisbare deposito’s (< 3 maanden). Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bijzondere waardeverminderingen

Door de instelling wordt iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en -fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. Bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het instellingsbestuur is aangebracht. Bestemmingsfondsen zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door derden is aangebracht.

Bestemmingsreserves (publiek)

De bestemmingsreserve publiek is gevormd ten behoeve van het lopende experiment promotieonderwijs.

Bestemmingsreserves (privaat)

Onder de private bestemmingsreserve zijn de private reserves weergegeven.

Bestemmingsfondsen (publiek)

Onder de publieke bestemmingsfondsen zijn de fondsen in beheer opgenomen. Deze middelen zijn de RUG ter beschikking gesteld met de bedoeling deze in het kader van een specifieke doelstelling te besteden.

Bestemmingsfondsen (privaat)

Onder de private bestemmingsfondsen is de cumulatieve aangroei van het eigen vermogen van de groepsmaatschappijen opgenomen. Een overzicht hiervan is onder Model E opgenomen. In de enkelvoudige jaarrekening is de cumulatieve aangroei van het eigen vermogen van de twee stichtingen die als groepsmaatschappij kwalificeren niet verwerkt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis uit het verleden, waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt en waarbij het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk zal zijn.

Werkeloosheidsbijdragen

De universiteit is eigen risicodrager voor wachtgeldverplichtingen. De voorziening werkeloosheidsbijdragen wordt op individueel niveau gevormd voor de toekomstige verplichtingen op balansdatum aan voormalige werknemers waaraan de universiteit in het kader van het wachtgeld een verplichting heeft. De voorziening wordt berekend op basis van opgaven van derden waarbij de hoogte van de voorziening is gebaseerd op de daadwerkelijke uitgaven van het afgelopen jaar. Indirect wordt hiermee rekening gehouden met de kans op werk. Tevens wordt in de voorziening rekening gehouden met de looptijd dat de RUG risico loopt over de uitkeringslasten. De mutatie in de voorziening wordt in de overige personele lasten geboekt.

Reorganisatievoorziening

De reorganisatievoorziening is op individueel niveau gevormd ter dekking van kosten welke direct verband houden met een reorganisatie. De RUG treft een voorziening indien per balansdatum een geformaliseerd reorganisatieplan aanwezig is en de reorganisatie zal worden uitgevoerd. De mutatie in de voorziening wordt in de overige personele lasten geboekt.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Eigen risico WGA
De voorziening eigen risico WGA is gevormd voor de verplichtingen voortvloeiend uit het eigenrisicodrager schap ten aanzien van de regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA), vallend onder de Wet werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). De voorziening is op individueel niveau gevormd voor medewerkers die ultimo boekjaar een WGA-uitkering ontvangen. De hoogte van de voorziening wordt bepaald o.b.v. het WIA maandloon conform beschikking van het UWV, hierbij wordt rekening gehouden met het herplaatsing-percentage en de dalende uitkering na afloop van de initiële loongerelateerde uitkering. Tevens wordt in de voorziening rekening gehouden met de looptijd dat de RUG risico loopt over de uitkeringslasten. De mutatie in de voorziening wordt in de overige personele lasten geboekt.

Eigen risicodrager ZW-flex
Ingaand 1 januari 2015 is de RUG eigen risicodrager voor de ZW-flexpremie. De hiermee samenhangende nieuwe instroomlasten draagt de RUG hierdoor zelf. In de jaarrekening is hiervoor een voorziening gevormd. De voorziening wordt vastgesteld o.b.v. de gegevens van de individuele deelnemers over de looptijd dat de RUG risico loopt over de uitkeringslasten. De hoogte van de voorziening wordt bepaald o.b.v. het dagloon conform beschikking van Raet. De voorziening eigen risicodrager ZW-flex is onderdeel van de voorziening eigen risico WGA. De mutatie in de voorziening wordt in de overige personele lasten geboekt.

Langdurig zieken
De RUG heeft, op individueel niveau, een voorziening gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. Deze inschatting wordt gemaakt door de bedrijfsartsen. Bij de waardering zijn bijdragen van derden niet van toepassing. De mutatie in de voorziening wordt in de overige personele lasten geboekt.

Jubileumvoorziening
De jubileumvoorziening wordt opgenomen tegen nominale waarde en wordt gebaseerd op de gemiddelde werkelijke lasten, op collectief niveau. De voorziening wordt berekend op basis van een tijdshorizon van 10 jaar.
In de berekening van deze voorziening is geen rekening gehouden met blijf- en sterftekansen. De mutatie in de voorziening wordt in de overige personele lasten geboekt.
Per 1 januari 2020 heeft de RUG een nieuwe jubileumregeling. In deze regeling zijn keuze-opties opgenomen. Aangezien geen historische gegevens aanwezig zijn van deze keuze-opties kan er geen betrouwbare schatting van de omvang van de verplichting op basis van de nieuwe regeling gemaakt worden. Derhalve is de voorziening ultimo boekjaar nog berekend op basis van de gemiddelde werkelijke lasten conform de oude regeling.

Verlofsparen
In periode van 2007 tot en met 2012 hebben medewerkers van 50 jaar en ouder de mogelijkheid gehad om maximaal 120 uur per jaar te sparen ten behoeve van de geleidelijke afbouw van de werktijd in de periode voorafgaand aan het pensioen (verlofspaarregeling 50+).
Met ingang van 2013 hebben medewerkers de mogelijkheid gedurende minimaal 3 en maximaal 5 jaren, naast de reguliere vakantie-uren, jaarlijks nog 72 extra vakantie-uren op te sparen voor een langdurige, aaneengesloten verlofperiode (meerjaren spaarmodel). Voor de hiermee gepaard gaande vervangingslasten (bezetting) heeft de RUG een voorziening getroffen. De voorziening wordt vastgesteld o.b.v. de gegevens van de individuele deelnemers (looptijd en salarislasten).

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

In de universitaire arbeidsvoorwaarden is opgenomen, dat medewerkers t/m 2004 onder bepaalde voorwaarden hun ADV-dagen mochten sparen om ze bij vroegtijdig vertrek op te mogen nemen. In geval van vroegtijdig vertrek loopt de bezoldiging door en zal de vervanging van deze medewerkers door de desbetreffende eenheden moeten worden geregeld. Voor de hieruit voortvloeiende financiële verplichtingen is in de jaarrekening de voorziening ADV-dagen opgenomen. De mutatie in de voorziening wordt in de overige personele lasten geboekt.

Transitievoorziening

Met ingang van 1 januari 2018 is de RUG volgens de CAO verplicht om een transitievergoeding uit te betalen.
Hiervoor is in de jaarrekening 2017 voor het eerst een voorziening opgenomen. Met ingang van 1 januari 2020 is de Wet Arbeidsmarkt in Balans in werking getreden, welke ook gevolgen heeft voor de transitievoorziening. In de berekening ultimo 2019 is daar rekening mee gehouden door het meenemen van de oproepkrachten in de voorziening en door het aanpassen van de termijn wanneer een medewerker recht heeft op een transitievergoeding. De voorziening is op individueel niveau gevormd voor medewerkers met een tijdelijk contract waarbij rekening is gehouden met de kans op verlenging van het contract. Deze kans is berekend o.b.v. gemiddelde percentage van verlengde tijdelijke contracten over de afgelopen vier jaar. De te betalen vergoeding is voorzien naar rato van het verstreken dienstverband ultimo boekjaar. De mutatie in de voorziening wordt in de overige personele lasten geboekt.

Milieurisico

De voorziening milieurisico is gevormd voor de verplichtingen voortvloeiend uit het verwijderen van aanwezige milieuvervuiling in gebouwen (asbest) op basis van de vigerende wetgeving. De berekening van de milieuvoorziening is gebaseerd op (visuele) asbestinventarisaties van de gebouwen. Deze inventarisaties zijn uitgevoerd door een gespecialiseerd extern bureau. Op basis van deze inventarisatie heeft het bureau per gebouw een inschatting gemaakt van de verwachte kosten van sanering inclusief de kosten voor projectmanagement en eindcontroles. De mutatie in de voorziening wordt in de overige lasten geboekt. De voorziening is een betrouwbare schatting waarbij een aantal onzekerheden zijn.
Het eerste aspect is de onzekere prijsontwikkeling in de bouwsector als gevolg van marktontwikkelingen. Daarnaast kunnen individuele aannemers belang hebben om bij een aanbesteding van de marktprijs af te wijken waardoor een lagere prijs wordt aangeboden om het werk gegund te krijgen. De voorziening is gebaseerd op een visuele inspectie. Bij de daadwerkelijke sanering kan de situatie anders zijn dan ingeschat. In die gevallen waarin de daadwerkelijke saneringskosten inzichtelijk zijn en deze afwijken van de gevormde voorziening, wordt de voorziening aangepast. Tot slot kan bij het bundelen van saneringsprojecten een eventueel schaalvoordeel worden behaald.

Projectvoorziening

Het UMCG O&O vormt een voorziening voor te verwachten verliezen op lopende projecten.
Verwachte verliezen op onderhanden projecten worden onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Het bedrag van het verlies wordt bepaald ongeacht of het project reeds is aangevangen, het stadium van realisatie van het project of het bedrag aan winst dat wordt verwacht op andere, niet gerelateerde projecten.

Ontmanteling cyclotron

De voorziening ontmanteling van de AGOR-Cyclotron (hierna: cyclotron) betreft de op dit moment best mogelijke schatting van in de toekomst te maken kosten voor de beëindiging (ontmanteling) van de cyclotron. In art 10.1 van de Regeling basisveiligheidsnormen stralingsbescherming (Rbs) , in samenhang met art.10.8 van het Besluit basisveiligheidsnormen stralingsbescherming (Bbs), is

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

vastgelegd dat voor cyclotrons die deeltjes met een energie van meer dan 8 Mega-elektronvolt produceren, de verplichting geldt tot het hebben van een beëindigingsplan voor dat betreffende cyclotron. Het Bbs is van kracht per 6 februari 2019. In dit beëindigingsplan dient onder meer aangegeven te worden op welke wijze er voorzien is in de financiële aspecten van de beëindiging. Met het vormen van de voorziening voldoet de universiteit aan deze wettelijke verplichting.
De voorziening is gebaseerd op een interne rapportage inclusief kostenraming van de stralingsdeskundige van de universiteit in samenwerking met de afdeling vastgoed. Vervolgens is deze interne rapportage getoetst in een second opinion door een extern bureau gespecialiseerd in nucleaire dienstverlening. Op basis van de interne rapportage en de second opinion van de externe deskundige ligt de bandbreedte van deze kostenraming tussen de € 6,6 mln. en € 16,6 mln. De bandbreedte is te verklaren door de onzekerheden in met name de hoeveelheid af te voeren beton en het aantal jaren vervalopslag. Deze onzekerheden kunnen door de universiteit op dit moment redelijkerwijs niet worden opgelost omdat deze mede afhangen van richtlijnen & ervaringscijfers die nog in ontwikkeling zijn en omdat op dit moment er geen proefboringen kunnen plaatsvinden om meer zekerheid te krijgen. Vanuit het oogpunt van volledigheid van de voorziening (voorzichtigheid) kiest de RUG ervoor om niet aan de onderkant van de bandbreedte te zitten. De bovenkant van de bandbreedte ad € 16,6 mln. is naar de onze mening (te) hoog omdat wij begrijpen dat de richting eerder is dat de ontmantelingskosten lager zullen uitvallen omdat in de richtlijnen de mogelijkheden voor hergebruik worden verruimd. Door deze ruimere mogelijkheden zal naar verwachting minder beton te hoeven worden opgeslagen. Door deze beide overwegingen is naar de mening van de RUG op dit moment de beste schatting van de ontmantelingskosten € 11,6 mln. (zijnde het rekenkundige gemiddelde van de bandbreedte).

Overige voorzieningen
De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening noodzakelijke uitgaven en verplichtingen. Indien sprake is van een afgesloten contract waarbij een negatief verschil ontstaat tussen de, na de balansdatum, te ontvangen prestatie en de door hem na de balansdatum te verrichten contractprestatie wordt voor dit negatieve verschil een voorziening opgenomen. Bij de berekening van de voorziening is rekening gehouden met de onvermijdbare kosten.

Schulden
Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Als hoofdregel geldt dat de geamortiseerde kostprijs gelijk is aan de boekwaarde van het actief verminderd met aflossingen op de hoofdsom en vermeerderd of verminderd met de via de effectieve-rentemethode bepaalde cumulatieve amortisatie van het verschil tussen het bedrag bij eerste verwerking (inclusief transactiekosten) en het aflossingsbedrag.

3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen
De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Opbrengsten

Verantwoording van opbrengsten uit de levering van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten in de staat van baten en lasten in het boekjaar verantwoord waarop de toekenning betrekking heeft.

Collegegelden

Ontvangen collegegelden worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben, waarbij ervan uitgegaan is dat reguliere onderwijs- en onderzoekstaken gelijkmatig over het studiejaar zijn gespreid.

Subsidies

De RUG maakt gebruik van exploitatiesubsidies en incidenteel van investeringssubsidies. Subsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het boekjaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt.

Royalty's

Royalty's worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt volgens het toerekening beginsel in overeenstemming met de inhoud van de overeenkomst, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

Rente

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de winst-en-verliesrekening verwerkt rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

Lasten

Personele lasten

Salarissen en sociale lasten (inclusief pensioenafdrachten) worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De Rijksuniversiteit Groningen heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en er worden op verplichte of contractuele basispremies betaald door de Rijksuniversiteit Groningen. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats.

De dekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP bedraagt per 31 december 2019 97,8%. De financiële positie per 31-12-2019 van het ABP is door De Nederlandsche Bank als onvoldoende beoordeeld, de dekkingsgraad zou minimaal 128% moeten zijn. Het ABP moet hiervoor een herstelplan indienen bij De Nederlandsche bank. In januari 2020 bedroeg de dekkingsgraad van het ABP 94,1%.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

De verschuldigde premies over het lopende boekjaar worden als last verantwoord in de staat van baten en lasten. Voor zover de verschuldigde premie nog niet is voldaan wordt deze als verplichting op de balans opgenomen. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen
Over materiële vaste activa wordt vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.
Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met een restwaarde of schattingswijzigingen die op balansdatum worden verwacht. Van wijzigingen in de levensduur is sprake als een actief eerder buitengebruik wordt gesteld. Boekwinsten en verliezen worden verwerkt in het jaar van realisatie.

Belastingen
De kernactiviteiten van de RUG bestaan voor meer dan 90% uit bekostigde onderwijs- en onderzoeksactiviteiten en deze activiteiten worden voor meer dan 70% gefinancierd door publieke middelen, wettelijk collegegeld of lesgelden of bijdragen van algemeen nut beogende instellingen waarvoor geen (dan wel marginale) contractuele tegenprestatie wordt gevraagd. De RUG voldoet dus aan de activiteiten-en de bekostigingseis en komt daarmee in aanmerking voor de vrijstelling voor de vennootschapsbelasting. In de jaarrekening is deze vrijstelling toegepast.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten
Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Dividenden
Te ontvangen dividenden van deelnemingen worden verantwoord zodra de RUG het recht hierop heeft verkregen.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

4. Financiële instrumenten en risicobeheersing

De RUG hanteert geen financiële (handels)instrumenten binnen haar bedrijfsvoering anders dan de reguliere debiteuren en crediteuren.
De RUG heeft geen exposure met betrekking tot financiële risico's bij:

- prijsrisico's bij waardering van effecten (financiële vaste activa)
- valuta termijncontracten
- concentratie van rente-, krediet-, en kasstroomrisico's bij openstaande handelsvorderingen
- bancaire kredietfaciliteiten

De RUG is voornamelijk werkzaam in Nederland en de Europese Unie, beperkt worden er wel bestellingen gedaan van specialistische wetenschappelijke apparatuur in vreemde valuta. Hierbij wordt geen gebruik gemaakt van valutatermijncontracten.

De liquide middelen staan uit bij financiële instellingen die minimaal een A-rating hebben.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1.1.2 Materiële vaste activa

	1.1.2.1 Gebouwen	1.1.2.2 Terreinen	1.1.2.3 Inventaris en app.	1.1.2.5 Projecten in uitvoering	Totaal
Stand per 1 januari 2019					
Verkrijgingsprijs	809.226,2	6.271,8	101.423,8	45.863,4	962.785,2
Cum. Afschrijvingen en waardeverminderingen	-466.296,8	0,0	-52.362,3	0,0	-518.659,1
Boekwaarden	342.929,3	6.271,8	49.061,5	45.863,4	444.126,1
Mutaties					
Investeringen	0,0	0,0	16.713,0	51.350,1	68.063,1
Desinvesteringen	-33,0		-8.276,7		-8.309,7
Afschrijvingen	-23.996,0		-11.638,3		-35.634,4
Reclassificatie projecten in uitvoering	22.775,7	326,4		-23.102,1	0,0
Afschrijvingen desinvesteringen	33,0		8.276,7		8.309,7
	341.709,0	6.598,1	54.136,1	74.111,4	476.554,8
Stand per 31 december 2019					
Verkrijgingsprijs	831.969,0	6.598,1	109.860,0	74.111,4	1.022.538,5
Cum. Afschrijvingen en waardeverminderingen	-490.259,9	0,0	-55.723,9	0,0	-545.983,8
Boekwaarden	341.709,0	6.598,1	54.136,1	74.111,4	476.554,8

Toelichting

> De verkrijgingsprijs en de cumulatieve afschrijvingen per 1 januari 2019 in de kolommen Gebouwen en Inventaris & Apparatuur zijn verlaagd ten opzichte van de stand per 31-12-2018 zoals opgenomen in de jaarrekening 2018. Dit komt door het niet tijdig verwijderen van activa waarvan de boekwaarde per 31-12-2018 reeds nihil was. Dit heeft geen effect op de boekwaarde per 01-01-2019.
> De bedragen in de kolom Reclassificatie projecten in uitvoering zijn mutaties van gereedgekomen projecten;
> Er zijn geen beperkingen op het eigendom van bovenstaande materiele vaste activa.
> De verantwoorde desinvesteringen hebben volledig betrekking op buiten-gebruik-stellingen.

Voor de aanwezige milieurisico's zoals asbest in gebouwen wordt verwezen worden naar de gevormde milieuvoorziening. Zie hiervoor toelichting 2.2.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

1.1.3 Financiële vaste activa

		Deelname %	Boekwaarde per 01/01/2019	Investeringen 2019	Desinvesteringen 2019	Resultaat 2019	Mutatie voorziening 2019	Overige mutaties 2019	Boekwaarde per 31/12/2019
1.1.3.2	Overige deelnemingen								
	- Zernike Seed Fund B.V. - Groningen	32%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	- Stichting GN-IX - Groningen	nvt	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0
	- Univ. Groningen NW Germany Gmbh - Papenburg (Dld)	100%	21,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	21,3
	- LOFAR CV - Dwingeloo	11%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	- Overige rechtspersonen Participaties/deelnemingen van RUG Houdstermaatsch. en van Stichting AOG	0 - 100%	7.363,5	218,2	-254,9	742,4	29,9	-500,0	7.599,2
			7.390,8	218,2	-254,9	742,4	29,9	-500,0	7.626,4

De deelneming Zernike Seed Fund BV ad € 453,8 was per 31-12-2018 volledig afgewaardeerd.
In 2019 is het Zernike Seed Fund BV ontbonden en zijn de deelneming en de voorziening afgeboekt naar € 0.
De RUG heeft het belang in LOFAR CV, ad k€ 10, in 2015 volledig afgewaardeerd.
De RUG loopt hierin geen risico met betrekking tot rente-, kasstroom- en liquiditeitsrisico.

			Beleggingen per 01/01/2019	Toevoeging 2019	Opname 2019	Beleggingen per 31/12/2019
1.1.3.7	Effecten					
1.1.3.7.4	Overige effecten	Deposito's	21.500,0	0,0	0,0	21.500,0
			21.500,0	0,0	0,0	21.500,0

Effecten betreffen vast renderende liquide middelen met een looptijd > 1 jaar.
De geamortiseerde kostprijs is gelijk aan de nominale waarde.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

		Uitstaande leningen u/g 01/01/2019	Verstrekte leningen 2019	Aflossingen / afwikkeling 2019	Uitstaande leningen u/g 31/12/2019	Rente-percentage	Resterende looptijd in jaren
1.1.3.8	Overige vorderingen						
	- GSZ Mayday	138,1	0,0	0,0	138,1	0,0%	onbepaald
	- GSZ Mayday	31,7	0,0	-1,7	30,0	4,0%	15
	- Stichting Behoud Groene Hortus	1.520,7	0,0	-10,0	1.510,7	0,0%	> 1
	- Stichting Behoud Groene Hortus (achtergesteld)	124,8	0,0	0,0	124,8	0,0%	> 1
	- UNICA installatie groep B.V.	2.759,4	0,0	-539,1	2.220,2	0,0%	5
	- Stichting Infoversum	54,6	0,0	0,0	54,6	2,5%	>1
	- Diverse vorderingen van RUG Houdstermaatschappij B.V.	976,0	347,2	-283,9	1.039,3	div.	
		5.605,4	347,2	-834,8	5.117,8		

		Saldo per 01/01/2019	Dotatie 2019	Vrijval 2019	Onttrekking 2019	Saldo per 31/12/2019
	Af: Voorziening FVA					
	Leningen aan rechtspersonen	1.870,0	0,0	0,0	-11,7	1.858,3
		1.870,0	0,0	0,0	-11,7	1.858,3

Dit betreffen vorderingen op deelnemingen met een looptijd > 1 jaar.
Ten aanzien van de uitstaande vordering op Mayday is een zekerheid gesteld. Amortisatie is niet toegepast bij de leningen met een rentepercentage van 0%. Het financiële effect hiervan is k€ 305 o.b.v. een disconteringsvoet van 1,7%.

De vrijval van de voorziening komt overeen met de aflossingen op de leningen.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

VLOTTENDE ACTIVA

1.2.1 Voorraden

		31/12/2019	31/12/2018
1.2.1.2	Verkrijgingsprijs gebruiksgoederen		
	Magazijn voorraden	665,8	528,7
		665,8	528,7

Er is slechts in beperkte mate sprake van incourante voorraden, waardoor het niet noodzakelijk is om hiervoor waarde-correctie uit te voeren.

1.2.2 Vorderingen

		31/12/2019		31/12/2018	
1.2.2.1	Debiteuren	8.057,3		8.495,5	
	Nog te factureren baten	73,6		0,0	
	Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	-367,6		-410,5	
			7.763,3		8.085,1
1.2.2.2	Vorderingen op OCW/EZ				
	Nog te ontvangen subsidies		7,6		36,3
	Kasbeperkingen		361,0		701,8
1.2.2.6	Vorderingen op personeel		56,1		88,3
1.2.2.7	Vorderingen op studenten/ deelnemers / cursisten		235,0		149,4
1.2.2.10	Overige vorderingen				
	Nog te ontvangen baten	37.290,4		50.845,3	
	Overige vorderingen	57.675,4		59.904,3	
			94.965,8		110.749,6
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten		9.123,7		6.654,9
1.2.2.15	Overige overlopende activa		150,3		166,3
			112.662,8		126.631,5

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:

	2019	2018
Stand per 1 januari 2019	410,5	371,1
Onttrekking	-76,6	-67,8
Dotatie	33,7	107,2
Stand per 31 december 2019	367,6	410,5

De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.
Onder de Overige vorderingen is de post Werkkapitaal van UMCG O&O opgenomen ad k€ 57.551 (vorig jaar: k€ 59.794). Feitelijk betreft dit een vordering op het AZG.

1.2.4 Liquide middelen

		31/12/2019		31/12/2018	
1.2.4.1	Kasmiddelen		13,2		24,2
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen				
	Tegoeden op bankrekeningen (algemeen)	39.143,9		14.724,7	
	Deposito's (<= 1 jaar)	26.000,0		66.000,0	
	Rekening-courant	210.367,2		221.945,2	
	Geconsolideerde instellingen	2.896,4		1.438,9	
			278.407,5		304.108,8
			278.420,7		304.133,0

- Liquide middelen bestaan uit kasgelden, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd van één jaar of korter en staan ter vrije beschikking aan de instelling;
- Rekening courant omvat het banksaldo van de Rijkshoofdboekhouding en betalingen onderweg;
- Geconsolideerde instellingen omvat de banksaldi van de deelnemende partijen;
- De debetlimiet bij het Ministerie van Financiën bedraagt € 33,5 miljoen;
- De intradaglimiet bij de ABN-AMRO Bank bedraagt € 100 miljoen.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

PASSIVA

2.1 Eigen vermogen

		Saldo per 31/12/2018	Resultaat 2019	Overige mutaties 2019	Saldo per 31/12/2019
2.1.1.1	Algemene reserve	562.908,9	-3.718,5	7.089,5	566.280,0
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	38.111,2	0,0	-7.089,5	31.021,6
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	-1.524,9	150,8	0,0	-1.374,1
2.1.1.4	Bestemmingsfonds (publiek)	983,2	18,3	0,0	1.001,5
2.1.1.5	Bestemmingsfonds (privaat)	4.630,8	2.504,4	-500,0	6.635,3
	Totalen	605.109,2	-1.044,9	-500,0	603.564,3

Conform de RJ richtlijnen is hieronder ter vergelijking het verloopoverzicht van vorig jaar opgenomen:

		Saldo per 31/12/2017	Resultaat 2018	Overige mutaties 2018	Saldo per 31/12/2018
2.1.1.1	Algemene reserve	574.387,3	-383,1	-11.095,3	562.908,9
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	26.149,0	0,0	11.962,2	38.111,2
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	186,6	-919,6	-792,0	-1.524,9
2.1.1.4	Bestemmingsfonds (publiek)	1.065,4	-82,2	0,0	983,2
2.1.1.5	Bestemmingsfonds (privaat)	4.131,1	574,6	-74,9	4.630,8
	Totalen	605.919,4	-810,2	0,0	605.109,2

Bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het CvB is aangebracht.
Bestemmingsfondsen zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door derden is aangebracht.

- 2.1.1.2 De bestemmingsreserve (publiek) is gevormd ten behoeve van het lopend experiment promotiestudenten.
- 2.1.1.3 De bestemmingsreserve (privaat) is bestemd ter dekking van private activiteiten.
- 2.1.1.4 Het bestemmingsfonds (publiek) omvat fondsen in beheer
- 2.1.1.5 Het bestemmingsfonds (privaat) omvat het vermogen van de verbonden partijen.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

2.2 Voorzieningen

		Saldo per 31/12/2018	Dotaties 2019	Ont-trekkingen 2019	Vrijval 2019	Reclassi-ficatie 2019	Saldo per 31/12/2019	Kortlopende deel <1 jaar	Langlopende deel >1jaar
2.2.1	Personele voorzieningen								
2.2.1.1	Sociaal beleid en reorganisaties	1.181,8	331,7	-190,3	36,6	-610,6	749,1	155,7	593,3
2.2.1.1	Transitievoorziening	1.831,0	2.141,5	-812,3	0,0	0,0	3.160,2	1.824,6	1.335,6
2.2.1.2	Verlofsparen	3.370,3	466,6	-267,6	-690,0	0,0	2.879,2	543,7	2.335,5
2.2.1.3	Eigen risico WGA	1.990,2	950,0	-582,1	-545,0	0,0	1.813,1	576,2	1.236,9
2.2.1.4	Jubileumvoorziening	4.950,0	467,9	-487,9	0,0	0,0	4.930,0	493,0	4.437,0
2.2.1.5	Werkeloosheidsbijdragen	4.462,8	1.958,4	-2.426,9	0,0	610,6	4.604,9	2.064,4	2.540,5
2.2.1.6	Langdurig zieken	1.260,7	930,7	-203,8	-980,2	0,0	1.007,3	1.152,8	-145,5
		19.046,8	7.246,8	-4.970,9	-2.178,7	0,0	19.143,9	6.810,4	12.333,5
2.2.4	Overige voorzieningen								
	Milieurisico	12.213,3	0,0	-531,1	607,5	0,0	12.289,8	1.000,0	11.289,8
	Projectvoorziening	3.455,3	0,0	-334,0	-3.121,3	0,0	0,0	0,0	0,0
	Ontmanteling cyclotron	11.600,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11.600,0	0,0	11.600,0
	Overig	13.500,0	0,0	-3.500,0	-500,0	0,0	9.500,0	2.375,0	7.125,0
		40.768,6	0,0	-4.365,1	-3.013,8	0,0	33.389,8	3.375,0	30.014,8
	Totalen	59.815,4	7.246,8	-9.336,0	-5.192,5	0,0	52.533,6	10.185,4	42.348,2

2.4 Kortlopende schulden

		31/12/2019	31/12/2018
2.4.4	OCW/EZ	35,8	35,8
2.4.7	Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen projecten	7.713,2	6.717,6

Onderstaand is de stand van de onderhanden projecten (OHP) en de gedeclareerde termijnen opgenomen:

		31/12/2019			31/12/2018		
		Onder-handen projecten	Gedecla-reerde termijnen	Saldo	Onder-handen projecten	Gedecla-reerde termijnen	Saldo
	OHP > termijnen	-16.769,0	13.583,0	-3.186,0	-21.730,8	17.600,6	-4.130,2
	OHP < termijnen	-19.731,3	30.630,5	10.899,2	-20.013,8	30.861,6	10.847,9
	Totaal	-36.500,3	44.213,5	7.713,2	-41.744,6	48.462,2	6.717,6
2.4.8	Crediteuren			6.688,2			10.637,5
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen						
	- Loonheffing		15.973,3			15.280,3	
	- Omzetbelasting		1.302,1			1.474,8	
				17.275,4			16.755,0
2.4.10	Schulden ter zake van pensioenen			4.617,8			4.164,5
2.4.11	Schuld ter zake van werk voor derden			1.716,0			1.546,8
2.4.12	Overige kortlopende schulden			17.286,7			21.174,2
2.4.13	Vooruit ontvangen college-, les- en examengelden			33.388,0			31.351,9
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW/ EZ			1.956,8			2.116,4
2.4.16	Vooruit ontvangen bedragen			120.034,0			115.327,3
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen						
	- Vakantietoelage		10.821,4			10.207,1	
	- Reservering vakantiedagen		22.047,3			21.804,0	
				32.868,8			32.011,1
2.4.19	Overige overlopende passiva						
	- Profileringsfonds		292,5			300,0	
	- Overige		719,0			982,7	
				1.011,5			1.282,7
				244.592,2			243.120,9

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

MODEL G Overzicht geoormerkte doelsubsidies OCW

(bedragen x € 1.000)

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing		de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
	Kenmerk	Datum	geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
PleitVRij	OO18-18	23/04/2018		X

G2 Subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Subsidie ontvangsten tot en met verslagjaar	Overige ontvangsten	Eigen bijdrage	Totale kosten per 31/12/2019	Saldo per 31/12/2019
	Kenmerk	Datum						
Begeleiding start Leraren BSL	804AO-46192	19/12/2013	400,0	400,0			-364,2	35,8
Professionalisering van beginnende leraren in het noorden van Nederland (INO)	804AO-42807	13/05/2013	1.501,1	1.501,1	2,8	32,5	-1.536,4	0,0
Landelijk onderzoek naar inductie effecten (LONIE)	804AO-46949	21/11/2013	3.054,6	2.932,6		0,5	-2.933,1	0,0
			4.955,7	4.833,7	2,8	33,0	-4.833,7	35,8

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Niet uit de balans blijkende vorderingen en/of verplichtingen

Wetenschappelijke boekwerken

De waardebepaling van de in bezit zijnde wetenschappelijke boekwerken is afhankelijk van verschillende waarde factoren en niet betrouwbaar te schatten. De wetenschappelijke boekwerken zijn derhalve niet in de balans verwerkt.

Meerjarige financiële verplichtingen

Er zijn investeringsverplichtingen aangegaan voor een bedrag van k€ 243.102,3

De volgende meerjarige verplichtingen zijn aangegaan (bedragen in k€):

	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Personeelslasten	1.921,5		
Huur	2.426,3	3.461,7	3.265,0
Energie en water	4.142,5	9.692,2	
Schoonmaakkosten	1.629,4		
Overige huisvestinglasten	5.814,2	24.348,7	18.785,7
Inventaris en apparatuur	1.381,0	2.762,1	
Telecommunicatie en Informatietechnologie	4.607,4	2.484,0	
Reis- en verblijfkosten	2.358,9	5.897,4	
Leaseverplichtingen	2.000,1	4.500,3	
Overige lasten	1.709,7	6.838,6	5.129,0
	27.991,1	59.984,8	27.179,6

Overige niet verwerkte verplichtingen

Concessieovereenkomst inclusief detacheringscontract

Medewerkers in vaste dienst van de RUG van de afdeling F&D worden per 1-1-2018 gedetacheerd bij de leverancier Beijk obv Europese aanbesteding. Maandelijks worden de afgesproken loonkosten bij Beijk in rekening gebracht door de RUG. In het contract is opgenomen dat medewerkers die langer ziek zijn dan twee weken niet door de RUG mogen worden gefactureerd aan Beijk.

Garantstelling huurstroom

M.i.v. 1 september 2018 staat de RUG samen met de Hanzehogeschool Groningen garant voor een minimale huurstroom per jaar op het door een derde partij geëxploiteerde project studentenhuisvesting op het voormalige Suikerunieterrein te Groningen. De looptijd van deze garantstelling is 10 jaar.

Risico's als gevolg van aardbevingen

De gaswinning uit het Groningenveld zal volgens kabinetsbesluit (mrt-2018) middels een fasegewijze afbouw worden afgebouwd tot uiteindelijk nul. Het kabinet heeft met brief d.d. 10 september 2019 laten weten dat de gaswinning sneller wordt afgebouwd dan het oorspronkelijk basispad dat is afgesproken d.d. maart 2018. Mogelijkerwijs is de groninger gaswinning medio 2022 reeds nihil. Daarmee neemt het veiligheidsrisico op aardbevingen en bevingsschade substantieel af. De bouwregelgeving is ondanks de versnelde afbouw

onveranderd en dat betekent nog steeds dat vanaf 2023 geen beoordeling op aardbevingsrisico meer hoeft plaats te vinden. Het uitgangspunt van dit beleid is dat met het dichtdraaien van de gaskraan het risico op aardbevingen in korte tijd dan ook substantieel zal afnemen. Voor de drie campusgebieden van de RUG betekent dit dat vanaf 2023 (t3) geen beoordeling op aardbevingsbelasting meer plaats zou hoeven te vinden. Voor de Feringa Building dat in de tussentijd gerealiseerd wordt, zijn afspraken gemaakt met de NAM over de vergoeding van de meerkosten. Deze afspraken zijn vastgelegd in een Vaststellingsovereenkomst (VOK).

De aardbevingsproblematiek is een integraal onderdeel van het vastgoedbeleid- en uitvoering van de RUG. In 2017 is de inventarisatie van de Potentieel Hoog Risico Bouw Elementen (PHRBE's) per gebouw afgerond. De aanpak van de PHRBE's is onderdeel van de versterkingsopgave van de stad Groningen welke valt onder de verantwoordelijk van de Nationaal Coördinator Groningen (NCG). De versterkingsopgave in Groningen is sterk vertraagd en de focus van de NCG is gericht op de problematiek in het kernrisicogebied en niet op Groningen Stad. Het ligt niet in de lijn van de verwachting dat de NCG zich in de periode van 2021 - 2023 zal richten op de versterkingsopgave van de Stad. Van een aantal elementen is vastgesteld dat deze versterkt moeten worden. De door de RUG te maken kosten hiervoor zullen, na akkoord door de NCG, worden vergoed.

Overig

In het kader van een mogelijke integriteitsschending heeft de RUG beslag laten leggen op de bankrekening van een derde partij (Stichting) en tegen deze partij een vordering ingesteld.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

Bedragen x € 1.000

3. BATEN

		Rekening 2019		Begroting 2019		Rekening 2018	
3.1	**Rijksbijdragen**						
3.1.1	Rijksbijdrage OCW/EZ						
3.1.1.1	- Rijksbijdrage OCW (sector WO)		515.435,1		510.591,2		494.160,1
3.1.2	Overige subsidies OCW/EZ						
3.1.2.1	Overige subsidies OCW		454,3		201,9		654,6
3.1.3	Inkomensoverdracht van rijksbijdragen						
3.1.3.2	- Academische Ziekenhuizen		-96.689,9		-94.656,9		-96.506,6
	Totaal Rijksbijdrage OCW/EZ		419.199,5		416.136,2		398.308,2
3.3	**Wettelijke college-/ cursus- / examengelden**		0,0		0,0		0,0
3.3.4	Collegegelden sector WO (in huidig boekjaar rekening gebracht collegegeld)		76.029,3		68.300,0		69.134,4
	Onderwijsverplichtingen (vooruit gefactureerde collegegelden)		-33.901,0		0,0		-31.052,3
	Vrijval onderwijsverpl. (vooruit gefact. coll.gelden vorig collegejaar)		31.085,2		0,0		30.119,5
	Totaal Collegegelden		73.213,4		68.300,0		68.201,5
3.4	**Baten werk in opdracht van derden**						
3.4.1	Contract onderwijs						
3.4.1.1	- Faculteiten		7.713,4		9.448,5		8.195,0
3.4.2	Contractonderzoek						
3.4.2.1	- Internationale organisaties						
	- Europese Unie	35.931,9		38.329,6		28.369,6	
3.4.2.2	- Nationale overheden	21.874,6		25.783,3		22.586,2	
3.4.2.3	- NWO	37.507,0		39.875,4		36.202,9	
3.4.2.4	- KNAW	581,3		109,1		224,9	
3.4.2.5	- Overige non-profit organisaties	19.813,4		20.252,7		21.053,4	
3.4.2.6	- Bedrijven	17.143,4		15.024,7		17.209,1	
			132.851,6		139.374,9		125.646,1
3.4.5	Overige baten in opdracht van derden		6.729,2		16.267,5		9.662,6
	Totaal baten werk i.o.v. derden		147.294,2		165.090,9		143.503,6

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

In de baten werk in opdracht van derden zijn geen subsidies opgenomen waarover een discussie loopt met de subsidieverstrekker over goedkeuring van de subsidie. De RUG ontvangt grotendeels exploitatiesubsidies. Een fors kleiner aandeel betreft daadwerkelijke opdrachten van derden, de zgn. OHW projecten. Deze baten bevinden zich m.n. onder regel 3.4.2.6 Bedrijven en 3.4.5 Overige baten in opdracht van derden.

		Rekening 2019		Begroting 2019		Rekening 2018	
3.5	**Overige baten**						
3.5.1	Opbrengst verhuur		2.747,8		1.714,0		2.654,2
3.5.10	Overige baten						
	- Cursussen, congressen en symposia	4.717,1		3.713,5		3.944,4	
	- Bedrijfsmatige diensten	23.901,4		23.041,2		25.053,0	
	-Overige incidentele inkomsten	26.848,7		33.690,4		28.344,8	
			55.467,2		60.445,1		57.342,2
	Totaal overige baten		58.215,0		62.159,1		59.996,4
	Totaal baten		697.922,1		711.686,2		670.009,8

De overige incidentele baten bestaan voornamelijk uit; teruggave btw a.g.v pro rata, baten sportcentrum, SEO middelen, opbrengsten summerschools, ontvangsten uit Ubbo Emmius Fonds en subsidie provincie Friesland.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

4. LASTEN

		Rekening 2019		Begroting 2019		Rekening 2018	
4.1	Personeelslasten						
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten *)						
4.1.1.1	- Lonen en salarissen	362.949,4		366.900,7		346.924,3	
4.1.1.2	- Sociale lasten	42.731,2		41.257,4		39.008,0	
4.1.1.5	- Pensioenpremies	55.565,1		56.429,6		49.729,9	
			461.245,7		464.587,6		435.662,2
4.1.2	Overige personele lasten						
4.1.2.1	- Mutatie personele voorzieningen	5.148,7		262,0		3.240,2	
4.1.2.2	- Lasten personeel niet in loondienst	18.920,1		6.407,1		15.103,3	
4.1.2.3	- Overige personele lasten	5.894,6		7.910,5		1.615,8	
			29.963,4		14.579,6		19.959,3
4.1.3	Ontvangen vergoedingen		-1.780,5		0,0		-1.141,1
	Totaal personele lasten		489.428,6		479.167,2		454.480,4

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt in 2019 6.318 fte (2018: 6.115 fte)

Gemiddeld aantal werknemers naar categorie in fte.

	2019	2018
WP	3.667,5	3.567,3
OBP	2.650,8	2.547,2
Groepsmaatschapijen	-	-
	6.318,2	6.114,5

Het aantal werknemers in dienst van de RUG dat werkzaam is buiten Nederland is 0,3 fte (2018: 1,0 fte).

*) De personele lasten voor het UMCG O&O worden door de UMCG-salarisadministratie doorbelast.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

		Rekening 2019		Begroting 2019		Rekening 2018	
4.2	**Afschrijvingen**						
4.2.2	Materiële vaste activa	35.634,4		37.619,2		36.247,8	
	Totaal afschrijvingen		35.634,4		37.619,2		36.247,8
4.3	**Huisvestingslasten**						
4.3.1	Huur	4.322,4		3.373,2		5.202,7	
4.3.2	Verzekeringen	546,9		574,6		521,5	
4.3.3	Onderhoud	17.962,3		12.231,5		15.115,5	
4.3.4	Energie en water	8.721,1		9.788,8		8.667,3	
4.3.5	Schoonmaakkosten	6.700,4		6.696,5		6.464,2	
4.3.6	Belastingen en heffingen	3.161,3		3.666,3		3.419,0	
4.3.8	Overige huisvestinglasten	2.241,8		7.519,3		1.121,3	
	Totaal Huisvestingslasten		43.656,2		43.850,2		40.511,4
4.4	**Overige lasten**						
4.4.1	Administratie- en beheerslasten		3.982,2		1.230,2		1.578,0
4.4.2	Inventaris en apparatuur						
	- Inventaris en apparatuur	7.597,2		908,4		7.448,9	
	- Overig	12.731,9		9.755,3		12.199,6	
			20.329,1		10.663,7		19.648,4
4.4.4	Mutatie overige voorzieningen		-2.993,0		0,0		12.617,3
4.4.5	Overige						
	- Telecommunicatie en Informatietechnologie	9.987,0		14.376,6		8.308,8	
	- Reis- en verblijfkosten	15.437,0		12.715,9		13.939,6	
	- Publiciteit, representatie en subsidies	15.072,7		15.100,6		15.808,3	
	- Specifieke kosten onderwijs & onderzoek	43.394,3		52.367,0		40.044,9	
	- Advieskosten en vergoeding dienstverlening	5.825,4		7.994,6		10.328,9	
	- Overige	21.904,9		43.077,5		18.057,8	
			111.621,4		145.632,2		106.488,5
	Totaal overige lasten		132.939,7		157.526,1		140.332,3
	Totaal lasten		701.658,8		718.162,7		671.571,9

Toelichting
De post specifieke kosten onderwijs & onderzoek bestaat voornamelijk uit kosten voor laboratorium- en onderzoeksapparatuur, projectkosten, kosten voor affiliaties UMCG O&O en kosten voor promotiestudenten.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

	Rekening 2019			Rekening 2018		
Uitsplitsing accountantslasten	EY	KPMG	Totaal	EY	KPMG	Totaal
Honorarium onderzoek jaarrekening	436,84	181,2	618,0	382,8	204,65	587,42
Honorarium andere controleopdrachten	205,79	11,6	217,4	86,8	38,59	125,37
Honorarium fiscale adviezen	89,97	-	90,0	-	0,00	-
Honorarium andere niet-controlediensten	29,69	59,4	89,1	31,8	0,00	31,79
Accountantslasten	762,3	252,2	1.014,5	501,3	243,2	744,6

De in het boekjaar ten laste van de rechtspersoon gebrachte totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening, andere controleopdrachten, fiscale adviezen en andere niet-controlediensten hebben betrekking op de werkzaamheden welke gedurende het boekjaar zijn verricht.

6. Financiële baten en lasten

		Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
6.1.1	Rentebaten	154,5	0,0	185,7
6.2.1	Rentelasten	0,0	0,0	0,0
	Saldo financiële baten en lasten	154,5	0,0	185,7

De daling van de rentebaten is met name te verklaren door de dalende rente op deze uitstaande tegoeden.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

8. Resultaat deelnemingen

	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
Resultaat UGNWG GmbH	0,0	0,0	-1,0
Resultaat deelneming AOG Holding B.V.	648,0	0,0	226,0
Resultaat deelnemingen RUG Houdstermaatschappij	1.889,3	0,0	341,2
Saldo resultaat deelnemingen	2.537,3	0,0	566,2

RECAPITULATIE Staat van baten en lasten

	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
Baten en lasten bedrijfsvoering			
Baten	697.922,1	711.686,2	670.009,8
Lasten	701.658,8	718.162,7	671.571,9
Saldo baten en lasten	-3.736,7	-6.476,5	-1.562,1
Financiële baten en lasten			
Saldo financiële baten en lasten	154,5	0,0	185,7
Resultaat deelnemingen			
Saldo resultaat deelnemingen	2.537,3	0,0	566,2
Exploitatieresultaat	-1.044,9	-6.476,5	-810,2

Voorstel bestemming saldo staat van baten en lasten

Bedragen x € 1.000

Het geconsolideerde resultaat ad k€ -1.044,9 is voor k€ 2.655,2 gerealiseerd vanuit private activiteiten (de groepsmaatschappijen van de RUG). Voorgesteld wordt om dit resultaat toe te voegen aan de private bestemmingsreserve en aan het private bestemmingsfonds.
Voorgesteld wordt het geconsolideerde resultaat ad k€ -1.044,9 derhalve als volgt te verdelen:

Toevoeging algemene reserve	-3.718,5
Toevoeging aan bestemmingsreserve (publiek)	0,0
Toevoeging aan bestemmingsreserve (privaat)	150,8
Toevoeging aan bestemmingsfonds (publiek)	18,3
Toevoeging aan bestemmingsfonds (privaat)	2.504,4
Geconsolideerde resultaat	-1.044,9

RUG heeft geen statuten maar is een op de WhW gebaseerde rechtspersoon. Er zijn dus geen bijzondere statutaire bepalingen inzake de resultaatbestemming.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Gebeurtenissen na balansdatum

De uitbraak van Covid-19 heeft zich in 2020 razendsnel ontwikkeld. Maatregelen die door diverse overheden zijn genomen, waaronder de RIVM, om het virus in te perken hebben invloed gehad op de onderwijs- en onderzoeksactiviteiten en op de hiermee samenhangende ondersteunende activiteiten van de RUG:

- Zeer beperkte openstelling van de gebouwen;
- Aanbieden van onderwijs en toetsing op afstand voor het lopende collegejaar;
- Veel van het wetenschappelijk onderzoek aan de RUG ondervindt ontegenzeglijk hinder, vooral in laboratoria wegens de zeer beperkte openstelling;
- Alle activiteiten en evenementen zijn tot en met 1 juni 2020 tot een absoluut minimum beperkt;
- Promotieplechtigheden vinden online plaats.

De financiële gevolgen van bovengenoemde beperkende maatregelen op de balans en het resultaat van de RUG voor het boekjaar 2019 zijn ons inziens beperkt. Wat de effecten zullen zijn voor 2020 en verder is thans nog niet met zekerheid te kwantificeren. Wij werken daarom momenteel diverse scenario's uit waarbij wij de gevolgen doorrekenen. Wij houden hierbij bijvoorbeeld rekening met een afname van de baten wegens terugloop in het aantal buitenlandse studenten en additionele kosten wegens vertraging in het wetenschappelijk onderzoek. De VSNU onderhoudt nauw contact met de RUG en andere Nederlandse universiteiten en inventariseert de consequenties waarna afstemming plaatsvindt met de betrokken ministeries en belangrijke financiers van onderzoek.

De impact van de Covid-19-crisis op de financiële positie van de RUG is afhankelijk van de duur. Wij verwijzen tevens naar paragraaf 8 van het bestuursverslag (continuïteitsparagraaf).

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

MODEL E OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Bedragen x € 1.000

In de richtlijnen voor de opstelling van de jaarrekening geeft de Minister aan, dat de rechtspersoon die tezamen met de universiteit
> een economische eenheid vormen en
> onder de gemeenschappelijke leiding van de economische eenheid staan en
> de gemeenschappelijke leiding heeft beslissende zeggenschap over de rechtspersoon in kwestie,
> in de jaarrekening dienen te worden geconsolideerd.

De gegevens van de meerderheidsdeelnemingen en verbonden partijen met beslissende zeggenschap zijn ontleend aan de definitieve jaarrekeningen 2018 van de betreffende deelnemingen.

Bij de RUG betreffen het de navolgende rechtspersonen:

Meerderheidsdeelneming

	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31/12/2018	Omzet 2018	Resultaat 2018	Deelname percentage
Applied NanoSystems (KvK 02067460) Verklaring art. 2:403 BW: nee Geconsolideerd: ja	BV	Groningen	4	-3,8	0,0	13,0	100%
RUG Houdstermaatschappij (KvK 02058154) Verklaring art. 2:403 BW: nee Geconsolideerd: ja	BV	Groningen	4	5.501,5	0,0	289,6	100%
University of Groningen North West Germany GmbH Verklaring art. 2:403 BW: nee Geconsolideerd: nee	GmbH	Papenburg (DI)	4	21,3	0,0	-1,0	100%

Toelichting
De RUG Houdstermaatschappij B.V. heeft ultimo 2019 belangen in de volgende ondernemingen:

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Ondernemingen	Belang	Kernactiviteiten
AGILeBiotics B.V	17,3%	Ontwikkelen van antibiotica
Angteq B.V.	15,0%	Pharmaceutisch en diagnostisch advies en onderzoek
Biorion Technologies B.V.	8,4%	Drug delivery systeem
GnTel B.V.	8,2%	Telecommunicatie diensten
KNN Groep B.V.	20,0%	Advies Milieu en economie
Nederland Rusland Centrum B.V.	45,0%	Begeleiding bilaterale contacten
Noord Tech Venture CV	3,3%	Investeren in kansrijke technologiebedrijven
PolyVation B.V.	49,0%	Polymer producten voor medische sector
Pro Facto B.V.	6,0%	Bestuurskundig en juridisch advies
UC Promotion Groningen CV	33,3%	Onderzoeken opleiding bewegingswetenschappen
RUG UMCG investeringen B.V.	50,0%	Investeren in kansrijke technologiebedrijven
Lifelines B.V.	50,0%	Medische dataverzameling
Ocean Grazer B.V.	35,0%	Ontwikkelen van opwekking en opslag energie
EV Biotech B.V.	9,2%	Ontwikkelen hoogwaardige moleculen
BAI B.V.	34,0%	Biologisch innovatiecentrum
TBCertain B.V.	10,0%	Productie synthetische moleculen
Kennis Conversie Fonds B.V.	100,0%	Investeringsfonds
NTV Beheer B.V.	100,0%	Beheer onderneming
Van Swinderen Huys B.V.	100,0%	Vergader- en congrescentrum
UOCG Market B.V.	100,0%	Ontwikkelen van producten en diensten voor onderwijsondersteuning

Alle bedrijven hebben hun statutaire zetel in Groningen.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Overige deelnemingen/kapitaalbelangen

	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31/12/2018	Omzet 2018	Resultaat saldo 2018	Deelname percentage
Lofar C.V. (KvK 04082149) Verklaring art. 2:403 BW: nee Geconsolideerd: nee	C.V.	Dwingeloo	2	0,0	0,0	0,0	11%
Stichting GN-IX (KvK 02074287) Verklaring art. 2:403 BW: nee Geconsolideerd: nee	Stichting	Groningen	4	0,0	0,0	0,0	nvt

Beslissende zeggenschap

	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31/12/2018	Omzet 2018	Resultaat saldo 2018	Deelname percentage
Stichting AOG (KvK 41011529) Verklaring art. 2:403 BW: nee Geconsolideerd: ja	Stichting	Groningen	1	4.200,7	0,0	225,9	nvt

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Overige verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten
Stichting ACLO	Stichting	Groningen	4
Stichting Behoud Groene Hortus	Stichting	Groningen	4
Stichting tot Bevordering der Hematologie Groningen	Stichting	Groningen	4
Stichting Bestuursrecht en Bestuurskunde	Stichting	Groningen	4
Stichting Groninger Universiteitsfonds	Stichting	Groningen	4
Stichting Groninger Center for Drug Research	Stichting	Groningen	4
Stichting Groninger Universiteitsblad	Stichting	Groningen	4
Stichting KEI	Stichting	Groningen	4
Stichting Klinische Farmacologie Groningen	Stichting	Groningen	4
Stichting Leonardo da Vinci	Stichting	Groningen	4
Stichting Marketing Support Group	Stichting	Groningen	4
Stichting Nicolaas Muleriusfonds	Stichting	Groningen	4
Stichting voor Pedagogisch Onderwijs	Stichting	Groningen	4
Stichting Alumni van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid	Stichting	Groningen	4
Stichting Technology Consultancy Center	Stichting	Groningen	4
Stichting ter Bevordering van Onderzoek en Onderwijs in de strafrechtswetenschappen	Stichting	Groningen	4
Stichting ter Bevordering van Ruimtelijke Wetenschappen	Stichting	Groningen	4
Stichting tot Bevordering van de Huisartsengeneeskunde Regio Noord Nederland	Stichting	Groningen	4
Stichting Ubbo Emmius Fonds	Stichting	Groningen	4
Stichting Nederlands Agronomisch Historisch Instituut	Stichting	Groningen	4
Stichting Centrum Groninger Taal en Cultuur	Stichting	Groningen	4
Stichting Academische Opleidingen Groningen	Stichting	Groningen	4

Code activiteiten:
1 = contractonderwijs
2 = contractonderzoek
3 = onroerende zaken
4 = overig

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Enkelvoudige jaarrekening 2019

Enkelvoudige balans per 31 december 2019
(na resultaatbestemming)

ACTIVA

		31/12/2019	31/12/2018
VASTE ACTIVA			
	Materiële vaste activa		
1.1.2.1	Gebouwen	341.709,0	342.929,3
1.1.2.2	Terreinen	6.598,1	6.271,8
1.1.2.3	Inventaris en apparatuur	54.135,0	49.060,0
1.1.2.5	In uitvoering en vooruitbetalingen	74.111,4	45.863,4
		476.553,6	444.124,6
	Financiële vaste activa		
1.1.3.1	Deelnemingen in groepsmaatschappijen	7.300,6	5.519,6
1.1.3.2	Overige deelnemingen	27,3	27,3
1.1.3.3	Vordering op groepsmaatsch.	0,0	0,0
1.1.3.7	Effecten	21.500,0	21.500,0
1.1.3.8	Overige vorderingen	2.220,2	2.759,4
		31.048,1	29.806,2
	Totaal vaste activa	507.601,7	473.930,8
VLOTTENDE ACTIVA			
1.2.1	Voorraden	665,8	528,7
1.2.2	Vorderingen	112.535,3	126.512,6
1.2.4	Liquide middelen	275.524,3	302.694,2
	Totaal vlottende activa	388.725,4	429.735,5
		896.327,1	903.666,3

PASSIVA

		31/12/2019	31/12/2018
EIGEN VERMOGEN			
2.1.1.1	Algemene reserve	566.280,0	562.908,9
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	31.021,6	38.111,2
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	-1.374,1	-1.524,9
2.1.1.4	Bestemmingsfonds (publiek)	1.001,5	983,2
2.1.1.5	Bestemmingsfonds (privaat)	2.280,6	424,5
	Totaal eigen vermogen	599.209,6	600.902,9
VREEMD VERMOGEN			
2.2	Voorzieningen	52.533,6	59.815,4
2.4	Kortlopende schulden	244.583,9	242.948,0
	Totaal vreemd vermogen	297.117,5	302.763,4
		896.327,1	903.666,3

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2019

	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
Geconsolideerd resultaat	-1.044,9	-6.476,5	-810,2
Af/Bij: Verkoopresultaat binnen de groep	0	0,0	-271,9
Af: Voorziening deelneming ANS B.V.	0,0	0,0	-13,0
Af: Resultaat stichtingen	-648,4	0,0	225,9
Enkelvoudig resultaat	-1.693,3	-6.476,5	-1.321,1

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Bedragen x € 1000

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Deelnemingen in groepsmaatschappijen worden gewaardeerd tegen de nettovermogenswaarde. Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten. In de toelichting op de balans en staat van baten en lasten wordt, indien van toepassing, verwezen naar de toelichting in de geconsolideerde jaarrekening.

1.1.2 Materiële vaste activa

	1.1.2.1 Gebouwen	1.1.2.2 Terreinen	1.1.2.3 Inventaris en app.	1.1.2.5 Projecten in uitvoering	Totaal
Stand per 1 januari 2019					
Verkrijgingsprijs	809.226,2	6.271,8	101.428,7	45.863,5	962.790,1
Cum. Afschrijvingen en waardeverminderingen	-466.296,8	0,0	-52.368,7	0,0	-518.665,5
Boekwaarden	342.929,3	6.271,8	49.060,0	45.863,5	444.124,6
Mutaties					
Investeringen	0,0	0,0	16.713,0	51.350,1	68.063,1
Desinvesteringen	-33,0		-8.276,7		-8.309,7
Afschrijvingen	-23.996,0		-11.638,0		-35.634,1
Reclassificatie projecten in uitvoering	22.775,7	326,4		-23.102,1	0,0
Afschrijvingen desinvesteringen	33,0		8.276,7		8.309,7
	341.709,0	6.598,1	54.135,0	74.111,4	476.553,6
Stand per 31 december 2019					
Verkrijgingsprijs	831.969,0	6.598,1	109.864,9	74.111,4	1.022.543,5
Cum. Afschrijvingen en waardeverminderingen	-490.259,9	0,0	-55.729,9	0,0	-545.989,8
Boekwaarden	341.709,0	6.598,1	54.135,0	74.111,4	476.553,6

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

1.1.3 Financiële vaste activa

		Deelname percentage	Boekwaarde per 01/01/2019	Investeringen 2019	Desinvesteringen 2019	Resultaat 2019	Mutatie voorziening 2019	Overige mutaties 2019	Boekwaarde per 31/12/2019
1.1.3.1	Deelnemingen in groepsmaatschappijen								
	Applied NanoSystems B.V., Groningen	100%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	RUG Houdstermaatschappij B.V., Groningen	100%	5.519,6	0,0	0,0	1.856,0	0,0	-75,0	7.300,6
			5.519,6	0,0	0,0	1.856,0	0,0	-75,0	7.300,6

Toelichting
De deelneming in Applied Nanosystems B.V. is als gevolg van het negatieve eigen vermogen volledig afgewaardeerd.

1.3.2	Deelnemingen								
1.1.3.2	Overige deelnemingen								
	- Zernike Seed Fund B.V. - Groningen	32%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	- Stichting GN-IX - Groningen	nvt	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0
	- Univ. Groningen NW Germany Gmbh - Papenburg (Dld)	100%	21,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	21,3
	- LOFAR CV - Dwingeloo	11%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			27,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,3

Toelichting
De deelneming Zernike Seed Fund BV ad € 453,8 was per 31-12-2018 volledig afgewaardeerd.
In 2019 is het Zernike Seed Fund BV ontbonden en zijn de deelneming en de voorziening afgeboekt naar € 0.
De universiteit heeft een belang van 11% in LOFAR CV. De initiële inbreng van k€ 10 is volledig afgewaardeerd.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

		Uitstaande leningen u/g 01/01/2019	Verstrekte leningen 2019	Aflossingen/ afwikkeling 2019	Uitstaande leningen u/g 31/12/2019	Rente-percentage	Resterende looptijd in jaren
1.1.3.3	Vorderingen op groepsmaatschappijen						
	Applied NanoSystems B.V.	11,1	0,3	0,0	11,4	3,0%	1
	Stichting University Guesthouse	442,7	0,0	-442,7	0,0	2,0%	0
		453,8	0,3	-442,7	11,4		

	Voorziening vorderingen op groepsmaatschappijen	Saldo per 01/01/2019	Dotaties 2019	Vrijval 2019	Saldo per 31/12/2019
	Applied NanoSystems BV, Groningen	11,1	0,3	0,0	11,4
	Stichting University Guesthouse	442,7	0,0	-442,7	0,0
		453,8	0,3	-442,7	11,4

	Effecten	Beleggingen per 01/01/2019	Aankopen / leningen 2019	Mutatie 2019	Beleggingen per 31/12/2019
1.1.3.7.4	Overige effecten; deposito's	21.500,0	0,0	0,0	21.500,0
		21.500,0	0,0	0,0	21.500,0

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

		Uitstaande leningen u/g 01/01/2019	Verstrekte leningen 2019	Aflossingen / afwikkeling 2019	Uitstaande leningen u/g 31/12/2019	Rente-percentage	Resterende looptijd in jaren
1.1.3.8	Overige vorderingen						
	- GSZ Mayday	138,1	0,0	0,0	138,1	0,0%	onbepaald
	- GSZ Mayday	31,7	0,0	-1,7	30,0	4,0%	15
	- Stichting Behoud Groene Hortus	1.520,7	0,0	-10,0	1.510,7	0,0%	> 1
	- Stichting Behoud Groene Hortus (achtergesteld)	124,8	0,0	0,0	124,8	0,0%	> 1
	- UNICA installatie groep B.V.	2.759,4	0,0	-539,1	2.220,2	0,0%	5
	- Stichting Infoversum	54,6	0,0	0,0	54,6	2,5%	>1
		4.629,4	0,0	-550,9	4.078,5		

	Saldo per 01/01/2019	Dotatie 2019	Vrijval 2019	Onttrekking 2019	Saldo per 31/12/2019
Voorziening overige vorderingen	1.870,0	0,0	0,0	-11,7	1.858,3

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

1.2 Vlottende activa

1.2.1 Voorraden

		Rekening 31/12/2019	Rekening 31/12/2018
1.2.1.2	Verkrijgingsprijs gebruiksgoederen		
	Magazijn voorraden	665,8	528,7

1.2.2 Vorderingen

			Rekening 31/12/2019		Rekening 31/12/2018
1.2.2.1	Debiteuren	8.057,3		8.484,4	
	Nog te factureren baten	73,6		0,0	
	Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	-367,6		-410,5	
			7.763,3		8.073,9
1.2.2.2	Vorderingen op OCW/ EZ		7,6		36,3
	Kasbeperkingen		361,0		701,8
1.2.2.6	Vorderingen op personeel		56,1		88,3
1.2.2.7	Vorderingen op studenten/ deelnemers / cursisten		235,0		149,4
1.2.2.10	Overige vorderingen				
	Nog te ontvangen baten	37.290,4		50.845,3	
	Overige vorderingen	57.547,9		59.796,5	
			94.838,3		110.641,8
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten		9.123,7		6.654,9
1.2.2.15	Overlopende activa		150,3		166,3
			112.535,3		126.512,6

Toelichting
De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

1.2.4 Liquide middelen

		31/12/2019	31/12/2018
1.2.4.1	Kasmiddelen	13,2	24,2
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen		
	Tegoeden op bankrekeningen (algemeen)	39.143,9	14.724,7
	Deposito's (=< 3 maanden)	26.000,0	66.000,0
	Rekening courant	210.367,2	221.945,2
		275.524,3	302.694,2

Toelichting
Liquide middelen bestaan uit kasgelden, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd van drie maanden of korter en staan ter vrije beschikking aan de instelling.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

PASSIVA

2.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting op de balans in de geconsolideerde jaarrekening nader toegelicht.

	Saldo per 31/12/2019	Saldo per 31/12/2018
Enkelvoudig eigen vermogen	599.209,6	600.902,9
Eigen vermogen groepsmaatschapijen	4.347,4	3.756,3
Voorziening lening u/g Stichting University Guesthouse	0,0	442,7
Voorziening lening u/g Applied NanoSystems B.V.	11,1	11,1
Eigen vermogen Applied NanoSystems B.V.	-3,8	-3,8
Geconsolideerde eigen vermogen	603.564,3	605.109,2

Toelichting
Het eigen vermogen groepsmaatschappijen betreft het eigen vermogen van Stichting Academische Opleidingen Groningen. Deze is niet opgenomen als deelneming in de enkelvoudige jaarrekening. De gevormde voorzieningen zijn in de geconsolideerde jaarrekening geëlimineerd als gevolg van de consolidatie van beide entiteiten. Het eigen vermogen van Applied Nanosystems B.V. is negatief, hiervoor is geen voorziening opgenomen in de enkelvoudige jaarrekening. In de geconsolideerde jaarrekening dient het negatieve eigen vermogen wel opgenomen te worden.

2.2 Voorzieningen

De voorzieningen worden in de toelichting op de balans in de geconsolideerde jaarrekening nader toegelicht.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

2.4 Kortlopende schulden

			31/12/2019		31/12/2018
2.4.4	OCW/EZ		35,8		35,8
2.4.7	Vooruit gefactureerde en vooruitontvangen termijnen projecten				
	onderhanden projecten	-36.500,3		-41.744,6	
	Gedeclareerde termijnen	44.213,5		48.462,2	
			7.713,2		6.717,6
2.4.8	Crediteuren		6.688,2		10.579,6
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen				
	- Loonheffing	15.973,3		15.280,3	
	- Omzetbelasting	1.305,5		1.507,9	
			17.278,8		16.788,2
2.4.10	Schulden ter zake van pensioenen		4.617,8		4.164,5
2.4.11	Schuld ter zake van werk door derden		1.716,0		1.546,8
2.4.12	Overige kortlopende schulden		17.275,1		21.026,2
2.4.13	Vooruit ontvangen college, cursus, les- en examengelden		33.388,0		31.351,9
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW/ EZ		1.956,8		2.116,4
2.4.16	Vooruit ontvangen bedragen		120.033,9		115.327,3
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen				
	- Vakantietoelage	10.821,4		10.207,1	
	- Reservering voor vakantiedagen	22.047,3		21.804,0	
			32.868,8		32.011,1
2.4.19	Overige overlopende passiva				
	- Profileringsfonds	292,5		300,0	
	- Overige	719,0		982,7	
			1.011,5		1.282,7
			244.583,9		242.948,0

De kortlopende schulden hebben allen een resterende looptijd van korter dan een jaar.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Niet uit de balans blijkende vorderingen en/of verplichtingen (enkelvoudig)

De niet uit de balans blijkende vorderingen en/of verplichtingen zijn in de toelichting op de geconsolideerde balans nader toegelicht.

Staat van baten en lasten

		Enkelvoudige uitkomsten 2019	Stichtingen met zeggenschap		Deelnemingen		Geconsolideerde uitkomsten 2019
			Stichting AOG	Stichting University Guesthouse	Applied Nano Systems BV	RUG Houdstermaatsch.	
3	**Baten**						
3.1	Rijksbijdragen	419.199,5	0,0	0,0	0,0	0,0	419.199,5
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3	Wettelijke college-/cursus-/ examengelden	73.213,4	0,0	0,0	0,0	0,0	73.213,4
3.4	Baten werk in opdracht van derden	147.294,2	0,0	0,0	0,0	0,0	147.294,2
3.5	Overige baten	58.216,2	-1,3	0,0	0,0	0,0	58.215,0
		697.923,4	-1,3	0,0	0,0	0,0	697.922,1
4	**Lasten**						
4.1	Personeelslasten	489.428,6	0,0	0,0	0,0	0,0	489.428,6
4.2	Afschrijvingen materiële vaste activa	35.634,1	0,0	0,0	0,0	0,3	35.634,4
4.3	Huisvestingslasten	43.656,2	0,0	0,0	0,0	0,0	43.656,2
4.4	Overige lasten	132.850,9	0,1	-1,7	0,0	90,3	132.939,7
		701.569,8	0,1	-1,7	0,0	90,7	701.658,8
	Saldo baten en lasten	-3.646,4	-1,3	1,7	0,0	-90,7	-3.736,7

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt in 2019 6.318 fte (2018 :6.114 fte).
Het aantal werknemers in dienst van de RUG dat werkzaam is buiten Nederland is 0,3 fte (2018: 1,0 fte).

6	**Financiële baten en lasten**						
6.1	Financiële baten	97,1	0,0	0,0	0,0	57,4	154,5
6.2	Financiële lasten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Saldo financiële baten en lasten	97,1	0,0	0,0	0,0	57,4	154,5
8	**Resultaat deelnemingen**	1.856,0	648,0	0,0	0,0	33,3	2.537,3
	Resultaat	-1.693,3	646,7	1,7	0,0	0,0	-1.044,9

In bovenstaande staat van baten en lasten is tevens de aansluiting verantwoord tussen het resultaat in de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening. Voor de toelichting wordt verwezen naar de toelichting in de geconsolideerde jaarrekening.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Wnt wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Sinds 1 januari 2013 is de WNT van toepassing op publiek gefinancierde instellingen zoals de Rijksuniversiteit Groningen. Voor de WNT geldt een openbaarmakingsplicht.

Het algemene bezoldigingsmaximum in 2019 voor de RUG is vastgesteld op € 194.000 (fulltimer). Het bezoldigingsmaximum wordt naar rato van de duur en/of omvang dienstverband in het kalenderjaar berekend. De RUG valt in de onderwijsclassificatie G. Hierin zijn drie criteria leidend voor de bepaling van de classificatie. Op basis van het gemiddelde van de totale baten in de jaren t-4 t/m t-2 behaalt de RUG 10 complexiteitspunten, het aantal bekostigde studenten in de jaren t-4 t/m t-2 4 complexiteitspunten en het aantal onderwijssoorten in jaar t-2 5 complexiteitspunten. Dit resulteert in totaal in 19 complexiteitspunten, hetgeen classificatie G oplevert. De Raad van Toezicht heeft deze indelingsclassificatie 2019 op 17 december 2018 vastgesteld.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2018).

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Vermelding bezoldiging topfunctionarissen

Vermelding alle leidinggevende topfunctionarissen

Gegevens 2019	J. de Vries	J. de Jeu	E. Sterken	E. Sterken
Functiegegevens	Voorzitter	Vicevoorzitter	Rector Magnificus	Rector Magnificus
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	01 /01 - 31 /08	01 /01 - 28/02	01 /03 - 31 /08
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1	1
Dienstbetrekking	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	172.069	131.480	39.123	87.283
Beloningen betaalbaar op termijn	20.973	14.369	3.593	10.509
Subtotaal	193.041	145.849	42.71 6	97.792
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	129.156	31.358	97.797
-/- Onverschuldigd betaald bedrag				
Totale bezoldiging	193.041	145.849	42.716	97.792
Reden waarom de overschrijding is toegestaan		Overgangsrecht	* 1	

Gegevens 2019	J.A.W.M. Biemans	T.N. Wijmenga
Functiegegevens	Lid College van Bestuur	Rector Magnificus
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/09 - 31/12	01/09 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	43.884	53.137
Beloningen betaalbaar op termijn	6.732	7.01 7
Subtotaal	50.616	60.154
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	64.843	64.843
-/- Onverschuldigd betaald bedrag		
Totale bezoldiging	50.616	60.154

* 1 Overgangsrecht en toepassing art. 3 lid 2 Uitvoeringsregeling WNT terugrekenen zeven maanden opbouw vakantiegeldrecht periode juni 2018 t/m december 201 8 (uitgekeerd in februari 2019) aan het kalenderjaar 2018.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Gegevens 2018	J. de Vries	J. de Jeu	E. Sterken
Functiegegevens	Voorzitter	Vicevoorzitter	Rector Magnificus
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/10 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omv ang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	39.156	183.712	181.21 7
Beloningen betaalbaar op termijn	4.825	19.901	19.830
Subtotaal	43.981	203.613	201.047
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	47.638	189.000	189.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag			
Totale bezoldiging	43.981	203.613	201.047
Reden waarom de overschrijding is toegestaan		Overgangsrecht	Overgangsrecht

Gegevens 2018	J.A.W.M. Biemans	T.N. Wijmenga
Functiegegevens	nvt	nvt
Aanvang en einde functievervulling in 2018	nvt	nvt
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	nvt	nvt
Dienstbetrekking	nvt	nvt
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenv ergoedingen	nvt	nvt
Beloningen betaalbaar op termijn	nvt	nvt
Subtotaal	nvt	nvt
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	nvt	nvt
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	nvt	nvt
Totale bezoldiging		
Reden waarom de overschrijding is toegestaan		

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Vermelding alle toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2019	T.H.J. Joustra	H.D. Post	W. Reehoorn	A.S. Roeters
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	20.000	15.000	15.000	15.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	29.100	19.400	19.400	19.400
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag				

Gegevens 2018				
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	20.000	15.000	15.000	15.000
Indivdueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	28.350	18.900	18.900	18.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag				

Gegevens 2019	H.J.E. van Balen
Functiegegevens	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12
Bezoldiging	
Totale bezoldiging	15.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	19.400
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	

Gegevens 2018	
Functiegegevens	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12
Bezoldiging	
Totale bezoldiging	15.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Gegevens bij overschrijding toepasselijke norm

Bezoldiging niet-topfunctionarissen

Gegevens 2019	Hoogleraar	Decaan	Hoogleraar
Functiegegevens			
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenv ergoedingen	234.044	190.479	179.698
Beloningen betaalbaar op termijn	20.009	21.991	21.626
Totale bezoldiging	254.052	212.471	201.324
Individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	194.000	194.000	194.000
Verplichte motivering van de overschrijding	Royalty betaling	Aanvulling salaris	Aanvulling salaris

Gegevens 2018			
Functiegegevens	Hoogleraar	Decaan	Hoogleraar
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	228.597	191.459	180.029
Beloningen betaalbaar op termijn	1 8.052	19.564	19.254
Totale bezoldiging	246.649	211.023	199.283

Toelichting
In lijn met paragraaf 6 van de (gewijzigde) Beleidsregels toepassing WNT legt de Rijksuniversiteit Groningen geen verantwoording af over externe niet-topfunctionarissen.

Overige gegevens

Resultaatbestemming

De RUG heeft geen statuten maar is een op de WhW gebaseerde rechtspersoon. Er zijn dus geen bijzondere statutaire bepalingen inzake de resultaatbestemming.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Kengetallen en algemene gegevens

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Kengetallen financiën

			2019	2018
Kapitalisatiefactor	totale kapitaal -/- gebouwen en terreinen / totale baten + rentebaten	x 100	79,13	83,39
Personele lasten / totale lasten	personele lasten / totale lasten uit gewone bedrijfsvoering	x 100%	69,8%	67,7%
Algemene reserve / baten	algemene reserve / totale baten uit gewone bedrijfsvoering	x 100%	81,1%	84,0%
Eigen vermogen / baten	eigen vermogen / totale baten uit gewone bedrijfsvoering	x 100%	86,5%	90,3%
Voorzieningen / baten	voorzieningen / totale baten uit gewone bedrijfsvoering	x 100%	7,5%	8,9%
Rijksbijdrage / baten	rijksbijdrage + overige overheidsbijdragen / totale baten uit gewone bedrijfsvoering	x 100%	60,1%	59,4%
Overige overheidsbijdragen / baten	overige overheidsbijdragen / totale baten uit gewone bedrijfsvoering	x 100%	0,0%	0,0%
Investeringen huisvesting / baten	investeringen gebouwen en terreinen / totale baten uit gewone bedrijfsvoering	x 100%	7,4%	3,8%

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

			2019	2018
Investeringen (invent. + app.) / baten	investeringen inventaris en apparatuur / totale baten uit gewone bedrijfsvoering	x 100%	2,4%	2,8%
Werkkapitaal / baten	vlottende activa -/- kort vreemd vermogen / totale baten uit gewone bedrijfsvoering	x 100%	21,1%	28,1%
Beleggingen (t.o.v. EV)	effecten / eigen vermogen	x 100%	3,6%	3,6%
Contractactiviteiten / baten	baten werk i.o.v. derden / totale baten uit gewone bedrijfsvoering	x 100%	21,1%	21,4%
Contractactiviteiten / rijksbijdrage	baten werk i.o.v. derden / rijksbijdrage	x 100%	35,1%	36,0%
Collegegelden / baten	collegegelden / totale baten uit gewone bedrijfsvoering	x 100%	10,5%	10,2%
Financiële baten / baten	financiële baten / totale baten uit gewone bedrijfsvoering	x 100%	0,0%	0,0%
Vorderingen / baten	vorderingen / totale baten uit gewone bedrijfsvoering	x 365 dagen	59	69
Kortlopende schulden / baten	kortlopende schulden / totale baten uit gewone bedrijfsvoering	x 365 dagen	128	132

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

			2019	2018
solvabiliteit 1	eigen vermogen / totaal vermogen		0,67	0,67
Solvabiliteit 2	eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen		0,73	0,73
Liquiditeit (current ratio)	vlottende activa / kort vreemd vermogen		1,60	1,77
Liquiditeit (quick ratio)	vlottende activa exclusief voorraden / kort vreemd vermogen		1,60	1,77
Rentabiliteit (brutomarge)	resultaat gewone bedrijfsvoering / totale baten uit gewone bedrijfsvoering	x 100%	-0,5%	-0,2%

rijksuniversiteit groningen

III. Overig

Lustrum: Theatershow Totally Shifted, 5-15 juni 2019

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. Jaarverslag

1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten

II. Jaarrekening 2019

III. Overig

Controleverklaring van de accountant

Kerncijfers en kengetallen

Bijlagen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het college van bestuur en raad van toezicht van Rijksuniversiteit Groningen

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Rijksuniversiteit Groningen te Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Rijksuniversiteit Groningen op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2019;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2019; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Rijksuniversiteit Groningen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 13,9 miljoen. De materialiteit is gebaseerd op 2% van de totale baten.

De materialiteit voor de financiële rechtmatigheid is bepaald op € 14,7 miljoen, deze materialiteit is gebaseerd op 3% van de totale publieke middelen, zoals voorgeschreven in paragraaf 2.1.3. Materialiteitstabel van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019. In deze paragraaf van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 zijn tevens voor diverse posten/onderwerpen een specifieke materialiteit en specifieke rapportagegrens opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2019. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van toezicht overeengekomen dat wij aan de raad van toezicht tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 695.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

De Rijksuniversiteit Groningen staat aan het hoofd van een groep van entiteiten en kent een samenwerkingsverband met het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG). De financiële informatie van deze entiteiten en de onderwijs en onderzoeksactiviteiten van het samenwerkingsverband met UMCG is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Rijksuniversiteit Groningen.

De groepscontrole heeft zich met name gericht op de onderwijs en onderzoeksactiviteiten van de Rijksuniversiteit Groningen zelf en van het samenwerkingsverband met UMCG. Wij hebben gebruik gemaakt van andere accountants bij de controle van de onderwijs en onderzoeksactiviteiten van het samenwerkingsverband met UMCG. Bij de andere onderdelen (Applied NanoSystems B.V., R.U.G. Houdstermaatschappij B.V. en Stichting Academische Opleidingen Groningen) hebben wij cijferanalyses uitgevoerd, gezien de omvang in relatie tot de omvang van de groep.

Door bovengenoemde werkzaamheden bij groepsonderdelen en het samenwerkingsverband, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten hebben wij met de raad van toezicht gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken. In vergelijking met voorgaand boekjaar hebben wij de waardering van de materiële vaste activa niet langer als kernpunt van onze controle aangemerkt.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

151

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. Jaarverslag

1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten

II. Jaarrekening 2019

III. Overig

Controleverklaring van de accountant

Kerncijfers en kengetallen

Bijlagen

Waardering van de subsidie en onderhanden projecten en verantwoording van de baten werk in opdracht van derden	
Risico	De Rijksuniversiteit Groningen is betrokken bij veel en complexe subsidie- en onderhanden werkprojecten voor derden (hierna: projecten). Deze projecten bestaan met name uit onderzoeksprojecten. De totale balanspositie inzake onderhanden projecten (vooruitgefactureerde en -ontvangen termijn projecten) bedraagt per 31 december 2019 per saldo € 7,7 miljoen (2018: € 6,7 miljoen). De totale omvang aan subsidieprojecten bedraagt op 31 december 2019 € 120,0 miljoen (2018: € 115,3 miljoen) aan vooruit ontvangen bedragen en € 37,3 miljoen (2018: € 50,8 miljoen) aan nog te ontvangen baten. De totale baten werk in opdrachten van derden ten aanzien van deze projecten bedraagt € 147,3 miljoen (2018: € 143,5 miljoen) De baten in een jaar zijn bij de subsidieprojecten afhankelijk van de gemaakte lasten, aangezien de baten verantwoord worden naar rato van de lasten (c.q. naar rato van realisatie van het project). Voor de onderhanden projecten worden baten verantwoord op basis van de percentage of completion-methode. Bij deze methode worden de werkelijke lasten beoordeeld in relatie tot de nog te verwachten baten en lasten per project. De grondslagen voor waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat zijn toegelicht op pagina 80 en 82 van de jaarrekening. In het kader van onze controle hebben wij de waardering van de onderhanden projecten als kernpunt van onze controle aangemerkt doordat deze een hoog schattingselement bevatten als gevolg van de complexiteit van het onderzoek en de daarmee samenhangende te maken kosten en te verwachten baten. Wij hebben in onze controle de volgende risico's onderkend: ▸ Fraude risico op onjuiste waardering van de subsidie- en onderhanden projecten als gevolg van het onvolledig toerekenen van de personele projectlasten resulterend in een onvolledige verantwoording van de baten werk in opdracht van derden op individuele projecten. ▸ Significant risico op onjuiste waardering van de onderhanden projecten op het gebied van onderwijs en onderzoek van het samenwerkingsverband met het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG O&O) als gevolg van onjuiste inschatting van de status en voortgang resulterend in onvolledige verantwoording van de baten werk in opdracht van derden.
Onze controleaanpak	▸ Wij hebben een primair gegevensgerichte controleaanpak gehanteerd voor de controle van de waardering van de projecten. Onze controlewerkzaamheden omvatten onder meer: ▸ het beoordelen van de interne beheersomgeving, ten aanzien van de registratie en waardering van de projecten van de Rijksuniversiteit Groningen; ▸ controle van de waardering van projecten aan de hand van de onderliggende brondocumentatie, waaronder de contracten/subsidievoorwaarden; ▸ uitvoeren van cijferanalyse en deelwaarnemingen ten aanzien van de geboekte baten en lasten voor projecten;

	▸ controle van de subsidiabele baten door een rondrekening met de geboekte lasten en een deelwaarneming op de ontvangsten met onderliggende subsidiebeschikking en bankafschrift; ▸ controle van de subsidiabele lasten van projecten aan de hand van de onderliggende brondocumentatie, waaronder de subsidievoorwaarden; ▸ analyse op volledigheid verantwoorde personeelslasten op projecten middels een rondrekening vanuit de loonjournaalpost; ▸ vaststellen of de projecten in overeenstemming met de waarderingsgrondslagen zijn verantwoord; ▸ het uitvoeren van een retrospectieve beoordeling van oordeelsvormingen en veronderstellingen van voorgaand boekjaar om de consistentie met en de redelijkheid hiervan voor dit jaar te onderbouwen; ▸ het uitvoeren van een voortgezette controle op projectbaten/lasten; ▸ een volledigheidsanalyse op de verantwoorde subsidietoekenningen op basis van externe berichtgeving van subsidiegevers; ▸ een totaal analyse op de verantwoorde personele NWO -lasten; ▸ een vaste formatie analyse op de verantwoorde personele lasten; ▸ bij het kiezen van de aard, timing en omvang van de hiervoor genoemde controlewerkzaamheden hebben wij een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd.
Belangrijke observaties	Wij concluderen dat de subsidie- en onderhanden werkprojecten (derden) in de jaarrekening 2019 juist zijn gewaardeerd in overeenstemming met de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.
Waardering van de voorziening ontmanteling cyclotron	
Risico	Wij hebben de waardering van de voorziening ontmanteling cyclotron als kernpunt van onze controle aangemerkt de omvang van deze voorziening is gebaseerd op bepaalde uitgangspunten welke naar hun aard subjectief zijn. De grondslagen voor waardering van activa en passiva zijn toegelicht op pagina 82 van de jaarrekening. Hier is toegelicht dat de bandbreedte voor verwachte uitkomsten tussen de € 6,6 miljoen en € 16,6 miljoen bedraagt en het rekenkundige gemiddelde daarvan (€ 11,6 miljoen) is voorzien per 31 december 2019. In onze controleaanpak hebben wij een fraude risico inzake de waardering van de voorziening ontmanteling cyclotron geïdentificeerd als gevolg van het kunnen sturen door het college van bestuur op de onderliggende parameters.
Onze controleaanpak	▸ Wij hebben een primair gegevensgerichte controleaanpak gehanteerd voor de controle van de waardering van de voorziening ontmanteling cyclotron. Onze controlewerkzaamheden omvatten onder meer: ▸ het beoordelen van de interne beheersomgeving, zijnde het schattingsproces aangaande de voorziening ontmanteling cyclotron; ▸ het uitvoeren van een retrospectieve beoordeling van oordeelsvormingen en veronderstellingen van voorgaand boekjaar om de consistentie met en de redelijkheid hiervan voor dit jaar te onderbouwen;

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

	▸ controle van de waardering van de voorzieningen aan de hand van onderbouwende documenten (zoals interne rapportage en de second opinion van de externe deskundige) en de waarderingsgrondslagen voor de voorziening; ▸ het beoordelen van onder meer de deskundigheid en (relatieve) onafhankelijkheid van de betrokken interne- en externe specialisten en de aard en reikwijdte van de door hen verrichte werkzaamheden, de daarbij gehanteerde uitgangspunten en de bevindingen en conclusies naar aanleiding daarvan.
Belangrijke observaties	Op basis van onze uitgevoerde werkzaamheden concluderen wij dat de voorziening ontmanteling cyclotron in de jaarrekening 2019 juist en toereikend is gewaardeerd in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving onderwijs.

Benoeming

Wij zijn door de raad van toezicht op 4 november 2016 benoemd als accountant van Rijksuniversiteit Groningen vanaf de controle van het boekjaar 2016 en zijn sinds dat boekjaar tot nu toe de externe accountant.

Benadrukking van onzekerheid omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en onze controleverklaring daarbij zijn gebaseerd op de condities op het moment dat deze zijn opgemaakt. De situatie verandert van dag tot dag en leidt inherent tot onzekerheid. Ook de Rijksuniversiteit Groningen wordt met deze onzekerheid geconfronteerd, die is uiteengezet in het bestuursverslag op pagina 56 en 67 en de toelichting opgenomen bij de gebeurtenissen na balansdatum op pagina 98. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:
- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- het bericht van de raad van toezicht, het voorwoord voorzitter college van bestuur, kerncijfers en kengetallen onderwijs, kerncijfers en kengetallen onderzoek en de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderwijsinstelling haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van toezicht hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Groningen, 15 juni 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. D.E. Engwerda RA

rijksuniversiteit groningen

Kerncijfers en kengetallen

Lustrum: Uitreiking eredoctoraten, 14 juni 2019

Kerncijfers en kengetallen onderwijs

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Collegejaar	2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014
Studenten							
Totaal	31.840	31.515	29.702	28.875	28.244	28.324	27488
Marktaandeel RUG in NL	10,50%	10,70%	10,5%	10,8%	10,8%	11,0%	10,9%
Waarvan met buitenlandse nationaliteit	7.536	7.019	5.692	4.900	4.104	3.642	3244
Aandeel buitenlandse nationaliteit in RUG	23,7%	22,3%	19,2%	17,0%	14,5%	12,9%	11,8%
Inschrijvingsvormen							
Voltijd	31.432	31.081	29.227	28.376	27.708	27.693	26790
Deeltijd	355	382	429	456	491	591	656
Duaal	53	52	46	43	45	40	42
Inschrijving per opleidingsfase							
Propedeuse	9.577	10.052	8.692	7.745	7.447	7.921	7945
Bachelor	12.182	11.424	11.249	11.499	11.244	11.073	10676
Master	10.081	10.039	9.761	9.631	9.553	9.330	8867
Instroom eerstejaars-instelling							
Bachelor	6.767	7.173	6.376	5.855	5.463	5.781	5800
Master	2.020	1.036	869	987	874	818	832
Totaal	8.787	8.209	7.245	6.842	6.337	6.599	6632
Marktaandeel	9,9%	9,7	9,1%	9,4%	9,4%	9,9%	10,1%
Behaalde graden							
Propedeuse	nnb	*	*	3.981	4.311	4.444	4344
Bachelor	nnb	4.196	4.030	4.258	4.060	4.186	4093

Collegejaar	2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014
Marktaandeel RUG	nnb	11,1%	11,1%	11,8%	11,5%	11,7%	12,2%
Master	nnb	4.407	4.195	4.203	4.014	4.166	3889
Marktaandeel RUG	nnb	9,4%	9,4%	9,7%	9,6%	10,2%	10,2%
Bekostiging							
Bekostigde inschrijvingen	19.850	19.576	18.189	17.628	17.589	17.786	17476
Bekostigde graden	nnb	7.703	7.459	7.579	7.435	7.574	7369

* wordt niet meer bijgehouden als examen in 1cho

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Kerncijfers en kengetallen onderzoek

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Kalenderjaar	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Onderzoek[1]								
Inzet WP (fte, som alle drie geldstromen)	1.871	1.799	1.829	1.880	1.864	1.962	1.944	1.812
Promoties	546	507	502	535	501	443	447	436
Wetensch. Publicaties (excl. dissertaties)	8.517	8.558	8.550	8.577	8.011	8.058	6.802	6.881
Veni, Vidi en Vici toekenningen NWO[2]	16	22	24	19	30	15	25	22
Personeel in dienst RUG (excl. UMCG; fte)[2]								
WP	2.407	2.339	2.296	2.302	2.289	2.230	2.130	2.059
Met buitenlandse nationaliteit	1078	1014	940	909	879	828	761	704
OBP	1.972	1.909	1.809	1.711	1.693	1.644	1.593	1.557
Met buitenlandse nationaliteit	119	107	91	73	66	50	38	35
Hoogleraren	301	297	294	285	276	265	271	260
UHD's	265	251	244	242	237	223	210	195
UD's	517	483	438	409	392	377	361	352
Werknemer-promovendi	703	688	737	778	810	801	738	690
Met buitenlandse nationaliteit	377	359	359	372	395	378	343	311
Overig WP	616	616	583	588	575	564	551	562
Overig personeel	4	4	24	25	0	20	22	18
Personeel in dienst UMCG (fte)[3]								
WP	1050	1026	1005	1051	1025	1015	988	915
Met buitenlandse nationaliteit	262	252	254	228	207	201	206	179
OBP	637	620	614	581	565	557	550	531
Met buitenlandse nationaliteit	23	23	15	16	14	13	11	12
Hoogleraren	93	74	65	65	67	63	59	61
Werknemer-promovendi[4]	421	384	418	446	416	422	395	337
Met buitenlandse nationaliteit	162	148	153	135	125	121	123	107

Kalenderjaar	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Overige promovendi (aantallen)[5]								
Contractpromovendus	1581	1556	1309	1016	892	876	854	589
Met buitenlandse nationaliteit	958	955	780	580	481	455	366	418
Buitenpromovendus	522	511	485	477	465	444	426	316
Met buitenlandse nationaliteit	340	314	289	272	251	230	182	104
Status onbekend	117	126	127	130	171	201	317	17

[1] Onderzoekcijfers 2019 zijn nog voorlopig; output t/m 2018 en inzet t/m 2017 ontleend aan KUOZ-flex VSNU
[2] Exclusief student-assistenten
[3] Uitsluitend medewerkers die financieel op de Onderwijs- en Onderzoeksbegroting van het UMCG drukken.
[4] Inclusief MD en PhD
[5] 2019 t/m 2013 Ontleend aan Kwalieitszorgmodule Hora Finita; voorlopige cijfers d.d. juni 2019; oudere jaren uit bewerkte export HF

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

rijksuniversiteit groningen

Bijlagen

Lustrum: Rectoraatsoverdracht, 14 juni 2019

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

BIJLAGE A

Organogram

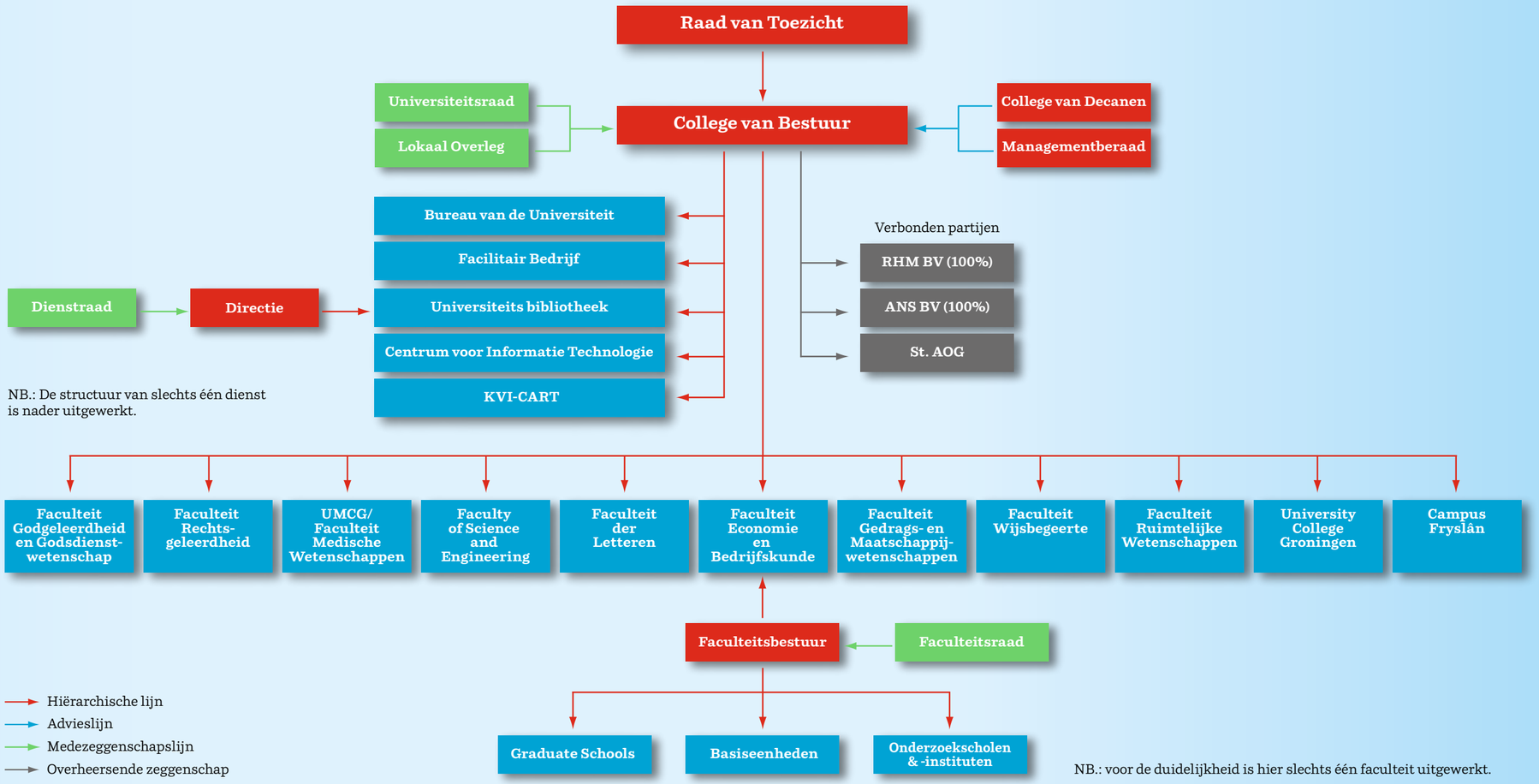

BIJLAGE B

Achtergronden bestuurders

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

I. Leden College van Bestuur (op 31 december 2019)

Prof.dr. J. de Vries (voorzitter)
Jouke de Vries (1960) studeerde politieke wetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam, waar hij in 1989 promoveerde. In 1999 werd De Vries benoemd tot hoogleraar bestuurskunde aan de Universiteit Leiden. Ook werd hij toen wetenschappelijk directeur en later decaan van de Campus Den Haag (een dependance van de Universiteit Leiden). Campus Den Haag groeide onder zijn leiding uit tot een internationaal vooraanstaand academisch centrum met duizenden studenten. In 2015 werd De Vries benoemd tot hoogleraar Governance and Public Policy aan de RUG. Ook werd hij decaan van de Campus Fryslân in Leeuwarden en als zodanig was hij verantwoordelijk voor de opbouw van deze elfde faculteit van de RUG. Per 1 oktober 2018 werd hij benoemd tot voorzitter van het College van Bestuur.

Prof.dr. C. Wijmenga (rector magnificus)
Cisca Wijmenga (1964) studeerde biologie aan de RUG, promoveerde cum laude aan de Universiteit Leiden (1993) en was als hoogleraar verbonden het UMC Utrecht. Sinds 2007 is zij hoogleraar Humane Genetica aan de RUG en was van 2007-2017 hoofd van de afdeling Genetica van het UMCG. Sinds 2012 is Wijmenga lid van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW); daarnaast is zij lid van de Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen (KHMW). In 2012 ontving ze een ERC Advanced Grant voor haar onderzoek aan gluten en glutenallergie. Tevens was zij directeur van BBMRI-NL2.0, het samenwerkingsverband van biobanken in Nederland, dat in 2014 € 9,8 mln van NWO ontving. In 2015 werd haar de Spinozapremie toegekend. Verder was zij prominent verbonden aan het onderzoeksprogramma ‘Organen op een chip’, dat in 2017 een Zwaartekrachtsubsidie verwierf. In 2017 werd zij benoemd op de Lodewijk Sandkuijl-leerstoel bij de RUG. In 2019 werd zij (als eerste vrouw) rector magnificus van de Groningse universiteit.

Drs. J.A.W.M. Biemans (lid)
Hans Biemans (1961) studeerde economie aan de Tilburg University. Hij begon zijn loopbaan als beleidsmedewerker arbeids- en bouwbeleid bij de vakbeweging CNV (1987-1991). Vervolgens werkte hij voor de Bond van Nederlandse Architecten als stafmedewerker economische zaken. Daarna werd hij seniorconsultant arbeidsmarkt en onderwijs bij KPMG. Vanaf 2000 is hij in verschillende functies werkzaam bij de RUG: als plaatsvervangend hoofd Alumnirelaties en Fondsenwerving, daarna als Hoofd Financiële Planning en Begroting, interim hoofd Vastgoed en Investeringsprojecten en vervolgens hoofd Corporate Control. In september 2019 trad hij toe tot het College van Bestuur. Zijn portefeuille is financiën, huisvesting en vastgoed, technology transfer, publiek private samenwerking, commerciële activiteiten en ICT.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

II. Leden Raad van Toezicht

Mr. T.H.J. Joustra (voorzitter)

Tjibbe Joustra (1951) studeerde Nederlands recht aan de RUG van 1970 tot 1975. Hij begon zijn loopbaan bij het ministerie van Landbouw en Visserij en werd in 1987 tot secretaris-generaal benoemd van dit ministerie. Van 2002 tot 2004 was hij bestuursvoorzitter van het UWV (Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen) en daarna vijf jaar Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding. In de jaren 2009 tot 2011 leidde hij onder meer het Productschap Tuinbouw.

Mr. H.J.E. van Balen

Heleen van Balen (1964) studeerde rechten aan de RUG. Zij heeft zich gespecialiseerd in Strategisch juridisch management, Governance, Risicomanagement en Compliance (GRC), hoger onderwijsmanagement en -ontwikkeling. Heleen van Balen is eigenaar van Commutatio Group BV. Zij is op dit moment kwartiermaker van SchoolpleinNoord, opzetten van digitaal platform (vacaturesite) en netwerkorganisatie voor het primaire en voortgezet onderwijs in de drie noordelijke provinciën ten behoeve van arbeidsmarktbeïnvloeding, samenwerking en kennis deling mede om bij te dragen aan de ontwikkeling en leefbaarheid in de noordelijke regio. Zij werkt als hogeschooldocent Leiderschap en Governance aan de Hanzehogeschool Groningen. Heleen van Balen heeft ruime ervaring in bestuur en management opgedaan. Zij is voorzitter van het Giraffa Netwerk. Daarnaast is zij lid van het bestuur van Het Behouden Huys. In de Raad van Toezicht is zij het lid dat in het bijzonder het vertrouwen van de Universiteitsraad geniet.

H.D. Post

Harm D. Post (1953) begon zijn loopbaan in 1976 bij de provincie Zuid-Holland met het maken van verkeers- en vervoersbeleid in Zuid-Holland. Vanaf 1978 werkte hij in diverse managementfuncties bij de Hanze Vervoer- en Techniekgroep in Groningen. Zo was hij directeur van het openbaar streekbusbedrijf Gado, van het touringcarbedrijf Gado Touring en van het taxibedrijf GadoTax. Ook werkte hij voor de eigenaar van deze bedrijven in de Oekraïne. Aansluitend aan zijn GADO-tijd is Harm Post directeur geworden van NoordNed Personenvervoer BV, een nieuw bus- en treinbedrijf van het Engelse Arriva. Onder leiding van Post heeft NoordNed in juni 1999 de eerste openbare aanbesteding van treinlijnen in de Provincie Groningen gewonnen. Vanaf 2001 tot 2017 was Post directeur van Groningen Seaports, de regisseur van twee zeehavens, twee binnenhavens en een railport. In 2017 heeft hij zijn eigen adviespraktijk opgericht met ondermeer opdrachten in de recyclingbusiness en energietransitie. Daarnaast is hij professioneel toezichthouder bij een 5-tal bedrijven. Naast zijn werk is hij altijd bestuurlijk zeer actief geweest. Momenteel is hij onder meer voorzitter van de Commercieele Club Groningen, Honorair Consul van Noorwegen, bestuurslid bij Stichting Walkyre Echo's en bestuurslid van de stichting KinderboekenHuis in Winsum.

Mr. W. Reehoorn

Wietze Reehoorn (1962) studeerde Nederlands recht aan de RUG. Hij begon in 1989 bij ABN AMRO als trainee en vervulde daarna senior managementfuncties in Wholesale, Commercial & Corporate Banking en Risk Management. In 2000 werd hij benoemd tot Corporate Executive Vice-President. In 2001 trad hij toe tot het managementteam van Business Unit Nederland en in 2002 werd hij hoofd Corporate Development van ABN AMRO Groep NV. In 2004 trad hij wederom toe tot het managementteam van Business Unit Nederland en later werd hij hoofd Commercial & Corporate Banking. Na de overname van ABN AMRO door een consortium van banken in 2007 werd Reehoorn CEO Merchant Banking in Nederland. In 2009 werd hij lid van het transitieteam voor de integratie van ABN AMRO en Fortis Bank Nederland. In 2010 werd hij als Chief Risk Officer, verantwoordelijk voor Risk Management & Strategy, inclusief Corporate Development & Investor Relations, benoemd in de Raad van Bestuur van ABN AMRO Group NV, ABN AMRO Bank

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

NV en Fortis Bank (Nederland) NV (op 1 juli 2010 opgegaan in ABN AMRO Bank NV). Reehoorn is eind 2017 na negen jaar uit de Raad van Bestuur van ABN AMRO getreden en per 1 juli 2018 uit dienst bij de bank.

Drs. A.S. Roeters
Annette Roeters (1954) studeerde Nederlandse Taal- en Letterkunde aan de RUG. Zij leidde als algemeen directeur de Raad voor de Kinderbescherming voor vijf jaar van 1 februari 2015 tot 1 januari 2020. Daarvoor was zij Inspecteur-generaal van het Onderwijs bij het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (2008-2015). Eerder was zij onder meer lid van het College van Bestuur van de Vrije Universiteit van Amsterdam en vicevoorzitter respectievelijk lid van het College van Bestuur bij de Christelijke Hogeschool Windesheim.

III. Benoemingstermijnen

College van Bestuur

bestuurder	functie	aanvang benoeming	afloop benoeming
J. de Vries	voorzitter	1 oktober 2018	1 oktober 2022
C. Wijmenga	rector magnificus	1 september 2019	1 september 2023
J.A.W.M. Biemans	lid	1 september 2019	1 september 2023

Raad van Toezicht

bestuurder	functie	aanvang benoeming	afloop benoeming
T.H.J. Joustra	voorzitter	1 september 2012	1 september 2020
H.J.E. van Balen	lid	1 december 2016	1 december 2020
H.D. Post	lid	1 maart 2013	1 maart 2021
W. Reehoorn	lid	1 januari 2014	1 januari 2022
A.S. Roeters	lid	1 november 2015	1 november 2023

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

IV. Nevenfuncties (stand 31-12-2019)

College van Bestuur

persoon / functies	organisatie	bezoldigd
J. de Vries (voorzitter)		
Voorzitter Algemeen Bestuur	Stichting Academische Opleidingen Groningen	nee
Voorzitter Raad van Toezicht	Groninger Universiteitsfonds	nee
Voorzitter Stichtingsraad	Stichting Behoud Groene Hortus	nee
Lid Raad van Commissarissen	RUG Houdstermaatschappij BV	nee
Vicevoorzitter Dagelijks Bestuur	Stichting Ubbo Emmius Fonds	nee
Lid Algemeen Bestuur	Stichting Ubbo Emmius Fonds	nee
Lid Bestuur	Groningen Confucius Instituut	nee
Lid	Stuurgroep Akkoord van Groningen	nee
Lid	Stuurgroep WIJS (Wijk Inzet door Jongeren en Studenten)	nee
Lid Dagelijks Bestuur	Nationaal Programma Groningen	nee
Lid Algemeen Bestuur	Nationaal Programma Groningen	nee
Lid	Economic Board Noord-Nederland	nee
Lid	VNSU stuurgroep Strategie, Public Affairs & Governance	nee
Lid Bestuur	Ned. Wetenschappelijke Instituten Buitenland	nee
Lid Raad van Toezicht	New Energy Coalition	nee
Lid International Supervisory Board	Energy Delta Institute	nee
Lid Bestuur	Netherlands Energy Research Alliance	nee
Directeur	Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen	nee
Lid Bestuur	Nederlands Caribische Stichting voor Klinisch HO	nee
Lid Bestuur	European Medical School Oldenburg-Groningen	nee
Lid	The Guild of European Research-Intensive Universities	nee
Lid	Verbund Norddeutscher Universitäten	nee
Lid	Adviescommissie kandidaatstelling Tweede Kamer 2021	nee

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

persoon / functies	organisatie	bezoldigd
J.A.W.M. Biemans (lid)		
Lid Raad van Toezicht	Stichting LOFAR	nee
Voorzitter Raad van Commissarissen	RUG Houdstermaatschappij BV	nee
Penningmeester Bestuur	Stichting Business Generator Groningen	nee
Vicevoorzitter Algemeen Bestuur	Stichting Academische Opleidingen Groningen	nee
Lid stuurgroep	VSNU - Bedrijfsvoering en Financiën	nee
Lid Stuurgroep	Epi-Kenniscentrum	nee
Lid Investors Board	Carduso Capital	nee
Lid Ledenraad	Coöperatie SURF UA	nee
Lid Raad van Toezicht	Cognigron	nee
Lid Stuurgroep	Jongerenhuisvesting	nee
Lid Stuurgroep	Campus Groningen	nee
Voorzitter	Programma Northern Knowledge	nee
Penningmeester	Beheervereniging Het Eiland Helpermaar	nee
C. Wijmenga (rector magnificus)		
Lid Raad van Toezicht	Groninger Universiteitsfonds	nee
Voorzitter	Stichting Nicolaas Mulerius Fonds	nee
Voorzitter bestuur	Eric Bleumink Fonds	nee
Lid Algemeen Bestuur	Stichting Ubbo Emmius Fonds	nee
Lid Bestuur	Koninklijke Natuurkundige Genootschap	nee
Lid Raad van Commissarissen	RUG Houdstermaatschappij BV	nee
Lid Algemeen Bestuur	Capaciteitsorgaan	nee
Lid	Fryske Akademy	nee
Lid	Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen	nee
Lid	Selectiecommissie nieuwe leden KNAW	nee
Member Scientific Advisory Committee	Estonian Genome Center	nee
Member Scientifc Advisory Board	International Genome Sample Resource	nee
Member Scientific Advisory Board	Latvian Biomedical Research and Study Center	nee
Member	Academia Europaea	nee
Lid	VSNU stuurgroep Onderwijs en Onderzoek	nee
Bestuurlijk trekker	VSNU stuurgroep Onderwijs en Onderzoek, dossier Evaluatie Code Wetenschappelijk Integriteit (na 31 dec. 2019)	nee

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

Raad van Toezicht

persoon / functies	organisatie
T.H.J. Joustra	
Voorzitter	Stichting Maatschappij en Veiligheid
Voorzitter	Onderzoekscommissie interlandelijke adoptie
Voorzitter	Algemeen Bestuurscollege Koninklijke Bibliotheek
Voorzitter	De Letselschade Raad
Voorzitter	Dutch Milk Foundation
Voorzitter Bestuur	Stichting AgriNL
Voorzitter Raad van Advies	G4S Group
Voorzitter Raad van Toezicht	Meermanno
Voorzitter Raad van Toezicht	Nederlandse Publieke Omroep (NPO)
Voorzitter Raad van Toezicht	Nederlandse school voor Openbaar bestuur (NSOB)
Lid Raad van Advies	Autoriteit Persoonsgegevens
H.J.E. van Balen	
Directeur/eigenaar	Commutatio Group B.V.
Kwartiermaker	SchoolpleinNoord
Hogeschooldocent	Hanzehogeschool Groningen
Voorzitter	Giraffanetwerk van Zorgpleinnoord
Bestuurslid	Vrienden van het Behouden Huys
H.D. Post	
Voorzitter	Commercieele Club Groningen
Voorzitter	Stichting Maggies Nederland
Voorzitter	Stichting GRQ Business Network
Voorzitter Raad van Commissarissen	Bijzondere Bedrijfslocaties Groningen (onderdeel Stichting Oude Groninger Kerken)
Directeur	Exploitatie Maatschappij Lauwersoog
Lid Raad van Commissarissen	Port of Harlingen
Lid Raad van Commissarissen	AG Ems
Bestuurslid	Perspectief Groningen 2025
Bestuurslid	Social Impact Day Groningen
Bestuurslid	Vrienden Opmaat
Bestuurslid	Noordelijk Cultuur Fonds
Adviseur	Stichting Wad Duurzaam
Secretaris	KinderBoekenHuis
Honorair Consul	Noorwegen in de drie Noordelijke provincies

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. Jaarverslag
1. Profiel en positie
2. Onderzoek
3. Onderwijs
4. Maatschappelijke impact
5. Talentontwikkeling
6. Voorzieningen
7. Governance
8. Continuïteitsparagraaf
9. Jaaruitkomsten
II. Jaarrekening 2019
III. Overig
Controleverklaring van de accountant
Kerncijfers en kengetallen
Bijlagen

persoon / functies	organisatie
W. Reehoorn	
Voorzitter Raad van Toezicht	TopsportCommunity
Lid Raad van Toezicht	Frans Hals Museum
Lid/Directeur	Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen
Lid Bestuur	Abe Bonnema Stichting
Member Board of Directors	National Bank of Greece
A.S Roeters	
Lid, resp. voorzitter	Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren van de Taalunie
Lid Bestuur	Stichting Weduwenfonds
Lid Adviesraad	Maatschappelijke Adviesraad Dynamics of Youth
Lid	Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs
Lid	Adviespanel Nederlandse Wetenschapsagenda 2019 en 2020 (onderdeel Onderzoek op Routers door Consortia)

rijksuniversiteit groningen

Colofon

Contactgegevens
Rijksuniversiteit Groningen
Afdeling Communicatie
Postbus 72
9700 AB Groningen
Tel 050 - 363 54 45
Fax 050 - 363 63 00
communicatie@rug.nl

Redactie
Gert Gritter,
Communicatie
Else Schoenmaker,
Corporate Control

Ontwerp
Dorèl Xtra Bold, Groningen

Publicatie
Groningen, 1 augustus 2020